

اولیٰ نمبر

برخی سنہ

دار الفنون الکتابیات و الفنون

تاریخی ، اجتماعی ، دینی ، فلسفی

آگستوس — ۱۹۲۶

شہزادہ بائی — اوقاف مطبعہ سی
۱۹۲۶

عمومیه سیله طاغلق بریایلادن عبارت و محصولدار بر ساحه در. شرائط ارضیه و اقلیمییه سی زراعته پک مساعددر. یمک شرقی تشکیل ایدن (حضرموت) قطعه سی ده اقلیم اعتباریله یمه پک مشاهددر.

تجد و حجازک شمالنده، سویه ایله عراق آره سنده کی کنیش ساحیه سوریه و عراق بادیه سی دینلمکده در. بادیه هیئت عمومی سیله واسع و کاسی بر استپدر. بو استپ آره صرم بیاضمی کو چوک تبه لرله کیلمشدر. حجازده اولدینی کبی بوکلی بر استپ ده ده آره صرم حره لرله تصادف ایدیلکده در. اندفاعات ماضیه نک انقاضی اولان حره لرله اطرافی لاو جریانلری، بازالت قیالری ایله مالیدر. سوریه دن (مدینه منوره) یه کیدرکن (معان) دن چیققدن صوکره سیاهک اوکنه آجیلان یکنسق و کنیش محاده ده وولقانی منطقه لرله صیق صیق تصادف ایدیله بیلیر.

بادیه ده و نجدک شمال و شرقده حره لر قدر نظر دقتی جالب قرمزی و یا بیاضمی قوملرله مستور کنیش منطقه لر وارددر که یریلر بونلره [النفوس] نامی و یریرلر. نفوضلرک ازمته ماضیه ده صو یا تاغی اولدقلری ظن ایدیلکده دو. قرمزی قوملی نفوضلر کونشک تأثیریه خونین و یا آتشین بر منظره آلیرلر. متدایاً قاورولان نفوضلر شبه جزیره ا اکثری برنده واسع برچول منظره سی ویرمکده در. عربستانک بو کبی منطقه لرینه قدما طرفندن (بادیه) اسمی ویریلشدر.

عربستان شبه جزیره سنده دائمی صورتده جریان ایدن نهر و جای یوقدر. یا غمور موسملرنده وادیلری طولدوران صولر بو موسم کچر کچمز قیزغین کونش آلتنده تخر ایدر و قورورلر. فقط بوکا مقابل هبوب ایندیکی جهندن هوا ی نسیمی یه قرمزی بررنک ورن (بادسموم) هان هر دایم اُسُر.

بو یوک آسیا استپنک استطاله سی ماهیتده اولان عربستان بادیه لرینک یگانه محصولی؛ استپده اولدینی کبی؛ اوتدر. فقط عربستانده اوت، هر طرفده مبدول و موجوددکلدر. یتیشه بیلنلرده یاز کایر کلز قیزغین کونش و یابس روز کارلرله کاملاً قورور. شبه جزیره ده حیات نباتی یی احما ایدن بو یابس روز کار آسیانک مرکز یایلا سندن متدایاً اُسُن قورور بر جریان هوادن انبعاث ایتمکده در. بو جریان آسیانک یوکسک استپلرینی کچرکن صولک درجه یبوست اکتساب ایتدیکندن بوتون اوتلری اُمهرک قوروتقمده در. بوندن دولایی شمالی عربستانده آغاج هان مفقود کیدر. اوتلر و بودور بر حالده قالان نباتات آنجق ایلک

بهار آیلرنده کوروله بیلیرلر. مایس نهایتندن اعتباراً قوراقلق بوتون شدتیه باش کوستیرر. اوتلر کاملاً قورور، طوبراق زنکی آیر .

چول منطقه سنه داخل اولان وسطی عربستانک ده بعضی منطقه لری بوس بوتون عربان بر حالده در . بورالرده اوت و آغاچ نامنه برشی کورولمز . یالکنز قیالر اوزرنده ابتدائی شیبیه لره تصادف اولنه بیلیر. فقط ، یوبایانسز چوللر آره سنده نادرأ صولاق ویشیل اراضی کورولدیکی ده واقعدر . بورالر ، عربستانک اثر حیات کوسترن مشهور (واحه) لریدر . تهامه دینیلن غرب سواحلی کرچه بوتون بوتون عربان دکدر . فقط بوحوالی ده نباتات ، انواعی اعتباریه پک فقیردر . موجود اولان نباتلرده صحرای کیره مخصوص اوصاف عرض ایتمکده در .

شبه جزیره نک اسکی جغرافیا عالم لری طرفندن (سعیده) اسمی ویریلن جنوب اقسامی اقلیم و محصول اعتباریه (حجریه) و (بادیه) دینیلن حوالیسندن بوس بوتون باشقه در . فی الحقیقه قدما نک (سعیده) دیدکاری یمن و حضرموت قطعه لری حیاتدار برمنظره عرض ایتمکده در . یمن ، هیئت عمومیه سیله مرتفع و طاغلق بر یا یلا تشکیل ایدر . (صنعا) نک سطح بجزدن ارتفاعی ایکی بیک یوز اوتوز متره قدردر . یمنک طاغلق یا یلاسی منبت و محصوللاردر . بورالرده قهوه ، چیوید ، خرما مبدراً یتیشدیکی کبی سبزه وهرنوع میوه آغاچلری ده امنیتله نشو و نما بولمقده در . (تورات) ده [حاتسار ماومت] دینیلن حضرموت خطه سی ده اقلیم اعتباریه یمنه مشابهدر . بوراده اراضینک قابلیت فیضیه سی زنکین وزراعته پک مساعددر .

شواجالدن آکلاشیه جنی و جهله یمن و حضرموتک بعضی اقسامی استثنا ایدیلک شرطیه عربستان زراعی بر محیط اولمیدنی کبی رایلیکده اوقدر مساعد دکدر . حجاز ، نجد و بادیه ده یالکر زراعتله ویا یالکنز رایلیکله معیشتی تأمین امکافی یوقدر . بو حال ، شبه جزیره سکنه سی ، محصولسز مملکتلرک سوق ایتدیکی بداوت حیاته مجبور ایتمش ، اولنری تأمین معیشت ایچون دیگر بر طریق تعقیب اضطرارنده بولوندرمش ، یعنی تجارتی و پک ابتدائی اولمقله برابر اعمالاتی انکشاف ایتدیرمشدر .

وسطی و شمالی عربستان قابلیت زراعی دن محروم اولمقله برابر شرق شمالیدن عراق ، غرب شمالیدن سوریه ، جنوبندن یمن و حضرموت کبی خطه لرله محاطدر . بو وضعیت پک ناسکی زمانلردنبری عربستانده تجارتک انکشافه سبب اولمشدر . یمن قطه سی ، ازمنه قدیمه ده

اسکی قوملر آردسندہ برشہراہ تجارت ایدی . تاریخث قارا کلوق دورلر دینبری عربستانہ ہندستان آردسندہ مناسبات تجاریہ موجود اولدینی معلومدر .

ہندستانہ ، قدیم مصریلرک ، آثوریلرک ، فنیکہ ایلرک و بحر سفید حوضہ سندہ کی دیگر قوملرک محتاج اولدقلری محصوللر پک مبذول ایدی . بن تجارتلری بو محصوللری ساحارہ کتیرتیر ، پورالردن ، بدویلردن تشکیل ایتدکلری کاروانلر قافلہ لرلہ عراقہ ، سوریه ، فلسطینہ ، مصرہ ، کوندہ ریرلردی . بدوی قافلہ لرینک ہند امتہ سفی بحر سفید سواحلمندہ کی . (صور) ، (غزہ) و سائر لیمانلرہ قدر کوتوردکلری (خرقیال) ک کتابندن آکلاشیلیمقدہ در . قافلہ لر ، نقود مسکوکہ بولونمادینی یوزمانلردہ کوتوردکلری موادی (شام) ، (صور) ، (بابل) ، (نینوا) ، (پترا) و (اورشلیم) کی بویوک مراکز تجاریہ دہ کندیلرینہ لازم اشیا ایلہ مبادلہ ایدر ، مملکتلرینہ دوزلردی .

جنوبی عربستانہ سوریه ، مصر و عراق آردسندہ قافلہ لرک سیر و سفرلری ایچون خصوصی تجارت یوللری واردی . یوللردہ قافلہ لرک اینلری ایچون (محط) دینلن قویولو منزللر بولونوردی . جاہلیہ دورندہ مکہ قریشیلرینک قیشین یمہ ، یازیندہ سوریه یہ اولمق اوزرہ ایکی قافلہ تجاریہ چقاردقلری معلومدر . بو قافلہ لرہ اوتوزر کوندہ سوریه و یامنہ واصل اولورلردی [۱] .

فقط طبیعتک قیصرانی قارشوسندہ قیورانان چول اولادلرینک یاشاماسی ایچون مجاور مملکتلر آراسندہ واسطۂ تجارت اولملری کافی دکلدی . محدود اولان بوتجارت بوتون چول سکندسنگ معیشت واسطہ سی اولمسی امکانی یوقدی . بدوینکدہ محتاج اولدینی موادی مجاور حضریلردن آلمق ایچون مبادلہ ایدہ جک برشیئی اولمق ایجاب ایدیوردی . بولزوم بدویلری ، کندیلرندہ بولونان مواد ابتدائیہ دن حضریلرک ایشنہ یاریہ جق بورتوز ، حصیر ، خالی ، طولوم ، چووال ، ایپ و سائرہ اعمالہ مجبور ایتمش ، بوضورتلہ چولده ابتدائی اعمالات باشلامشدر .

چول امنونج اجتماعی . — عربستان شبہ جزیرہ سنگ جغرافی وضعی سکندسنگ اجتماعی حیات و تشکلاتنہ برخصوصیت ویرمشدر . جزیرہ نک اطراف ایجنی اردولرک نفوذینہ مانع برطاقم چوللرلہ محاط و احتراصاتی اوپاندیردجانی ثروتدن محروم اولمسی بوقطعی بویوک [۱] قرآن دہ [لایلاف قریش ایلافہم رحلۃ الشتاء والصیف . .] سورہ سندہ بوکا اشارت ایدیلشدر .

افراد و بطونك چوغالماسنه رغماً؛ رابطه مك پايدار قالماسنى و نسيك اونوتولماسنى ايجاب ايلمشدر. چونكه چول جماعتى نه قدر غلبه لك اولورسه دائمى صورتده هجومه معروض قالان وارلنى ده اوقدر تحت امنيتده بولونه بيلير. كوروليوركه باشقه محيط و اقليملرده عائله يه تحميسوز بر بار اولان افراد غايه لى چول ايجون بر لزوم، بر ضرورتدر. ايشته بونك ايجوندركه چول عائله سى اوزاق قرابتلرى ده دائره شمولنده طوتمش، بو صورتله قيله حياتى دوغمشدر.

قبيله، چول حياتك ياراتدينى برانمودج اجتماعيدر: طوبراقدن غداسنى آلاميان، سوروسنى بارينديره جق و اتلاق بوله ميان بدوى، معيشتنى غارتكر لكدده ويا كاروانچيلقده آرامق مجبوريتده قالمشدر. حالبوكه كرك غارتكر لك و كرك چول كاروانچيلقى قيله افرادينك عددجه چوق اولمى مستلزمدر. چونكه قارغى و قالقان مجادله سنده غلبه آنجق عددله تأمين ايديله بيلمكده در. كاروانچيلقك امنيتله اجراسى ده ينه عددأ غلبه لك اولغه متوقفدر: كاروانچى چول ايجريسندن كچرك اوزون و تهلكلى بر سياحت اجراسنه مجبوردر. حالبوكه بومديد سياحت ائناسنده غارت آرقاسندن قوشان ديكر بر قبيله نك هجومه معروض قالمق تهلكسى هر وقت ايجون موجوددر. بوندن باشقه بولده ديكر كاروانلره راست كلك و عددلرى محدود اولان قويور ايجون مجادله يه كيريشمك احتمالى ده كاروانچى يي دائما دوشونديره جك بر كيفيتدر. ديمك كه چولده مجادله حيات بولنده دائمى بر رقابت وارددر. بو رقابت قارشوسنده عددأ چوق اولمق اك بويوك عامل موفقيتدر. موفقيتك تأمىي ده آنجق عائله مجتمه سندن داها كنش و غلبه لك، فقط افرادى عائله قرابتيله بر لر ينه مربوط ديكر بر مجتمه تشكيل اتمكده ممكن اوله بيلير. ايشته اوزاق قرابتلرى ده دائره شموله آلان بو مجتمه [قبيله] ديتيلن انمودج اجتماعيدر.

قبيله اوزاق قرابتلرى دائره شموله آلان بر مجتمه اولديغندن هوتى اعتباريله بعض خصوصيتى حائز بر متحده در. بومتحده قرابت درجه سنه كوره آيرى آيرى اسملرله ياد ايديلن غروب لردن متشكلدر. غروب لرك نومه تشكلات اجتماعيه مك مبدأى اولان [عائله] در. ايلك انمودج اجتماعى اولان عائله لك بيرلشمه سندن ايكنجى درجه ده بر غروب وجوده كشمدر كه بوكا [فصيله] ديتيلمكده در. فصيله لك اتحادندن [عماره] لر، عماره ك بيرلشمه لرندن [فخذ] لر، فخذلرك طوبلانمى سندن [بطن] لر، بطنلرك تجمندن ده [قبيله] لر تشكيل اتمشدر. اك اوزاق قرابت رابطه لريله بيرلشن قبيله لك اجتماعيله ده بويوك [شعب] لر موجوده كشمدر.

جهانگیر لک استیلا سندن مصون بولوندرمشدر [۱]. یالکز آزچوق زنکین و محصولدار اولان یمن قطعه سی بشنجی عصر هجریده موقتاً حبشیرک استیلا سنه معروض قالمش، بر مدتده ایران ساسانیلرینک نفوذی آنته دوشمشدر.

عربستانک خارجی راستیلادن مصون قالمش اولسی، بو حظه سکنه سنده کی خصوصیتک هیچ بر صورتله صارصیلمامسی تأمین ایتمشدر. محیط ارضی واقلمک مولودی اولان وشبه جزیره سکنه سی تمایز ایتدیرن بو خصوصیتلرک باشلیجه لری شونلردر :

۱. — قبله حیاتی

۲. — فردی حیاتده سادکی و اطراد

۳. — عالیجنابلق

۴. — جرأت، زندگی و خونریزک

۵. — تجاری کار و انجیلیق

۶. — ابتدائی صناعت

عربستان سکنه سی؛ محیط ارضی نک ایجابی اوله رق، پک اسکی زمانلردنبری طائلی جماعتلر حالنده باشاملردر. فقط اقلیم و محیط، چول سکنه سنک مجتمعا یا شاملرینه مساعد اولدیغندن بونلر بالاخره پدرشاهی عائله ماهیتده متفرق غروبلر حالنده طوبلانمغه مجبور اولمشلردر. اجتماعی تشکلات اعتباریه الک ابتدائی جمعیت انوزجی اولان عائله طبیعی رضر و پدر. چول حیاتی مشقت و مجادله دیمک اولدیغندن بو عائله نک ده بدر. شاهید که انقلاب ایتمش اولسی پک ضروریدر. چونکه هم طبیعت همده رقیب غروبلرله مجادله دن عبارت اولان بو حیاتده الک مهم رول اراککه توجیه ایتککده در [۲].

چولک پدر. شاهی عائله سی موجودیتی محافظه و ایجابنده ده مدافعه ایده بیلیمک ایچون غلبه لک اولق ضرورتی قارشوسنده در. بوضرورت چولک پدر شاهی عائله لرنده ؛

[۱] عربستان خارجی راستیلادن آزاد قالمقه برابر شام، فلسطین، مصر و عراق حوالیسندن کلن مهاجرلرله ملجاء اولمقدن قورتوله مامشدر. ظلمکار حکمدارلرک تعقیقندن قاچانلر ایچون عربستان امین بر مغر اولدینی کی حکومتک مجازاتندن صیویشقه ایسته بن جانلرده شبه جزیره یه چکیلرلردی. مهاجرته عربستانه صوقولانلرک الک چوغی یهودیلر اولمشدر. یهودیلر مصردن چیققلری زماندن رومالی [تیتوس Titus] دورینه قدر سوریه و فلسطینده انواع مظالمه معروض قالدقلرندن فرصت بولدقه سوریه چولنی کمرک عربستانه صیفینیورلردی. رومالیرک (پترا) یی ضبط ایتملرینی متعاقب نبطیلردن ده بر چوق خلقک عربستانه چکلمش اولملری محتملدر. بو مهاجرتلر ازمئه اولیه دنبری بداوت حیاتی یاشایان حجاز عربلرینه بعضی آثار مدنییه یی طائفه وسیله اولمشدر.

[۲] عربلرده الک اسکی واک ابتدائی تشکل اجتماعینک مادرشاهی ماهیتده اولدینی بونک بالاخره ایجابات حیاتیه نتیجه سی اوله رق پدر شاهیدکه انقلاب ایتدیکنی ظنی ویره چک بعضی امارلر وارددر.

بوحيطك ايجاباته الويريشلى برواسطه نقليه به محتاجدر . بوواسطه [ده وه] در. ده وه
اولمیدی ، بدوی ایچون چولده امکان حیات بولنه نزدی . ده وه ، عربستانك قوملق
وقوراق بادیلرینی قطع ایتك ایچون اقتضا ایدن بوتون اوصافی حازدر . آز برغدا
جزئی برصوایله اکتفا وایجابنده کونلرجه آجاغه تحمل ایدرقناعتکار بر حیواندر . بومتحمل
حیوان ذکر اولونان اوصافیه صحرا نوردیدوینك هم قیمتدار بر معاونی هم ده واسطه معیشق
اولق رولنی ایضا ایتك صورتیه عربستانده بشری حیاتك ادامه سسندنه اك مهم بر عامله
اولمشد .

قبیللر آره سنده طوغان داعیه تفوق بونلری سیاستاً برلرلندن آیرمش ، آره لرند . دائمی خاصمه و مقاتله یه یل آچمشدر . معیشت طارانیده بو خصوصده مهم بر عامل اولمشدر . [غزوه] دینان بو مقاتله لر یغما کرلکی مشروع بر قازانچ شکلنه صوقمشدر . بو اعتبارله قبیله یه افرادی بربرلیله آ ز جوق اوزاق قرابت رابطه لر یه باغلی سفر بر حالتدم بر اوردو نظریله باقه بیلیرز .

بوتشکیلات حیاتی اساسلره مستند اولدیفندن اصلاً انحلال ایتمز . چونکه قبیله احوال و وقوعات استثنائی نتیجه سنده وجوده گلش بر مجتمه دکل ، محیط و محیطک مقتضایی اولان طرز معیشتک مولودی اوله رق تشکل ایتمشدر . چونکه قبیله افرادندن هر برینک حیاتی ، دیگر فردلرک حیاتلریله علاقه دارد . بو علاقه اونلرک اولاد و احفادینه ده شاملدر . قبیله تشکیلاتی توارثی بر ماهیتی حائز اولدیفنی کبی ریاستی ده بویله در .

فقط بعضاً قبائل ، بطون ، عمار و افخازدن هر بری دیگر قبائل ، بطون ، عمار و افخازه قارش کندیلرینک مناقبی ایله افتخار و دیگرلرینک معاینی ذکر و اظهار ایدرلردی . بو خصوصده شاعرلر اوزون قصیده لر ویا هجو به لر نظم ایدر ، قائلی جدال ره سبب اولورلردی . بعضاً ده عینی قبیله نك افخاز ، اعمار ویا بطونی آره سنده کی نسب عصیتی طارلا شیر ، بونلرک بربرلیه یاقین اولانلری اوزاق بولونانلر عاینه بیرلشیردی . بو صورتله ده ده عینی قبیله بطنلری آره سنده قائلی نزاعلر ظهور ایدردی .

چول انموذجنی تمایز ایتدیرن دیگر سجیه لر یه قبیله تشکیلاتی کبی ینه محیط انکشافه ایتدیرمشدر . ناصیل که شبه جزیره ده طبیعتک یکنسق و محدود بر منظره عرض ایتیمی ، افرادک اخلاقده اساسلی بر سادگی و اطراد یار آتمش ، احتیاجلرک محدود اولسی ده عالیجنابلی ، اخلاقی صافیتی استلزام ایلمشدر . معیشت مشکلاتی ایسه جسارت ، چویککک خیرچینلق و خونریزک کبی سجیه لرک تمیه سینه خادم اولمشدر . چول سکنه می طبیعتک قیصرانی قارشوسنده تأمین معیشت ایچون بالضروره صحرا نوردلکه ، چاپوچیلغه مجبور قالمش ، بو مجبوریتک سور وکله دیکی طرز حیات ایسه افرادده چویککک ، جرئتکارلق و جسارت کبی سجیه لر یه نمالاندیرمشدر .

بدویلرده کوروان مسافره اکرام ، ضعیفانی حمایه ، وعده وفا ، عهدده ثبات و دخلت ایدنلری - دشمن بیله اولسه - حمایه کبی تمیز و مردانه سجیه لرده ینه چول حیاتک ایجاباتسندر . یاشامق ایچون چوله دائمی صورتده تبدیل مکان اضطرارنده بولونان بدوی ،

اوج بیک سنه اول بابستانک مرکز مدیت اولدینی تاریخی کشفیاتله تحقیق ایتشدرد [۱]. قبل المیلاد اون اوجونجی عصره دوعرو فلسطین ایله سوریه سواخلنده کوردیکمز عبرانیلر ایسه داها صوکر اتمدن ایتشلدرد. لهجه لر آره سنده کی مقارننه نظراً فنیکه لیلرک عبرانیلردن برفرع اولمری محتملدر.

عربله کلنجه بونلر یک اسکى زمانلردنبری اسمنى ویردکلى شبه جزیره طولاشیورلردی. عربلر، الجزیره نك غربنه تصادف ایتدکلرندن کندیلرینه اسکى سامی لهجه ده (فهرابی) معناسی افاده ایدن (عرب) اسمی ویریلشدر. عربلرک طولاشدقلى ساحه بادیه اولدیغندن عرب لفظی بالآ حره سامی لسانلرده (بادیه) معناسنده قولانیلمشدر. عربجه ده بیله (اعرابی) لفظی (بدوی) معناسی افاده ایتکده در.

السنه سامیه دن الیوم یالکز عرب وحش لهجه لری زنده در. دیگر سامیلر تماماً عربباشمش اولدقلرندن بوکون فلسطین و سوریه ده اولدینی کی عراقده ده عربجه فونوشولمقدردر. تومش عد اولنان سامی لهجه لردن اک زیاده معلوم اولان (عبرانی) و (سریانی) لسانلریدر [۲]. صوک عصرلرده کلدانیجه یازیلش بعضی کتب قدیمه و کتابه لر بولونمش اولدیغندن بو لهجه ده بر درجه یه قدر معلوم اولمشدر. عصر اخیره قدر السنه سامیه دن اک آزیلیدن آثوریلرله فنیکه لیلرک لهجه لری ایدی. فقط صوک زمانلرده یوایی لسانه عانده برجوق آثار عتیقه کشف اولونمشدر. بوکشفیات بزه سامی قوملرک یازیلری آره سنده یک صیتی بر قرابت بولوندیغی اثبات ایتکده در. هپسنده حرفلرک حصره سی (ابجد) ترتینه کوره اولدینی کی اسملری ده بر برلینه مشاهدرد. یالکز سریانیجه ایله عربجه خطلرنده حرفلر بر برلینه متصل دیگرلرنده ایسه منفصلدر.

[۱] (سومر) لر، مهزو پوتامیاده تاریخک طانیدینی اک اسکى سکندرد. سومرلر او زمانلرده ساحه مدیتده خیلی ایلیله مشلدی. بابستانک اک اسکى کتابه لری سومرله عانددرد. سومرلرک لسانی سامی اولدینی کی کندیلری ده سامی دکلدردی. بعض آثاره استناداً بونلرک تورانی اولدینی قولله ادعا ایدیلکده در. سومرلرک یازیسی خط میخی دنییل شکل مخصوصدر. بوخطک جنشای رسم یازیسیدر. سومرلرک خط میخیسی، آقادرک، بابیلرک، آثورلرک و آرامیلرک یازیلرینه اساس اولمشدر.

[۲] سریانی و عبرانی لسانلرله یازیلش برجوق آثار و کتابه موجوددر. سریانیجه، امویلر و عباسیلر زماننده سوریه و عراق خرسنیانلرینک علمی و ادبی لسانلری ایدی. دور اسلامی ده یونان قدیم فیلسوفلرینک علمی، فلسفی، طبی اثرلری عربجه به ترجمه اولونمازدن اول سریانیجه به ترجمه ایدیلشلدردی. عبرانی و سریانی لسانلرینک لغات و قواعدینک تماماً محفوظ قالماسی بویه ده ممکن اولمشدر.

عربلرک منشأی . - اجتماعی حیات اعتباریله خصوصی برانمودج تشکیل ایدن عربلر ، آرامیلر و عبرانیلر کهی سامی قوملردندر . تاریخک نفوذ ایدمه بیلدیکی دورلرده بونلردن آرامیلر مابین النهرین و عراقله سوریه نك برقسمنده ، عبرانیلر فلسطین قطعه سیله سوریه سواحلنده ، عربلر ایسه ناملرینی ویردکاری شبه جزیره اوطوریورلردی .

سامیلرک ایلك مرکز انتشارینک تعیین مسئله سنده مورخلر آرمه سنده اساسلی اختلافلر وارد : (تورات) ه کوره مهد بشریت مه زو پوتامیا اولدیقندن سامیلرده بورادن انتشار ایتمشلرد . ایتالیا مستشرقلردن [اغنازیو جودی] بواحتمالی قبول ایتکده در . (ریتز) کهی بر قسم معتمشرقلر ایسه سامیلرک منشأی آفریقا و بالخاصه [حبشستان] اولدینی ادعاسنده بولومشلردر . بوکا مقابل باشده (شپرنکر) (شرابدر) و (روبرتسن شمیت) اولوق اوزره دیگر مستشرقلرده جزیره العربی سامیلرک ایلك بشیکی عد ایتلمشلردر . بوصوک ادعایه کوره عبرانیلر ، آرامیلر و حبشیلر عربستان شبه جزیره سندن چیقهرق تاریخیاً اشغال ایتدکاری مملکتلره طاغیلمشار یعنی حبشیلر جنوبی عربستان و باب المندب طریقله آفریقایه کچمش ، عبرانیلر و آرامیلر ایسه شماله دوغر و هجرتله تاریخیاً معلوم اولان اولان بوردلرینه کیتمشلردر .

سامی قوملرک ایلك بشیکی ایستر عراق ، ایستر عربستان ، ایستره حبشستان اولسون ؛ شوراسنی محققدرکه بربرلردن آیریلدقلری زمان عینی لسانی تکلم ایدیورلردی . بوايک لهجه سامی لسانلرک آنامی ایدی . فقط ، بو قوملر آیری آیری محیطلره چکدکدن سوکره آنا لهجه تدریجاً دیکشمش ، وحدت اصلیه ایزلرینی محافظه ایتکله برابر آرامی ، سریانی ، کلدانی ، عبرانی ، عربی ، حبشی ، هیری . . . کهی آیری آیری لهجه لرشکلنده انکشاف ایتلشدر .

سامیلرک مهم برقسمی تشکیل ایدن آرامیلر بدایتده عراق و شام بادیه لرنده کوچیه برحاده یاشیور ، غزوه و آقینلرله تأمین معیشت ایدیورلردی . عراقک سکنة اصلیه سی یومهرانورد سامیلره (طاغیلر) معناسنه اوله رق [آرامیلر] نامی ویردکاری کهی (سومهر) ندرده فرات نهرینک غربنده طولاشدقلری ایچون بونلره غربیلر معناسنه اوله رق (عمورو) تسمیه ایدرلردی . آرامیلر ، بو ساحه دن تدریجاً شرقه یاییلارق سومهرلره خلف اولمش و (آقادرل) نامی آلمشلردر . کلدانیلر ، آنوریلر ، سریانیلرده ینه آرامیلردن تشعب ایتمشلردر . سامی قوملردن اک اول تمدن ایدن کلدانیلرله آنوریلردر . میلاد عیسی دن

متعدد قبیله لر دن مرکب اولدقلرینی و بونلردن (بنی مطر) و (بنی ازرق) ک حجازده ، (بنی طغفار) ، (بنی بدیل) ، (بنی راحل) ک نجدده ، (بنی لف) ، (بنی سعد) ک یثربده ، (بنی ارقم) کده تیماء حوالیسینده طولاشدقلرینی قید ایتمشلردر .

اسکی مورخلر عمالقه یی غربستان شبه جزیره سنه حصر ایتدکلری حالده یکی عرب مورخلری بوساحه یی پک زیاده کنیشه تهرک بونلرک قبل الملاحه یکریمی عصر اولندنبری مه زوپوتامیاده و دیکری مصرده اولمق اوزره ایکی بویوک دولت تشکیل ایلدکلرینی ادعا ایتکده لردر : عربی مورخلرک ادعاسنه نظراً مه زوپوتامیاده (حمورابی دولتی) دینلن حکومتی قورانلرله مصری استیلا واوراده (شاسو) لر ویا (هیکسوس) دولتی دینلن حکومتی تأسیس ایدنلر عمالقه در [۱] .

عاد قومی — اسمی اطرافنده زنگین بر سلسله مناقب طویلانان عاد قومی ، عمالقه بقایاسندن ویا آرامی بدویلردن بر قسمدر . قرآن ده بوقومدن (عادرم) اسمیه بحث ایدیلشدر [۲] . عرب مورخلرینه کوره عاد قومی (یمین) ایله (عمان) آره سنده (احقاف) ، (حضر موت) و (شحر) حوالیسینده یاشامشلردر . یونان قدیم مؤلفلرینک جنوبی عربستان سککنه سی آره سنده ذکر ایتدکلری (آدرامیته Adramitai) قومنک (عادرم) اولسی محتملدر .

عاد قومنک اسملری عنعنه ایله تاریخه انتقال ایدن اک بویوک حکمدارلری (عاد) ، (شداد) و (شدید) در . احقاف ده سلطنت سورن بو حکمدارلر دوری عرب تاریخلرنده (عاداولی) اسمیه آیرلمشدر . (ابن خلدون) کوره عاد قومی بالآخره ایکی یه آریله رق رئیسلرینه نسبتله (خلجانی) و (لقمانی) ناملرینی آلمشلردر . بونلری ارشاده مأمور ایدیلن پیغمبر (هود) ، یالکنز لقمانیلر قیاد ایتمشلردر . (سوره اعراف) ده خبر ویریلدیکی اوزره عاصی خلجانیلر (ریح صرصر) ایله هلاک اولمشلردر . (عرب ثانیه) دینلن لقمانیلر ایسه قحطانیلرک ظهورینه قدر دوام ایتمش ، احقاف حوالیسی (یعرب بن قحطان) طرفندن استیلا

[۱] بو خصوصده فضله تفصیلات آلمق و دیکر مورخلرک استناد ایتدکلری دلیللری کورمک

ایچون [اسلام تاریخی] عنوانلی اثرنرک برنجی جلدینه مراجعت .

[۲] ارم قبیله اسمیدر . عربلر قوم هودی عاد ارم اسمیه یاد ایدیورلردی : فقط بعض مفسرلر

(ارم) ی (عاد) قومی طرفندن انشایدیلش معظم بر شهر اسمی ظن ایتدکلرندن قرآنده کی (عاد ارم ذات العمد) ی ایضاح ایدرکن (ذات العمد) تمییزی (ارم) ک صفی عد ایتمشلردر . ابن خلدون بوظنک خطا اولدیفته اشارت ایتکده در .

عرب بائمه — عرب باقیم . — تاریخ ، سامی قوملرک الهمهم بر شعبه سی تشکیلی ایدن عربلری ، ناملرخی ویردکاری شبه جزیره نك سکنه اصلیه سی اوله رق طانیقه در . تاریخی آبدلرک رهبرلکی ایله اعماق اعصاره نفوذ ایدیلدیکی زمان ده بونلرک جزیره لعرب ایله شمالنده کی بادیه ده کوچیه بر حالده یاشادقلری آ کلاشیلیمقه در . تاریخ بومنطقه سکنه سی تدقیق ایدرکن عربلری بری (عرب بائمه) و دیگرکی (عرب باقیه) اولمق اوزره ایکی طبقه یه آیریمقه در . عرب بائمه اعصار اولیده یاشایان و صوکره منقرض اولان عربلردر . عرب باقیه ایسه ظهور اسلامه قدر موجودیتلرخی محافظه ایدن عربلردر . مورخ ابن خلدون خالص عرب عد ایتدیکی عرب بائمه بومعناده اولمق اوزره (عرب عاربیه) ویا (عرب ماجده) نامنی ویرمکددر .

ابن خلدون اسلامک ظهوری هنکامنده موجود اولان عرب باقیه یی ده (عرب مستعربه) ویا (عرب تابعه) اسمیه آیریمقه در . اسلامک ظهورندن صوکره مختلف مملکتلری استیلا ایدن عرب اوردولرینک بومملکتلر سکنه اصلیه لریله اتصاللرندن وجوده کان عربلرده (عرب مستعجمه) اسمنی ویرمکده در . ابن خلدونک بوقسیمنه کورم اسلامی نشر ایدن عربستان سکنه اصلیه سی (عرب مستعربه) ، اسلامک انتشارندن صوکره کی مصر ، بربرستان ، سوریه و عراق سکنه سی ده (عرب مستعجمه) در .

ابن خلدون (عرب عرباء) دیدیکی منقرض عربلری توراتی غنیه توفیقاً (سام بن نوح) ک (لاوز) و (ارم) اسمنده کی اوغرلرندن اورتمکده ، حکومتلرخی (بنی یعرب بن قحطان) ک غلبه سنه قدر دوام ایتدیرمکده در . اسلامک ظهورندن اول منقرض اولان عرب بائمه (عمالقه) ، (عاد) ، (ثمود) ، (طسم) ، (جدیس) و (جرهم) اسمنده کی عربلردر .

عمالقه . — اسکی عرب مورخلرینه کوره عمالقه دینیان عربلر ، حجاز ، نجد قطعه لریله عراق — سوریه بادیه لرنده اوطورو یورلردی [۱] . (ابن خلدون) و (ابن اسحق) عمالقه نك

[۱] عمالقه اسمنک منشأی قناعتبخش صورتده معلوم دکدر . عهد عتیق ایله خط میخی کتابه لرنده عربلردن (Amalek) اسمیه بحث ایدیلش اولدیفی معلومدر . بعض مورخان (عمالقه) اسمنی قدیم بابلیلره طائد کتابه لرده (عقبه) حواله سینده ساکن اولدقاری خبر ویریان (مالیق) نامنده کی عرب قبیله سنک اسمیه مناسبته دار عد وشو یوله تأویل ایشلردر : عبرانیلر (مالیق) اسمنی شمالی حجازک بالجله سکنه سنه تشمیل ایچون اولنه (قوم) ویا (شعب) مناسبی افاده ایدن (عم) لفظی علاوه ایدرک (عم مالیق) شکله قویعش ، بالاخره عربلرده بوشکل کندی لهجه لرینه کوره (عمالقی) (وعمالقه) طرزنده تلفظ ایشلردر ،

کورمדיکنندن جدیدلر اوزرینه یوروپه رک اوده بونلری قیلیجدن کچرمشدر . بوضورتله کرک طسم و کرک جدیدس عربلری تاریخه قاریشمشلردر .

عرب قحطانیه - عرب عدنانه

اسلامک ظهوری تاریخلرینه قدر موجودیتلرینی محافظه ایدن (عرب باقیه)، محیط ارضی و اقلیم ایجابی اوله رق باشلیجه ایکی انموذج عرض ایدرلر . بونلردن بری حجاز، نجد، تهامه و بادیهده طولاشان قیللر، دیکریده یمن و حضرت موت طرفلرنده یاشایان عربلردر. لسان و هرق اعتبارله تک برملته منسوب اولان بوایکی انموذج برچوق خصوصده بربرلردن تمایز ایدرلر : قابل زراعت اولان یمن و حضرت موت سککنسی تاریخک نفوذ ایده بیلدیکی دورلردنبری حضری برحیات یاشامشلردر. شبه جزیره نک دیکر منطقه لرنده کی خاق ایسه حیات بداوته محکوم قالمشلردر. شمال و جنوب سککنسی آرمسندگی بارز فرقلردن ناشی بونلر (عرب قحطانیه) و (عرب عدنانه) ناملرله بربرلردن تفریق ایدیلشلردر. عربستان شبه جزیره سی سککنسی قحطانی و عدنانی دیه ایکی به ایران فرقلرک اک مهملری شونلردر :

۱ - اجتماعی حیات .

قبائل شمالیه نک اکثریسی اونه دنبری خیمه نشین اولدقلرندن کوچبه برحیات کچیریپور، غزوه لرله اوغراشیورلردی. یمن و حضرت موت حوالیسندمه ساکن اولان جنوب عربلری ایسه بالعکس شهرلرده اقامتله قصرلر و محفلر انشا ایدیپور، زراعت و تجارتله مشغول اولورلردی .

۲ . - لهجه فرقی : دیکر عربلردن حمیری نسبتیله آریلان جنوبی عربستان سککنسی لهجه سیله شمال و حجاز لهجه سی آرمسندگی عین اصلدن اولملرینه رغماً؟ مهم فرقلر واردی. بوفرقت، اصرابلرده، ضمیرلرده، اشتقاقده و تصریفده موجود ایدی .

۳ . - دین فرقی : جنوب و شمال عربلرینک دینلریده بربرلردن فرقلی ایدی . کرچه هرایکی قسمده کی عربلر اشکال عباداتدن بر چوغنده و بعض صنملره طایفه مقده متحد بولونیورلردی. فقط اساس اعتبارله معبودلری آیری آیری ایدی . یمن معبودلری (عشتار)، (ایل) و (بعل) اسملرنده ایدی. بومعبودلرایسه قدیم مزوپوتامیاسککنسه نک معبودلریدر . شمال قبیله یینک معبودلریده (لات)، (عزی)، (منسات) و (هبل)

ایدیلدیکی زمان (حضر موت) حوالیسنه چکیلرک اورالرده کی قیله لره قاریشمش، بوصورتله حخته تارینندن چکلمشلردر .

ثمود قومی . — عمالقه بقاسندن اولدقلری ظن ایدیان ثمود قومی، مدینه ایله شام آره سنده کی (وادی القری) و (حجر) حوالیسنده اقامت ایدیورلردی. آنوریلره عائد برکتباهده آنوریه حکمدارلرندن (صارغون) ک قبل المیلاد [۷۱۵] تاریخنده ثمود قومی بوحوالیده بولدینی تصریح ایدیلکده در . یونان مورخلری ده میلاد عیسی سنه لرنده (ثمودنی Thamudeni) دیدکاری ثمود قومنک حجر حوالیسنده اوطوردقلری قید ایلشلردر .

قرآن کریم دهده قوم ثمود (اصحاب حجر) ناسیله یاد ایدیلش و پیغمبر (صالح) ک یونلری ارشاده مأمور اولدینی خبر ویریلشدر. فقط بو پیغمبرک یکریمی سنه دوام ایدن ارشاداتنه رغماً اصحاب حجر دوشدکاری ضلالت بولندن آریلدق لرنندن نهایت برآفت سماویه ایله هلاک اولمشلردر. ثمودیلر، حجر حوالیسنده وبالخاصه مدائن صالحده قیالرا ییجنده اویولمش بر جوق مساکن براقشلردر. بونلرک اک مهی (قصر البنت) دینان اویولمش بر قیادر. ثمود قومنک یوردی اولان حجر حوالیسی میلاد عیسی دن پک آرزمان اول (بتر) ده ساکن اولان انباطیلرک اداره سنه کچمشدر. مدائن صالحده کی اطلال اوزرنده متقوش کتاپلر بونی مؤیددر .

طسم و هربسی قوملری . — عرب تاریخلرنده اسملری دائماً برابر ذکر ایدیان طسم وجدیسلر مبدای تعیین ایدیله مین زمانلرده نجدک شرقنده (یمامه) حوالیسنده اوطوریورلردی . بدایتده هکمونیا لق طسلملرده بولونیوردی . فقط طسم رؤساسندن (عملیق) زماننده جدیسلر حقنده پک آغیر و حقارتکارانه مظالم روا کورو لدیکندن ایکی قوم آره سنده کی مناسبت بوزولمشدر . عرب مورخلرینک افاده سنه نظراً (عملیق)، جدیسلرک تاهل ایده جک قیزلریله زوجلرندن اول همبزم وصال اولق هوسانه طوتولمش، یونلردن (اسود) نامنده برینک (غفیره) اسمنده کی همشیره سفیده عینی فضاخته قربان ایلشدر. اسوده همشیره سنک ناموس بکارتنه وقوعولان بوتجاوزه تحمل ایده میهرک (باناموس، یا اولوم ...) و اویاسیله جدیسلری انتقام آلمغه سوق ایلشدر. اسودک ترتیبیله طسلملر برضیا فته دعوت ایدیلش، بیک انساننده بر دیره اوزرلرینه هجوم ایدیله رک (عملیق) نه داخل اولق هبسی قیلیجندن کچیریلشدر. فقط، بین حکمداری (حسان) ویا بدری بواختلالی خوش

قدر شاملدی . بونلر عراقدن یمنه کلدکدن صوکره بورلرده عراقده اولدینی کبی قصرلر ، محفلر تشکیل ایتشلردی . هر محفده بر ویا متعدد قصرلری احتوا ایدیلوردی . قصرلر ، اطراف سور ایله محاط برر قلعه ایدی . هر محفده ویا قصر صاحبی او محفده ویا قصر اسمنه نسبتله یاد اولنوردی . مثلاً (معین) قصرینک صاحبی (ذومعین) اسمیه آنیلوردی . معینلر بدایتده کوچوک کوچوک محفلر تشکیل ایتشلردی . فقط بالاآخره (معین) محفدینک صاحبی مجاور محفلریده تحت انقیادینه آلهرق (قیل) عنوانی آلمش و بر (مخلاف) تشکیل ایلشدر [۱] .

معینلر ، یمنده یبراشدکدن صوکره لسانلری قانون تکامله کوره توسع وانکشاف ایتش ، فقط بابل لهجه سیله اولان مناسباتی کلیاً زائل اولمامشدر . بابللرده اولدینی کبی معینلرده غائب ضمیری اولهرق (س) حرفی محافظه ایتشلردر . عربجهده اونک اووی معنسانده (یته) دینلدیکی حالده معین لهجه سنده بومعناده (یتس) دینلیوردی . اون سکزنجی عصر دنبری جنوبی عربستانده وقوع بولان کشفیاله الله ایدیلان کتابهلردن معینه حکمدارلردن یکریمی آلتی سنک اسمی معلوم اولمشدر . فقط کتابهلرده ؛ مع التأسف ؛ بودولنک حیات تاریخیه سی تنویر ایدمک تفصیلات بولونمیدیغدن نه زمان تشکیل ایتش ونه قدر مدت یاشامش اولدیغی صورت قطعیهده تعیین ممکن اولامامقدهدر . بودولنک سیایلر طرفدن یقیلمش اولدینی ظن ایدیلنمکدهدر .

سبایلر — عرب مورخلرینه کوره عرب باقیه دن یمنده ایلك دولت تشکیل ایدن سبایلردر . بونلر ، سبایلرک (قحطان بن یعرب) دن ایندکلی ادعا ایدرلر . فقط ، صوکه کشفیات یمنده سبایلردن اول معینلرک بر حکومت تشکیل ایتش اولدیلرینی اثبات ایلشدر . کشف اولونان کتابهلردن سبایلرک قبل المیلاد سکزنجی عصرده بر دولت حالده یاشادقلمی آکلانمقدهدر . آنوری حکمدارلردن ایکنجی (صارغون . ق . م ۷۲۶ - ق . م ۷۰۵) ده عابد بر کتابهده کندیسنه ویرکی ویرن اقوام و حکمدارلردن بحث ایدیلرکن برده سبأ حکمداری (یشمر Itamara) اسمی ذکر ایدیلشدر . کتابهک سیاق و سباقی بحث ایدیلن (یشمر) ک یمنده کی سبأ حکمداری اولدیغنه دلالت ایتیمکدهدر . اساساً (مأرب) ده کشف ایدیلن بر کتابهدهده سبأ حکمدارلری آورمکنده (یشمر) اسمی کورولمکدهدر .

[۱] مخلاف ، بر (قیل) ک یعنی امیرک اداره سنده کی محفلله اونره مربوط قرا و مززعهرک حیثت مجموعه سی یعنی قیلک قلمرو حکمرمتی دیمکدی .

اسملرنده در. شمال و جنوب عربلرینک معبودلری آری اولدینی کبی عبادتلرینک اشکالی ده بربرلرندن فرقلی آیدی .

۴ . — اسماء اعلام فرقی : شمال و جنوب عربلرینک تاریخاً مضبوط اولان اسملری آره سنده اشتراك یوقدر. یمده کشف ایدیلن کتابه لرده (معین) و (سبأ) رؤساسنک (ابیدع)، (ایفغ)، (بنع ایل)، (معدی کرب)، (ابو کرب)، (علهان)، (الیشرح)، (ذمرعلی)، (وهب ایل)، (یاسرائیم) و (شمریرعش)... اسملرنده اولدقلری کورولمکده در. بواسملر قدیم مه زوپوتامیالیرک اسملرینه مشابهدر. شمال عربلرنده ایسه بونلره بکثر اسماء اعلام کوروله من. بونلرده اسم علملر. بداوت حیانیله مناسبتدار و اکثریسی (اسد)، (نمر)، (ثعلبه)، (کاب)، (بکر) و (ثعبان) کبی حیوان اسملریدر. بعضلری ده (عبداللات)، (عبدالعزی)، (عبدمناد) کبی مرکب اسملردر. بونلردن اولکیلرده توتهمیزم ایزی سچلمکده ایکسجیلرده ایسه معبودلره نسبت کورولمکده در. شمال قبیله لرده برده (عامر)، (حسان)، (سعید)، (علی)... کبی اوصاف و مناقیدن آلتمش اسملر وارددر.

۵ . — اخلاق و عادات فرقی : شمال سککنه سی اخلاق و عادات اعتباریه تصویر ایندیکمز چول نمودنک حقیقی برتمالی آیدی. حالبوکه جنوب عربلری طوپراغه مربوط وزراعت و حرانله مألوف اولمق اعتباریه برچوق خصوصلرده شمال سککنه سندن آریلورلردی. قوطانلر — اسکی عرب مورخلری، قحطانلر نامیه آیردقلری جنوب عربلری (یعراب بن قحطان) دن اورده تمشلردر : کویا سریانی لهجه سیله قونوشان (قحطان) کندی قبیله لرله جنوبی عربستانه اینمش، عاد قومنه غلبه ایدره کین و حضرموت حوالیسی ضبط ایلدیلردر. بونلر مرور زمانله یرلیرک اسانی آلتش اولدقلرندن کندیلرینه (عرب مستعربه) دینلدیلردر .

ین و حوالیسنده تاریخاً معلوم اولان الکاسکی حکومت، معینه دولیدر. (صنعا) نک شرقده (جوف جنوبی) دینلن منطقه ده خرابه سی اخیراً کشف ایدیلن (معین) شهرنی مرکز اتخاذایدن معینلرک اصلاً عراق عمالقه سندن یعنی بدوی آرامیلردن اولدقلری ظن ایدیلکده در. بونلرک دینی، سیاسی و اجتماعی حیاتلریله حکمدار و معبودلرینک اسملرینه دائر کشف اولونان کتابه لرده آلتان معلومات بوظنی تأیید ایتیمکده در .

معینه دولتی، تجاری برحکومت ایدی. موفقیت و سلطه سی عسکری فتوحانه دکل تجاری استیلايه استناد ایدیوردی. نفوذی بخرسفید، بحر احمر و بصره کورفری قیلرینه

عربستانده برچوق مواقع فتح ایدن ، ایرانیلر و حبشیلرله محاربه لرده بولونان حکمدارلر واردرد . حمیریه دولتی ، بربرینه مساوی ایکی دور کچرمشدر . برنجی دورده حکمدارلر (سبأ و ریدان) ملوکی ، ایکنجی دورده ایسه (سبأ ، ریدان و حضرموت) ملوکی القابیلله یاد ایدیلشلردر . برنجی دورک ایلك حکمداری کیم اولدینی صورت قطعیده معلوم دکلدره . فقط ایکنجی دورک (شمر یرعش . م ۲۷۴ - م ۲۸۲) ایله باشلا دینگی بیایورزه . (شمر یرعش) برنجی طبقه نك صوك و ایکنجی طبقه نك ایلك حکمداریدر .

حمیریه دواتی ، یونانیلرک (دامیانوس) دیدکلری (ذونواس . م ۵۱۵ - ۵۲۵) دورنده حبشیلرک استیلاسنه معروض قالمش و بودولت منقرض اولمشدر .

جنوبی عربستان خارجنده قحطانیلر

عرب منبعلرینه کوره (سد مأرب) ک انهدامنی متعاقب قحطانیلر آلتی قوله آیریلهرق . شمال مناطقه چکلمشلردر . بونلردن (عمران بن عامر) قولی (عمان) حوالیسنه کیده رک (عمان ازد) لرینی تشکیل ایلشلردر (اوس) و (خزرج) قبیلهلرندن متشکل اولان (ثعلبه العنقaban عامر) قولی (یثرب) چکلمشلردر . (خزاعه) لری احتوا ایدن (حارثه بن عمرو بن عامر) قولی (مکه) به ، (ازدشنوة) قولی تهامه یه کیتمشلردر . (جفنه بن عمرو بن عامر) قولی سوریه یه چکلمش ، اوراده تاریخاً بویوک برشهرت آلان غسانیلری تشکیل ایلشلردر . (بنی لحم) قولی ده عراقه چکیلهرک (منذره) ویا (آل نصر) دینیلن حکموتیه قورمشلردر .

فقط عرب عنعنه سنک شو روایتی تاریخی انتقاده اوقدر متحمل کورونه مه مکده دره . چونکه قحطانیلردن صاییلان (بنی غسان) و (بنی لحم) دولتلری حقنده ویریلن معلومات ، لهجه ، حیات اجتماعی ، عادات دینی و اسماء اعلام اعتباریله قحطانیلردن زیاده عدنانیلره نوافقی ایتمکده در . بنی لحم و بنی غسانه عائد کشف اولونان کتابه لرده کی لهجه بونلرک لغت حمیریه ایله دکل لغت عدنانیه ایله تکلم ایتدکلرینی کوسترمکده در . بوندن باشقه بمن قحطانیلرینک کندیلرینه مخصوص (خط مسند) دینیلن بریازیلری واردی . حالبوکه نه غسانیلره نه منذره یه عائد کتابه لرده بویازی کوروله مه مشدر . بالعکس شبالده کی دیگر عربلر کی بونلرده کتابه لرینی آرامی خطیله یازمشلردر .

غسانیلر — اسکی عرب منابعنده آل جفنه نامنی طاشیان غسانیلر اولجه تهامه ده

سبأیلرک مرکز حکومتی خرابه سی یمن ده حالا موجود اولان (مأرب) بلده سی ایدی . اعصار اخیر ده کرک (مأرب) ده و کرک ینه سبأیلر غاند بر بلده خرابه سی اولان (صرواح) ده کشف ایدیان آناردن سبأ حکمدارلردن برچو غنک اسملری اوکره نیله بیامشدر . آ کلاشیلدیغه کوره سبأیلر ده بدایتده معینلر کی (اذواء) یعنی (اصحاب محمد) حالده باشامشلردر . بالا آخره (سبأ) امیری (صنعا) نک شرقدده کی (صرواح) محمدنی آلمشدر . بو صورتله اکتساب قوت و سطوت ایتدیکندن دیگر محمدلر ده کندیشنه التحاق ایلشدر . سبأ دولتنک توسعی ده معینلر کی تجاری استیلا صورتده اولمشدر .

اخیراً کشف ایدیلن کتابه لردن سبأیلرک باشلیجه دورت دور کچرمش اولدقلری آ کلاشیلور . برنجی دورده حکمدارلر ده (سبأ مکرب) ی دینلن امیر لر بولومش ، ایکنجی دورده بو عنوان (سبأ ملکی) شکلی آلمشدر . اوچونجی دورده بو عنوان (ریدان) اسمی ده علاوه ایدیلرک (سبأ وریدان ملکی) شکله قونولمشدر [۱] . دردنجی دورده ایسه حکمدارلر ده (سبأ ، ریدان ، حضرموت ... ملکی) عنوانی ویریلشدر .

بو دورت دوردن ایکی اولکیسی عرب مورخلرک (سبأ) دیدکلری دولته ، صوک ایکی دور ایسه عربلرک (حمیری) نامیله آیردقلری حکومته عانددر . شمدی یه قدر کشف ایدیلن کتابه لردن سبأ دولتنک یکر می یدی حکمدارینک اسمی معلوم اولایلمشدر . بو دولتنک قبل المیلاد (۱۱۵) تاریخته قدر یعنی یدی عصردن زیاده دوام ایتش اولدنی تخمین ایدلکده در . عربلر آره سنده منتشر اولان بر منقبه یه کوره سبأ دولتی (سیل العرب) دینلن مدعش بر سیلابه نک (مأرب) سدنی بیقمه سی اوزرینه منقرض اولش وقیله لر عربستانک حوالی مختلفه سنه طایفه لره مشاردر [۲] .

حمیریلر -- عرب مورخلرینک (حمیری) و (تباعه) دیدکلری بو دولت شمدیکی ظفار حوالیسینده (ریدان) محمدنده تشکل ایتشدر . بو دولت قبل المیلاد (۱۱۵) تاریخندن بعد المیلاد (۵۲۵) تاریخته قدر یعنی (۶۴۰) سنه دوام ایلشدر .

حمیریلر ، سبأیلر ده نسبتله دول فاتحه دن عد اولونه بییلرلر . حمیر حکمدارلری آره سنده

[۱] (ریدان) او وقتلر ده یمنک اک بویوک محمدلردن برینک اسمیدر . بو محمد ، الیوم (ظفار) دینلن منطقه یی تشکیل ایدیوردی .

[۲] بو منقبه یه کوره سیل العرب حادثه سی اوزرینه قحطانیلردن (بنی غسان) سوریه یه ، (بنی لحم) عراقه ، (بنی اوس) ایله (بنی خزرج) یثربه ، (بنی ازد) مایه ، (بنی خزاعه) ده مکیه کیتمش ، بورالده بیراشمشلردر .

طور لغنی مغلوب و سوریه بی استیلا ایتدیکی زمان ، استانبول حکومتک و اساسالی موقعده بولونان غسانیه دولته نهایت ویرمشدرد . فتوحات اسلامیه اثناسنده بونلردن (جبلة بن ایهیم) اسمنده بری ، برقاج قبیلہ بی تحت ریاسته آلہرق غسان امیری عنوانی طاشیمقده ایدی . سردار اسلام (خالد بن ولید) ک قطعی ضربہ سی قارشوسنده اهتدا ایدن (جبلة) بالآخره برحادثه اوزرینه ارتداد ایدہرک مدینہدن استانبوله قاجمش و بوراده ٹولمشدر .

بنی ظم عربلری . — آل تنوخ نامی آلتندہ عراقہ کیدہرک فرات کنسارندہ کی تاریخی (انبار) شہرنی مرکز اتحاد ایدن بنی ظم عربلری ، بالآخره فراتک صاع ساحلندہ ہندیہ قولنک صولندہ الیوم (نجف) نامی طاشیان قدیم (حیرہ) یہ چکلمش و برحکومت قورمشلردرد . بو حکومت عرب تاریخلرندہ (آل نصر) ، (آل ظم) و (مناذرہ) ناملریلہ یاد ایدیلکدہدر .

میلادی اوچونجی عصر نصف اخیرندہ تشکل ایتدیکی تحمین ایدیان بنی ظم حکومتی ۳۶۴ سنہ قدر یاشامش و بونلردن یکریمی ایکی قدر حکمدار ٹلشدرد . آل لحک الک مشہور حکمداری میلادی ۲۸۸ تاریخندہ موقع اقتدارہ کچن (امری القیس بن عمرو بن عدی) در . فرانسز مستشرقلرندن (روسو) طرفندن (حوران) دہ (نمارہ) خرابہ سندہ بو پرسہ عاند برکتاہ بولونمشدر . بنی ظم دن [نعمان الاعور . م ۴۰۳ - ۴۳۱] دہ تاریخدہ قہر و شدتک تمثالی اولہرق نام براقمشدر . عرب ادبیاتندہ مشہور اولان (خورنق) قصر بنی انشا ایدن (سنمار) اسمندہ کی رومالی معماری باشقہلرینہ بویلہ برہنا یا پاماق ایچون خورنقک سققدن آشاغی آتدیرہرق اتلاف ایدن (نعمان الاعور) در .

بنی ظم دیگر شمال عربلری کبی پت پرست ایدیلر ایدیلر . بو خاندان حکمدارلرندن (منذر بن امری القیس) ک اسیرلری معبود (عزی) نامہ قربان ایتدیکی مشہوردر . فقط جاہلیہ شعراسندن (عدی بن زید) ک تشویق و (جاثلیق صبری شوع) ک غیرتیلہ بنی ظم حکمدارلرندن (نعمان بن منذر) خرسیتانلنی قبول ایتمش وتبعہ سنی دہ بودنی قبول ایتدیرمکہ چالیشمشدر . فقط ایران حکمداری (خسرو پرویز) ک امریلہ نعمان میلادی ۶۱۳ تاریخندہ قیلرک آیاقلری آلتہ آتیلہرق اتلاف ایدیلدکدن صوکرہ خرسیتانلق حرکتی دہ طبیعتیلہ طورمشدر .

بنی ظم دولتی ، بدایت تشکلندنبری ایران کسرالینک نفوذی آلتندہ بولونیوردی . ایران شاہلری بونلری بیزانس ایمپراطورلغہ فارشی آقینجی اولہرق استخدام ایدیور ،

حجاز حدودی اوزرنده واقع (غسان صوبی) کنارنده اقامت ایتدکلی زمان بونامی
 آلمش، بالآخره یعنی بشنبی عصر میلادی ده سورییه کیرهک (حوران) و (بلقاء)
 حوالیسند بونام آلتنده برحکومت قورمشلردر. مرکز حکومتلری (حوران) ده
 الیوم خرابه سی (اسکی شام) اسمیله یاد اولونان (بصری) شهر ی ایدی. حیات محمدی یه
 حائد وقوعات آره سند اسمی بکن راهب (بحیرا) نک صومعه سی ده (بصری) ده ایدی.
 غسانیلر میلادی آلتنجی عصرده بویوک برنفوذ قازانمش و دورت عصر قدر دوام
 ایلشلردر. ایرانله شرقی روما ایمپراطورلری آراسنده باشلایان رقابت و مجادله غسانیلره
 بویوک بر موقع ویرمش، عراقده کی (بنی لحم) عربلری کندی لهلرینه استخدام ایدن
 ایرانیلره قارش ییزانس ایمپراطورلری ده غسانیلردن استفاده ایلشلردر. غسانیه دولتهک
 الک مشهور حکمداری (حارث بن جبلة) در. شرقی روما ایمپراطورلردن (فیلارک)
 یعنی امیر عنوانی آلان حارث، میلادی بش یوز تاریخنه دوغرو فلسطین اوزرینه بر
 سفز اجرا ایتدیکی کبی (حیره) حکمداری (المنذر بن ماء السماء) ی ده ۵۲۸ تاریخنده
 مغلوب ایلشدر. میلادی ۵۲۹ تاریخنده فلسطین ده (ساماریتهن) لره اختلالی باصدیرمش
 بوخدمته مکافاتاً استانبول ایمپراطوری طرفندن کندیته (باسیلیوس) یعنی (ملک) عنوانی
 توجیه اولونمشدر. میلادی ۵۳۱ تاریخنده ایرانیلره قارش ییروین شرقی روما قوماندانی
 مشهور (بهلیزر) که ک قوتلی مظاهری حارث اولمشدی. جاهلیه دوری شاعرلرینک باشنده
 بولونان (امری القیس) که استمداد ایچون استانبول ایمپراطوری نزدینه کتیمه سنه
 وساطت ایتک صورتیله عرب تاریخ ادبیاته ده کیرن حارث میلادی ۵۶۹ تاریخنده
 وفات ایلشدر.

فقط، اناطولی قوتی (موریس) طرفندن میلادی ۵۸۰ تاریخنده غسانی امیری
 (منذرک) که توقیف وسیجلیایه نفیندن صوکره چول بدویلرینک اوقدر مشکلاتله تحقق
 ایتمش اولان اتحادلری چوزولمش و غسانیلرک سطوتی قیریلشدر. بونلر، سورییه ده
 بیرلشدکن صوکره خرسیتیانلری قبول ایدرهک (دیرالکھف)، (دیرهناد) (دیرحالی)
 و (دیرالنبوه) ناملرنده برچوق کلیسالر انشا ایتمش اولدقلری کبی (قصر الایض)،
 (قصر المشتی)، (قصر النماره) (قصر الصفا)، (قلعة الزرقاء) کبی برچوق ده آثار مدنییه
 وجوده کتیرمشلردر.

ایران کسراسی (خسرو پرویز) میلادی ۶۱۳ - ۶۱۴ تاریخنده شرقی روما ایمپرا-

پیغمبر (ابراهیم) ك اوغلی اولمق اعتباریله مکه حوالنده کی قبیله لرك سیادتیی آلمش ، اولاد واحفادینك تشکیل ایلدکاری بطنلره اسماعیللر نامی ویریلشدر .

اسکی عرب مورخلری اسماعیلک عربجه یی جرهمیلردن اوکرشمش اولدییی قناعتنده بولونقلردن اسماعیللری یعنی عدنانیلری عرب مستعربه دن عد ایلشلدرد . تاریخ ، اسماعیللرك قبل المیلاد اون دو قوزنجی عصر دنبری شمالی عربستانده طولاشدقلرینه واققدرد . (سفر التکوین) ك اوتوزیدنجی بابنده حضرت (یوسف) ك قارداشلری طرفندن قویویه آیلدییی نقل ایدن سطرلری متعاقب شو آیتلر کورواکدردر : « بعده طعام ایتمکه او طور دقلرنده کوزلرینی قالدیروب (جلعاد) طرفندن کلمکده اولان اسماعیللرك بر کاروانی کوردیلر . بونلرك ده وه لری بهارلر و بلسان و مرصافی ایله یوکللو اوله رق مصره کیدیورلردی . او وقت (یهودا) برادرلرینه دیدی که قارداشمزی قتل ایله قانی کیزله مه مزدن نه فائده وار . کاکیز اونی اسماعیللره صاتم . ائز او کادکسون . زیرا قارداشمز و تنمزدرد . برادرلری ده سوزینی دیکله دیلر . یوسفی چیقاردیلر و اسماعیللره یکریمی قطعه کوموشه صاندیلر . اونلرده یوسفی مصره کورتوردیلر . »

قبل المیلاد اون سکزنجی عصره طائد اولان بو حادثه دن بش عصر صوکره (حاکملر) سفرنده اسماعیللردن بر دها بحث ایدیلشدر . بش عصر صوکرده (سفر اشعیا) ده اسماعیللر (قیدار) نامیله ذکر اولونمشدر . (کتاب ارمیا) ده ده میلاددن آلتی عصر اول (بخت نصر) ك (بنی قیدار) ه غلبه سی یازیلشدر .

اسماعیللرك میلاد عیسی یه قدر اون دو قوز عصرلق حیاته قدر تاریخی معلوما تمز سفر تورات ده کورولن سطرلردن عبارتدر . بو اوزون عصرلرده بونلرك بر دولت تشکیل ایدمه یه رك متفرق و مخاصم قبیله لر حالنده یاشادقلری آکلاشیلما قده در . اسفار توارث ده بونلردن بحث ایدن آیتلرده کوچه حیاتی یاشادقلری و عراق سوریه ، مصر آره سننده کروانچیلق ایدره ك آزچوق قازاندقلری تصریح ایدیلکده در .

(بخت نصر) دورندن میلاد عیسی او ائنه قدر کچن زمان ظرفنده اسماعیللرك حیات تاریخیلری مجه ولدر . آکلاشیلدینه کوره (بخت نصر) ك اسماعیللری قتل عام ایدرجه سنه ضرر به لشمش اولمسی بونلری پک چوق ضعیف دوشورمش اولدیغندن متفرق قبائل انقازی بر متحده حالنده طوبالامق اضطرارنده قالمشلدرد . بخت نصر ایله معاصر اولدییی تحمین ایدیلن (عدنان) بو متحده نك یاشنه کچره ك اوکا کندی نامی ویرمشدر . فقط بابل

سوریه و حوالیسنی یغما ایتدیرییوردی . نعمانك وفانندق صوکره (حیره) بوتون بوتون ایرانك تحت نفوذینه دوشمش ، آل لخم تختندن اوزاقلاشدیریلهرق حکومتك باشنه (ایاس بن قبیصه) نامنده بریابانجی کتیریلشدر . فقط آل نصره مربوط اولان عربلر بووضعیته تحمل ایده مدکلرندن عصیان چیقاره رق (ذی قار) نام محله (ایاس بن قبیصه) ایله حامیسی اولان ایران اردوسنی تارومار ایلدیلر . هجرت نبویه نك اوچونجی سنه سنده وقوعبولان (ذی قار) ظفری اوزمان بوتون عربستانده تجیل ایدیلشدی .

اسلام اردولری شرقه دوغرو فتوحاته باشلاقلری انشاده (حیره) ده کسرالره تابع اولهرق بنی لخم دن (المنذرالمغرور) بولونیوردی . حیره حکمدارلرینك صوکنجیسی اولان (منذر) ، میلادی ۶۳۲ - ۶۳۳ ده (جوانا) ده وقوعبولان محاربه ده مقتول دوشمش و (حیره) اسلام اداره سنه کچمشدر .

عدنانیلر . - اسلام تاریخنده اك زیاده حائزاهمیت اولان عربلرعدنانیلردر . عدنانیلر حقنده کی اك اسکی معلوماتی (تورات) ، مدیونز ، تورات ده بونلردن بعضاً اسماعیلر ، بعضاً قیداریلر ، بعضاً عدنانیلر اسملریله بحث ایدیلشدر . اسماعیلر اسمی عربلر آراسنده اوتنه دن بری شایع اولان بر منقبه ایله مناسبتداردر . بومنقبه یه کوره کلدانیه دن فلسطنه هجرت ایدن حصرت (ابراهیم) ، زوجہ سی (ساره) نك قیصقانچانی یوزندن مصرلی بر جاریه اولان مستفرشه سی (هاجر) له بوندن تولد ایدن اوغلی (اسماعیل) ی فلسطین دن اوزاقلاشدیرمق مجبوریتنده قالمش وبونلری حجازه کوتورهرك (مکه) موقعنده اسکان ایلشدر . بوآناده مکه حوالیسی عرب باندده دن (جرهم) قبیله سنك ساحه جولانی اولدیغندن (اسماعیل) بویودکدن صوکره بونلره قاریشمش ، رئیس لری (مضاض بن بشیر) ك کریمه سی (سیده) ایله صوکره ده (علیه بنت عمرو) ایله ازدواج ایتمش ، بونلردن اون ایکی اولادی دنیا یه کچمشدر . (بئرزمنم) حوله یرلشن اولاداسماعیل مرورزمانه چوغالهرق هربرنندن بر بطن اورده مشدر .

منشأی (تورات) ، طایفانان بومنقبه عربستان تاریخی حقنده کی معلومات ایله قابل توفیقدر . فی الحقیقه ازمئه اولیه ده شمالی عربستانده طولاشان (عمالقه) متحده سی طاغیلدقدن صوکره بونلردن بعضی قبیله لرك - که جرهمیلر اولق ایجاب ایدیور - حجاز خطه سنده بیرلشمش اوالمالری ممکندر . شوخالده حضرت اسماعیل حجازه کلدیکی زمان بوقبیله لری مکه حوالنده بولمش ، اونلره قاریشمش دیمکدر . سامی قوملر آراسنده بویوک بر نفوذ وشهرتی حائز اولان

بك اسكى اولسى بواختمالی تأیید ایتمکده در . کلدانیه دن هجرتله عربستان شبه جزیره سنه کیرن عمالقه اوزون بادیه لر قطع ایتدکدن صـ و کره (کعبه) جوارینه کلدکاری زمان ایلک دفعه اوله رق قارشیلرنده کوردکاری طاش بنایه (مکا) نامی ویرمش اولملری مستبعد دکلدر . چونکه (مکا) بابل الهجه سنه کوره (بیت) یعنی (او) معناسنه در . اساساً عربلر جهده کعبه نك اسمی (بیت) در .

بك اسكى زمانلرده مکه حوالیسینك عراقدن کان عمالقه دن (بنی ازرق) طرفدن اشغال ایدیلدیکی روایت ایدیلکده در . بوروایت کوره مکه نك ایلک سکنه سی عمالقه اولوق ایجاب ایتمکده در . مکه عمالقه سنه یمن دن کان قحطانیلردن (جرهم) لر بونلرده اسماعیللر خلف اولشلردر . مکه بالاخره (بنی کهلان) قحطانیلردن اینن (ازد) لردن (خزاعه) لر ، متعاقباً عدنانی ، ضریلردن (کنسانه) لر واک صـ و کرده قریشلره انتقال ایشلدر .

قریش قبیله سی ، ضریلردن و (بنی کنسانه) شعباتندن اولوب اوتهدنبری (مکه) حوالیسینده طولاشیورلردی . بونلره ویریلن (قریش) اسمی لغتاً (کویک بالینی) معناسنه در . (ابن الکلی) نك (قریش) لفظنك شخصی دکل سمیوی بر اسم اولدینی حقیقده کی افاده سنه نظراً بو اسمی ، پس - زنده بر توتهمیزم خاطردسی عد ایده بیلیرز .
بوتاریخده قریش ، اسملری اشاغیده ذکر ایدیلن اون بطندن مر کیدی :

۱ . — بنی حرث بن فهر

۲ . — بنی محارب بن فهر

۳ . — عامر بن لوئی

۴ . — عدی بن کعب

۵ . — سهیل بن عمرو

۶ . — بنی جمع بن عمرو

۷ . — بنی تیم بن مره

۸ . — بنی مخزوم بن یقطه

۹ . — بنی زهره بن کلاب

۱۰ . — بنی اسد بن عبدالعزی

بالاخره بونلره (بنی عبدالدار) و (بنی عبدمنساف) بطنلری ده انضمام ایده رک

حکمدارینک ضربه سی پک مددهش اولدیغندن عدنانیلرک تکرار صحنه تاریخه حقیقه بیلمه سی ایچون دورت بش عصر بکله مک ایجاب ایلشدر . میلاد عیسی اوائلنه دوغرو عدنانیلری هر بری متغد فیخذ و بطنلردن مرکب اولق اوزره (قضاءه) ، (ربیعہ) ، (مضر) ، (انمار) و (ایاد) ناملریله بش بویوک قبیله یه آریلش اوله رق کورییورز . بوقیله و بطنلر ، (تهامه) (نجد) ، (حجاز) و (سوریه - عراق) بادیه سنده کوچه برحاله طولاشیولردی .

قضاءلر ، نجد ، بحرین و مشارف شامه طاغیلمش ، بعضیلری عراق و سوریه حوالی سنده بر امارت بیله تشکیل ایتمشلردی . برچوق بطنلره آریلان قضاءلردن اک مهملری (تنوخلر) دی . انمار و ایادلر سواد عراقده طولاشیولردی . بونلردن بر قسمی بالاخره (تکریت) حوالی سنه ، بر قسمی ده (موصل) طرفلرینه قدر یاییلمشلردی .

اوتوزی تجاوز ایدن ربیعہ بطنلری باشلیجه نجد و حجاز حوالی سنده طولاشیولردی . طبعاً خشین ، جنگجو ، غارتگر و بی امان اولان ربیعهلر ، بداوت حیاته پک زیاده مربوط بولونیولردی . نه نامده اولورسه اولسون هیچ برسلطه آلتنه کیرمک ایسته میولردی . بر طرفدن حریتلرینه اولان آتشین مربوطیت ، دیگر طرفدن قناعتلرینه قارشى بسله دکاری جاهلانه وقویو تعصب ، دوراسلامده بونلری بر عنصر شورش حالنده یاشامشدر . دین اسلام تاریخنده مهم روللر اوینایان خوارج ، ارتحال نبوی هنگامنده صحنه یه حقیقان (مسئله الکذاب) ی یتشدیرن (بنی حنیفه) ایله (بنی عجل) ، (بنی شیبان) ، (بنی تغلب) ربیعهلرندن حقیقمشلردر .

عدنانیلردن تاریخ اسلامده اک مهم اولان قبیلهلر مضر یلردر . بونلر ، عیلان - قیس) و (خندف) حی لردن اورده مشلردی . بداوت حیاتی یاشایان مضر یلردن یالکز مکّه چولنه یرلشمش اولان (بنی فهر) نیم حضری یاشیولردی . اسلامیت بونلر آره سنده ظهور ایتمشدی . بدایتده اسلامه قارشى اک مددهش دشمن کسیلن بنی فهر قریشیلری بالاخره تأسیس ونشر اسلام خصوصنده برنجی درجه ده رول اوینامشلردر .

مکّه و بنی قریش

میلاددن اون دو قوز عصر اولندنبری عدنانیلرک ساحه جولانی اولان مکّه ، آکلاشیلدیغنه کوره بو عصرلرده ینه عربلر آره سنده مقدس بر موقع اوله رق طانیلیوردی . (مکّه) اسمک عراقدن کان قدیم (عمالقه) طرفندن ویریلش اولمسی محتملدر . بواسمک

هو مختصر (قصی) بوصورتله آله کچن فرصتدن اعظمی استفاده ایدهرک مختلف قبیلهلرک تمایللرینی آکلامغه، کندیسینی اونلره طایندیرمغه و سودیرمکه چالشیوردی. فقط قان پدیرینک وفاتندن سوکره کعبه مفتاحی خزاعهلردن (ابو غبشان) ه انتقال ایلدیکندن قصی بوفرستی قاجیرمش اولدی.

ابو غبشان، سرخوش و لیاقتسز برآدمدی. مراسم حجه ریاست و مختلف قبیلهلرک حرمتی جاب ایدیهیله جک درایتی حائر دکلدی. ذوق ریاسی طامش اولان (قصی)، بو آدمک اهلیتسز لکندن استفاده یه چالیشدی. مکه حوالیسندن طولاشان بنی فهر اوتهدن بری خزاعهلره غاصب نظریله باقیور، مکه سیادتک کندیلرینه غائد اولدیغنی ادعا ایدیورلردی. قصی، بنی فهرک بو حالت روحیه سندن کندی لهنه استفاده ایتک فرصتی قاجیرمدی. سرخوش (ابو غبشان) ک ریاستی قبول بنی فهر ایچون برذات اوله جغندن بجهله اونلری غصب ایدیلان حقوقک استرداد ایچون آیقلا ندیردی. بوتون بنی فهر بطوننی کندی اطرافده طوبلادی. فقط خزاعهلر رقیب قبیلهلره قارشی مکه ریاستی یالکز^۳ باشلرینه محافظه ایدهمیه جکلرینی بیلدکلرندن ربیعه لردن محارب و خونریز بنی بکر ایله اتفاق ایتشلردی. حالبوکه بنی فهر یعنی قریش بطونک قوتی، بویکی قبیله ایله چارشمغه کافی دکلدی. قصی، بنی بکره قارشی سونمز برعداوت بسله ی بنی کنانه ایله اتفاق ایتدی. والدسک قارده شی اولان (رزاح بن ربیعه) نک دلالتیلده بنی قضاعه نک اتحادینی تأمین ایلدی. آرتق هدفه یورو یه بیله جک قدر قوت قازانمشدی. مراسم حجدن عرفانده اجازت ویرمک امتیازینی حائر اولان (بنی صوفه) نک حجاجه اذا ایتدیکندن وبوامتيازک اساساً قریشه غائد اولدیغندن بحث ایله (بنی صوفه) یه هجوم و مغلوب ایتدی. متعاقباً «بنی خزاعه» ایله متفقلری اولان (بنی بکر) اوزرینه یورودی. خونین بر مجادلهدن سوکره اونلری کعبه تولیتک جهت عائدیتنی تعیین خصوصی حکمه تودیه مجبور ایتدی. قان پدیری (حلیل) ه وکالتی انناسنده کعبه یی زیارته کان عربلره اولجه عدنانیلره غائد اولان کعبه تولیتک غاصبلردن آله رقی اونلره ویریله سی، عدنانیلر آراسنده بو وظیفه یه الک زیاده اهل اولانلرکده اوتهدنبری کعبه حولنده یورد طوتمش اولان قریش اوله جتی یولنده واسع نسبتده پروباغاندا یامش اولدیغندن حکمک کندی لهنه قرار ویره جکنه شبهه ایتیموردی. فی الحقیقه طرفینک موافقتی و مجاور قبیلهلرک تکفلی ایله حکم انتخاب ایدیلان (یعمربن عوف) کعبه و مکه امورینه قریشک خزاعهدن اولی واحق اولدیغنه و خزاعه

عددلری اون ایکی یه بالغ اولمش ، مکه داخل ویا خارجنده اوطوردقلرینه نظراً (قریش بطاح) و (قریش الظواهر) ناملریله ایکی یه آیریلشلردر .

قصی بن کلاب

مکک بنی قریش انتقالی میلادی دردنجی عصر نهایتنده ویا بشنجی عصر اوائلنده وقوعه کلسدر . حادثه مک قهرمانی ده اجداد محمدیدن (قصی بن کلاب) در . ظهور اسلامدن برعصر اول شمالی عربستان تاریخنده بویوک برانقلاب یاپان (قصی) ، اوائلنده حجازده طولاشان قریش آرهسنده دوغمش ، کندیسنه (زید) اسمی ویریلشدی . بوتون بدوی چوجوقلری کی برقیل یکه آئنده قوملر اوزرنده بویون (زید) ، چوجوق ایکن پدرینی ده غائب ایدرک یتیم قالمشدی . والدهسی (فاطمه بنت عمرو) برالشامده متوطن اولوب حج ایچون (مکه) یه کلش اولان قضاءلردن (ربیعہ بن حزام) ایله اولندیکندن اوغلی (زید) ی ده برابرنده سوریه حوالیسنه کوتورمشدر . زید بوراده قضاءلر آرهسنده بویودی . فقطنسبجی عربلر کندیسق بنی قریشدن صایور ، قضاء ، کنجلیری بوکا بریابانجی نظریله باقورلردی . مدنی بر محیطک تأثیراتی ایچنده بویون (زید) فطرة دهائی بر ذکایه ، صارصیلمز بر اراده مالک ، طبعاً مک مغرور ایدی . قضاء کنجلیرینک حقاتر تکار معامله لرینه تحمل ایدمدی . والدهسندن مأذونیت آلهرق حجازده ، باباسنک قبیلهسنه دوندی . مجاور قبیله لرله دائماً غزوه ایتک مجبوریتنده بولونان بنی قریش بو کوربوز وتوانا کنجی حرارتله قارشولادیلر . قبیلهسندن اوزاقد بویومش اولمسنک خاطرمسی اولهرق کندیسنه (قصی) نامی ویردیلر .

بوائلنده مکه (خزاعه) لرک آئنده بولونیور ، قریش ده مکه جوارنده سیار بر حالده طولاشیوردی . قصی ، ذکاسی ، شجاعتی و اراده سیله یکی محیطده کندیسقنک چابوق سودوردی . قبائل آرهسنده خیلی نفوذ قازاندی . حتی ، مکه یه حاکم اولمق اعتباریله مک نفوذلی اولان بنی خزعه رئیس (حلیل بن حبشیه) نک بیله توجهنی قازانمق موافق اولدی . (حبی) اسمنده کی قزیله تزوج ایلدی . بو ازدواج ، اراده و احتراصنک تجلیسینه مساعد بر ساحه آچمش اولدی .

حج زمانلرنده مراسمیه ریاست ، الک مهم و نفوذلی بروظیفه ایدی . بووظیفه کعبه تولیتنی حازر اولان (حلیل بن حبشیه) طرفندن ایفا ایدییلوردی . قصی ، حبی ایله ازدواجندن سوکره بعضاً بووظیفه لرک ایفا سنده قانن پدرینه وکالت ایدییلوردی . ذکی

طایفورلردی . عنعنہ بو وظیفه لری پیغمبر اسماعیلدن اولکی زمانلره قدر چیقارییوردی . قصی ، مککه جوارنده طولاشان قریش بطنلرینک سیاسی وحدتلرینی تأمین ایدهرک اولنلری مککه اسکان و بر حکومت تشکیل ایدر ایتمز بووظائفی ؛ ریاست کندیسنه عائداولمق اوزره قریشه تخصیص ایتمشدی . کرک اوتهدنبری موجود اولان و کرک بالذات (قصی) طرفندن تأسیس ایدیلن بووظیفه لره باشلیجه لری شونلردی : ندوه ، حجاب ، سقایه ، رفاده ، اجازه ، افاضه ، نسی ، لواء ، قیاده .

ندوه ، شوری دیمکدر . بوشوری قریشه عائده صالحی مذاکره ایتمک اوزره شیخلردن متشکل بر مجلس ایدی . بو مجلس (قصی) ک قابوسی مککه متوجه اوله رق انشا ایتدیردیکی امارت دائره سنک بویوک سالوننده و (قصی) ک ریاستی آلتنده انعقاد ایدردی . اجتماع سالونته (دارالندوه) دینلمشدی . حرب اعلانی ، شهر حرمک تعیینی ، تجارت قافله لرینک سوقی کبی امور دارالندوده مذاکره ایدیلدیکی کبی قریش کنج لرینک نکاحی بوراده عقد ایدیلیر ، سن بلوغه واصل اولان قیزلره (دارالندوه) ده کوملک کیدیریلردی [۱] . قصی نسلندن اولیانلر دارالندویه کیره مز ، قرق یاشنه کله مش اولانلرده اجتماعه اشتراک ایده مزلردی .

حجاب و یا سدان دینلن وظیفه ، کعبه یه نظارت و آناختارینی محافظه ایتمک مأموریتی ایدی . قصی بووظیفه یی تأسیس ایتمکله کعبه یی آچوب قیامق ، حجاب زیارت ایتدیرمک صلاحیتی کندیسنه و اولادینه حصر ایتمشدی .

سقایه ، موسم حجه زواره صوتدارک و توزیعی وظیفه سی ایدی . قصی حرا طاعی وادیلرندن برنده کی طاتلی قویونک صوینی ده ومله لرله کتیرتیر ، کعبه یاننده کی دری حوضلره طولدورتیر ، حجاب توزیع ایدردی .

رفاده ، موسم حجه فقیرلره ارزاق توزیعی وظیفه سیدر . قصی ، هر سنه کرک مککه زنکینلردن و کرک زیاده کان زنکینلردن اعانه طوبلانه رق فقرانک اعاشه سنه صرف ایدردی [۲]

لواء ، زمان حربده قریش علمدارلغنی ایفا ایتمک ، صالح انساننده ده (عقاب) دنیان [۱] عربلرده بر قیز اولنه جک چاغه کادیکی یعنی ابلک حیض علامتی ظهور ایلدیکی زمان بر مراسم یایلیردی . بومراسمنده قیزک بلوغه ایرمهدن اول کیمکده اولدینی کوملک ییرتیلیردی . [۲] فقیر حاجیلری اعاشه عادتیه دور اسلامی دهده رعایت ایدیلشدر . مورخ ارزق کندی زماننده [هجری ۳۵۰ تاریخلرینه دوغرو] بووادیکنک محافظه ایدیلدیکنکی قید ایتکده در .

ايله بنى بركك ، قريشله متفقلىرى اولان كنانه و قضاعه دن مقتول دوشنلرك ديتلىرى
و يرملرينه حكيم ايلدى . بوقرار ، مككى (قصى) ك تحت رياستنده اوله رق قريشه تأمين
ايتش اولدى ...

سوريده مدنى حياتله الفت ايدن قصى ، مككى تخليه ايدهر ك چكيان بنى خزاعه يه
حائذ مناطقى باديه نشين قريشه توزيع و مككه شهرينى تأسيس ايتمكه قرار و يردى . عربلر
بوتارينجه قدر كهبه نك مقدس حريمى حولنده بنا يامغه جسارت ايدمه مشلردى . كهبه يي
كوندوزلى زيارت ايدر ، آقشام ياقلاشير ياقلاشم از كال حرمتله چكيلرلردى . قصى ،
كهبه حولنده بر شهر تأسيسى فكرينده اولديغندن اولا كنديسنه دائمى بر اقامتگاه تأسيسنه
باشلادى . فقط عربلر ، حرم شريفه رعائتسزلكدن قورقار ق وادى يي ستر ايدن آغاچلىرى
كسمكه جسارت ايدمه مديلر . قصى اولا آغاچلى بالذات كسدى . كنديسنه مخصوص اولمق
اوزره ايلك بنائى قوردى . قريش بطنلرينده بر قسمنى مككه داخلنده بر قسمنى ده مككه
حولنده اولر انشاسنه مجبور ايلدى . بوصورتله بوكونكى مككه شهرى تأسيس ايتش اولدى .
قصى ، حجازك لاولى حرملرى آراسنده طولاشان قريش بطنلرينى شهر حياتنه
آلشدير مق ، آره لرنده كى نفاق و محاسده يي ازاله ايدهر ك وحدتلىرى تأمين ايلك صورتيله
حجازده بويوك بر انقلاب آچدى . اوتهدنبرى شمالى عربلر نظرنده محترم طائيلان كهبه
خادم و محافظلكنى قريشه تخصيص ايدهر ك اولنلرى عربان نظرنده بويوتدى و موقع
سيادته چيقاردى . قريشده ، متتدارلق نشانه سى اوله رق كنديسنه (جمع) عنوانى و يرديلر .
قصى ، قريشى مككه ده اسكان ايتمكه حياتلىرى كهبه نك مقدراتنه باغلامشدى . نه
زراعت ، نه ده راعيله كمه مساعد اوليان مككه ده آنحق تجارتله تأمين معيشت ممكن ايدى .
مكه نك تجارتگاه اوله بيلمسى ده عربلر كهبه يه قارشى بسلكارى قدسيت حسنك انكشافنه
متوقف ايدى . بو حس نه قدر انكشاف ايدر و نه درجه عموميله شيرسه مككه زوارينك
عددى ده اونستنده آرته جق ، قريشك تجارت و استفاده سى ده اودرجه چوق اوله جقدى .
بوخصوصى بك ائى تقدير ايدن (قصى) كهبه نك قدسيتنى آرتيرمق اوزره اوتهدنبرى
وجود اولان مناسكه يكيدين يكيه بعض مراسم علاوه ايلدى . عيني زمانده بو مناسكه
و مراسمدن كرك قريش و كرك قبائل سائر اوزرنده روحانى و يا جسمانى بر سلطه
تأسيسنه مساعد بولونانلرك رياستنى ده كنديسنه و اولادينه تخصيص ايتمكى اونوتدى ...
عربلر ، اوتهدنبرى كهبه يه صاحب اولان قبيله لر ايجون بعضى وظائف و حقوقى

بارلاق منظومه‌لری ، خطیبلر هیجانیلی لطف‌لریله جمعیق شنلیدیرر ، مراسم مخصوصه ایله کعبه زیارت اولنور یعنی وظیفه حج ایفا ایدیلیردی .

حالبوکه عربلر حساب‌لرینی اوتهدیبری شهر قریبه کوره یورتورلردی . آیلری رؤیت هلال ایله تعداد و تعیین ایدرلردی . فقط شهر قریبه کوره حج و پانایر موسمی یعنی شهر حرم هر سنه بوموسمه کله مزیدی . بعضاً قیشک صوغوق کونلرینه ، بعضاً ده یازک قیزغین زمانلرینه تصادف ایدردی . بوموسملرده ایسه عربان مککه کله مز ، سوق العکاظ پانایری قوروله مز ، بالتیجه آلیش و یریش ایدیله مزیدی . بو وضعیت میدان و یرمه مک و حج موسمی معتدل ، میوه و محصولک بول اولدینی زمانه تصادف ایتدیرمک ایچون هر اوج سنه بر دفعه هر قبیله دن بر آدم آلتهرق بر مجلس ملی قورولور و اوسنه شهرینه بر آی علاوه اولونمق صورته حج زمانی محصولاتک یشدیکی موسمه آتیلیردی . نسی تولیق اوتهدنبری (القلمس) عائله سنه عائد ایدی . محاسب و منجم طانیلان بو عائله عربلرک کاهنلرینی تشکیل ایدیوولردی . عربستانده صلح و یاحرب قرارینی و یرمک کبی پک بویوک بر نفوذ تامین ایدن بوتولته قصی طیبی دیگرلرندن داها چوق اهمیت و یره رک بوصلاحتی کندیسنه آلدینی کبی شهر حرمک تعیینی ایچون انعقاد ایده جک مجلسک ده (دارالندوه) دم اجماعی تقریر ایلشدی [۱] .

قصی ، چولک جاهل ، آیین و مراسم منه مک سر آزاد بدویلرینی حضری حیاته آلیشدیرمق ایچون بو حسلرندن استفاده ایتک مهارتی موقتله کوسترمش ، اولنری صوقدینی حصری حیاتده یغما کرلک یولنه صاعقه سزین کچنیدیره بیلیمک ایچون ده کعبه نک عربان نظرنده کی قدسیتی آرتیره جق هیچ برشیئی اهل ایتمه مشدر . قریش بطونی آره سنده محاسبه میدان و یرمه مک ایچون ده آز اهمیتلی بر سورو مراسم و وظائف داها احداث ایده رک هر برینی بر بطنه تخصیص ایلشدیر .

مککة حقیقی بانیسی اولان قصی ایلریله مش بریاشده وفات ایده رک (الحجون) ده دفن اولونمش [م ۴۸۰] ، مزاری بر مدت صوکره مککة سکنه وزارتلری ایچون زیارتگاه اولمشدر . قزیش رئیسک زوجه سی (حبی) دن (عبدالدار) ، (عبد مناف) ، (عبدالعزی)

[۱] قرآن کریم [انما النبی زیاده فی الکفر یضل به الذین کفروا یحلوته عاماً و یحرمون عاماً لیواطوا عدة ما حرم الله زین لهم سوء اعمالهم والله لایهدی القوم الکافرین] آیتله بت پرستک دورینک برسیته سی اوله رق تقبیح ایلدیکی نسی اصولانی قالدیرمش ، جاهلیه نک (قری - شمس) شهری برینه صورت مطلقه ده شهر قریبه یی اقامه ایلشدیر .

سنجانی محافظه ایلمکدی . بو وظیفه یی ده قصی کندی اولادینه تخصیص ایتمشدی . غزوه زمانلرنده عقابی دارالندوه نك قاپوسی اوکته رکز ایدر و محاربیلر اطرافنه طوبلانیرلردی قیاده ، تجارت قافله لرینه ریاست وظیفه سی ایدی . عربستانده قافله برنوع سیار اورودو ماهیتنده اولدیغندن قصی بو وظیفه یی ده خاندانه حصر ایتمشدی .

اجازه ، حجاجه عرفاندن حرکتله رمی حجاره باشلايه بيلمك ایچون مأذونیت ویرمک حقیدر . قصی دن اول وېك اسکی زمانلردنبری موجود اولان اجازه دینی ماهیتی حائر اولمقله برابر قبائل اوزرنده برنوع سلطه یی تأمین ایدیوردی . مکدن عرفانه کیدن حجاج ، وقفه دن صوکره حرکت رخصتی آله مزلسه قیزغین کونش قارشوسنده یانارطورور ، برآدیم آله مزلردی . یوروک ایچون بهمه حال مراسم مخصوصه ایله اجازه آلمغه مجبور ایدیلر . قصی دن اول اجازه ویرمک حق (بنی صوفه) یه عائد ایدی . حجاج قیزغین کونش قارشوسنده وقفه ده ایکن بنی صوفه دن بری قالقار « اجیزی صوفه » - ای بنی صوفه مساعده ایدیکز ! .. « دیه ندا ایدر آرقه سندن دیگر بری قالقارق « اجیزی خندف » - ای بنی خندف ویریکز ! .. « دیردی . بونک اوزرینه بنی صوفه شیخی ایسترسه حرکت امرینی ویرر ، باشده کندیسق اولمق اوزره قیله سیله برابر یورور ، آرقه دن بنی خندف بونلری متعاقبده دیگر حجاج حرکت ایدرلردی . بنی صوفه شیخی بو مراسمله حرکت رخصتی ویرمزه جیج تمام اولمز ، برچوق محن و مشاقه کوکس کره رک مکیه کلش اولان زوار یهوده یورولش اولورلردی .

افاضه ، قربانلر کسیدیلکی کونک صباحنده حجاجی (مزدلفه) دن (مفی) یه سوق ایتمک تولیتدر .

قصی دن اول بو تولیت (آل عداون) ه عائد ایدی . مراسم مخصوصه ایله (آل عداون) دن رخصت آلمدقجه حجاجدن هیچ برفرد وقفه مزدلفه دن حرکتله عرفانه چیقه من ایدی . قصی ، اجازه کی افاضه تولیتنی ده کندی عائله سنه حصر ایلدی .

نسی ، شهر حرم دینیلن رجب ، ذی القعدة ، ذی الحجه و محرم آیلرینک زمانلرینی تعیین صلاحیتی ایدی . بوضلاحیت ، دیگر وظیفه لره نسبتله داها مهم ایدی . چونکه شهر حرم دینیلن بو آیلرده غزوه و حرب ممنوع ایدی . حجاج ایفاسی ده آنجق شهر حرم ده اولورلردی . بو آیلرده غزوه لر ، یاغمار طورور ، بوتون عربستان باشده برساحه امن و امان اولورلردی . سوق العکاظه پانایری قورولور ، هرکس آلیش ویریش ایدر ، شاعرلر

عبد شمس حیاتنک قسم کلسنی سیاحتله مکه خارچنده کچیردیکندن ، حجاجه صو
تدارک ایتک و فقرانی اعاشه ایتک کی ثروته محتاج اولان سقایه و رفاقه وظیفه لرینی کندیسندن
داها زنکین بولونان قارداشی (هاشم) ه ترک ایتدی . (هاشم) ک اصل اسمی (عمرو)
ایدی . بر قحط اسنا سنده فلسطیندن کتیردیکی اولردن اعمال ایتدیردیکی اکملرله
ترید یاپدیره رق هر کسی اطعام ایلدیکی ایچون کندیسنه (هاشم) لفی ویریلشدی . هاشم ،
کندیسنه ترک اولونان وظیفه لری مهارت و یک بویوک بر عالیجنابقله ایفا ایدرک هر کسک
هنتمدارلغنی قازانغه موفق اولدی .

هاشم ، سوریه یه کیده رک قریش کاروانلرینک صیاتی حقنده غسانیلرله بر مقاوله عقد
ایلدی [۱] . هر سنه مکه دن بری یاز و دیکری قیش موسمنده ایکی بویوک تجارت قافله سی
چقارنغه باشلادی .

یاز قافله سی سوریه یه کیدردی . بعضاً فلسطه قدرایلرله دیکی اولوردی . قیش قافله سی
یمنه کیدردی . بوقافله نک بعضاً حبشستانه کتیدیکی ده اولوردی . هاشمک بوقفالیته مکه ده
تجاری حیاته برانکشاف ویردی . مناقلات و مبادلات چوغالادی . هان اکثریسی بوقافله لره
اشترک ایدن قریشلرک ثروت و رفاهی آرتدی

قصی دن اعتباراً عربان کعبه نک محافظ و خادمی اولان قریشنه قارشو درین بر حس
حرمت بسله مکه باشلامشلردی . بوسایه ده قریش کاروانلری او اوزون یوللری هیچ بر
تجاوزه اوغرامقسنزین سربسته جه قطع ایده بیلورلردی

عرب عنعنه سی ، دوراسلامده (بنی هاشم) ایله (بنی امیه) آره سنده کی منافرت واستر
مخابی هاشم دورینه قدر چیقاره رق بر منقبه یه ربط ایتمکده در . بومنقبه یه کوره کویا (هاشم)
ایله قارداشی (عبد شمس) ایکیزوبرر پارماقلری بیتشک اوله رق طوغمشلرمش . بعدالولاده
بونلری تفریق ایدرکن پارماقلرندن قان آقش ، عربلر بونی هریکی قارداش سالاله سی
آراسنده قان دوکوله جکمه بر اشارت عد ایتشلرمش .

(عبد شمس) ک اوغلی (امیه) تجارتله خیلی ثروت قازانه رق قریش آره سنده اشتهار
ایتدیکندن سیادتک عموجه سی (هاشم) ده قالماسنی ایسته میور ، اورتالخی قاریشدری یوردی .
نهایت شرفچه هانکینسک مرجع اولدیغنی تعیین ایچون منافره ایسته دی . بطون قریش

[۱] عنعنه یه کوره هاشمک برادرلرندن (عبد شمس) حبش حکمداری (نجاشی) ایله بویه
بر مقاوله تجاریه عقد ایدلمش ، (نوفل) ده ایران کسراندن قریش کاروانلرینک سربسته جه عرافه
کلرینه مساعده آلمش ، (مطلب) ده جنوبی عربستانده کی حیرلرله بر معاهده یامیشدر .

و (عبد قصى) تاملرنده دورت اوغلى اولمشدى . اواخر حياتنه دوغرو حجاب، سقايت، ندوه، لوا ورفاده كې قريش وكعبه يه عائد مصالح عامه نك ايفاسنى بويوك اوغلى (عبدالدار) براقشدى . وفاتندن سوكره عبدالدار پنه بووظيفه لرك ايفاسنه دوام ايلدى . فقط ثروت ونفوذ اعتباريله قارداشسنة فائق اولان (عبد مناف) جسمانى رياسته عائد امور وصلاحتلرى عبدالداردن آلمقده تردد ايتمدى . عبدالداره ياللكز رياست روحانيه يي براقدى . ايكي قارداش حياتده ايكن بوتقسيمه راضى اولديلر . فقط وفاتلرندن سوكره [۱] اولادلرى آره سنده مدھش بررقابت وتفوق مجادله سى باش كوستردى . عبد منافك (عبد شمس) ، (هاشم) ، (مطلب و) (نوفل) اسملرنده كى اوغوللارى ثروت ونفوذجه عبدالدار اوغوللرينك فوقنده بولوندىلرندن جسمانى رياست كې روحانى حتموق ووظائف ده كندى اللرينه آلىق ايستديلر . عبدالدار اوغوللارى بوكا رضا كوسترمدكلرندن آره لرنده شدتلى بربرودت ظهورايلدى . اون ايكي بطندن مركب اولان قريشده بويوزدن بربرلرينه خصم ايكي غروبه آيريلديلر . ياللكز بطون قريشدين (عامر بن لوى) و (محارب بن فهر) بطلرى بو مجادله يه قارشى بيطرف قالدیلر . عبد مناف اولادينه طرفدار اولانلر تاريخده (مطييون) ، [عبدالدار] اولادينه مظاهرا اولانلر ده (احلاف) ناملر يله مشهوردر . ايكي غروبه ويريلن بواسملر ، اتفاقلرينى تقدیس ايچون ياپيلان مراسمله علاقه داردر : عبد مناف قادينلرى متفقلى اولان (بنى اسد) ، (بنى زهره) ، (بنى تيم) ، (بنى حرب) بطلرينك كندى لهلرينه اولان اتفاقلرينى تقدیس ايچون مسك ايله طولو برقاب كتيره لرك كعبه نك ياننه قومش ، متفق بطونلره منسوب فردلر ، برر برر اللرينى بوقاب ايچنه صوقارق (حجر اسود) ي مس ودعوالرندن صرف نظر ايتمه جكلرينه يمين ايلدكلرندن كنديلرينه (مطييون) نامى ويريلشدر . (عبدالدار) اولادينك حقوقى مدافعه ايتمه كه عهد و پيمان ايدن (بنى محزوم) ، (بنى سهم) و (بنى جمع) بطلرى ده قانله طولو برچناقله عين مراسمی ايضا ويمينلرنده تخالف ايتمه يه جكلرينه عهد ايلدكلرندن بولنده ده (احلاف) دينا مشدر . مطييون واحلافك بو عهد و پيمانلرى قريشى خونين بر مجادله داخليه قارشوسنده بولوندرمشدى . هرايكي طرف قانلى برحربه حاضر لانيركن بيطرف بطنلرك توسطى ايله مصالح عامه ووظائفك ايكي طائله آراسنده تقسيمى تقرر ايلدى . حجاب ، لوا ، ندوه عبدالدار اوغوللرنده ابقا ايديلدى . سقامت ، رفاده وظيفه لرى ده عبد مناف اولادينه ويريلدى . بو طرز تسويه اسلامك ظهورينه قدر دوام ايتشدر .

[۱] عبدالدارك ميلادى ۴۹۰ تاريخندن سوكره وفات ايتش اولدينى تخمين ايديلكه ده در .

مرور زمانه (عبدالمطلب) ك اون ایکی اوغلی اولدی . بونلر يتشدكدن صوكرمه نذری خاطرینه كادی . اوغوللارینی آلهرق كعنه یه كیتدی . هبل صنمنك او كنده ازلام او قلیله تقال ایلدی . قرعه، اوغوللارندن عبداللهه اصابت ایتدی . عبدالله ، نراهت اخلاقیه سی ، علوجانی ، صفوت وملاحتی ایله پدرینی كندیسنه محبوب ایتشدی . عبداللهی قربان ایتمهك بردرلو قیه مدی . قریشیلرده ؛ عادت اولور قورقوسندن ؛ بویله بر شیئه رضا كوسترمیدیلر . بر چاره بولمق ایچون خیر كاهنه سی (قطیه سجاج) ه مراجعت ایلدیلر . قطیه ، قرعه نك عبدالله ایله قریشیلرجه حر بر آدمك دتی اولان اون ده وه آره سنده یاپیلماسنی و ده وه لرك اسمنه تصادف ایدنجه یه قدر ؛ هر دفعه اون ده وه آرتیرمق صورتیله ؛ قرعه یه دوام ایدیلسنی توصیه ایتدی . دو قوز دفعه عبدالله نامنه اصابت ایدن قرعه اوننجی ده ده وه لره اصابت ایلدی . عبدالمطلب یوز ده وه قربان ایدهرك بوتون قبائل قریشه ضیافت ویردی .

عبدالمطلب ، بوصورتله قربان اولمقدن قورتولان اوغلی عبدالله ، تاریخ بشریته یکی بردور آچمش اولان حضرت محمدك پدریدر . عبدالله ، بنی زهره شیخی (وهب) ك کریمه سی (آمنه) ایله اولنشدی . حضرت محمد بواز دواج متینك محصولیدر . فقط عبدالله تجارتله شاهه کیدهرك عودتده (یثرب) ده خسته لاش و بوخسته لقدن وفات ایش اولدیغندن حضرت محمد هنوز میثمه مادرده ایکن ، یتیم قالمشدر .

قبل الاسلام عربلرک تدینی

اسلامدن اول عربلرک شمالی و جنوبی تعییر دیکرله عدنانی و قحطانی اولمق اوزره ایکی انوزج اجتماعی عرض ایتمهكه اولدقلرینی ایضاح ایشدك . اجتماعی حیاتك اك جانی برغنصری اولان (دین) خصوصنده بوايكيك كوزه چاریمقده در :

اقلیم و محیط ایجابی اولهرق تمامیه بداوت حیاته ساحه اولان شمالی عربستان ، اجتماعی مرحله لر کی دینی مراحلیه ده پك بطی بر صورتده قطع ایتمش اولدیغندن اسلامك ظهوری هنكامنده عرض ایتدیکی وضعیت دینه ده متعاقب تکامل دورلرینك ایزلری واضحا سجلیه بیلمكده در . جاهلیه دورینك دینی حقنده تاریخك ضبط ایده بیلدیکی غنه لر بوتون ابتدائی قوملر کی شمال عربلرینك ده توتیه میزم ، آیمیزم و فیه یشیزم کی مراحلیه کچیرمك صورتیله یت پرستلکه قدر چقمش اولدقلرینك درین ایزلرینی محافظه ایتمهكه در .

عربستانده پدر شاهلیك شكل اجتماعیسنك ظهور اسلام تاریخلرینه دوفرو نسبتاً الهیات مجموعه سی صافی ۳

بر مجادله به میدان ویرمه مک ایچون محکوم طرف بعدالمنافره الی دوه ویرمک ، اون سنه مدته مکدن چیقماق شرطیه مسئله نک حکمه حواله سنه قرار ویردیلر . (عسفان) نام مجده کی . (کاهن خزاعی) یی حکم انتخاب ایتدیلر . حکم شرفجه هاشمک مرجح اولدیغنه قرار ویردی . مسئله ده قایاندی .

هاشم ، هر سنه برای تجارت سوریه کیدیوردی . صوگ سیاحتنده مدینه ده (بنی نجار) دن (عمر بن ابید خزرجی) نک کریمه سی (سلمی) ایله اولندی . صوکر سوریه کیتدی فقط عودت ایده مدی . هنوز پک کنج ایکن (غزه) ده وفات ایلدی .

هاشمک (یثرب) ده تزوج ایتدیکی (سلمی) دن برارکک چو جوغنی طوغمش ، ولادتنده باشنده بیاض توپلر کورولدیکندن کنديسنه (شبیه الحمد) نامی ویرلشیدی . شبیه مدینه ده بو بودی . یدی سکیز یاشنه وارنجه عموجه سی (مطلب) کنديسنی مدینه دن آله رق مکیه کورتوردی .

(شبیه) مکیه کیررکن عموجه سی (مطلب) ک ترکیسنه بینمشدی . مطلب کنديسنه بو چو جوغ کیمدردیه سؤال ایدنلره آلا ی طرزنده (کوله م) دیه جواب ویردیکندن مکیلرجه آدی (عبدالمطلب) قالدی [۱] . عموجه سنک وفاتندن صوکر منسوب اولدینی بطنک سیادتتی . اشغال ایلدی . بواننده درکه جرهمیلر زماننده قبادیلره رق موقعی اونوتولمش اولان (بئرزمنم) ی بولدی . بو صورتله بین العرب شرف و شانی آرتدی . عبدالمطلب زماننده حبشیلر مکیه ضبط ایتک اوزره حجازه یورودیلر . فقط (وقعه قیل) دینان بوسفر ، حبشیلرک خیت و خسرانیه نتیجه لندی .

عبدالمطلب بئرزمنمی کشف ایتدیکی زمان ریاست رقیی اولان (عدی بن نوفل . بن عبدمناف) کنديسنی ، « اوزون مدت قریشه ریاست ایده رم امیدنده بولونیورسه ک الدانیورسک . سنک براوغلک وار . حالبوکه بزم اولاد و اتباعم پک چوقدر . سیادتک برکون بزه کچه جکته شبهه ایتمه ۱ . » دهرک تهید ایدیلش ، عبدالمطلب ده ؛ « بنی اولاد آزلغیله می قورقوتماق ایسته یورسک . تمی ایده رم که اون اوغلام اولور ، بنده برینی کعبه به قربان ایده رم . » ؛ یولنده مقابله ده بولومشیدی .

[۱] قله مان هوار ، له تونه قاتانوکی غریبی مؤاقلر حضرت محمدک بویوک باباسنی مجهول برنسبدن . کوسترمک ایچون کنديسنه ویریلن (عبدالمطلب) اسنندن استفاده ایتش ، (شبیه) نک هاشمک اوغلی دکل (مطلب) ک حقیقی کوله سی اولدیغنی ادعا ایلشیلردر . فقط عبدالمطلبک قریش سیادتته انتخاب ایدیلش اولسی بواطای اسنندن چوروتمکده در . چونکه نسب و شرفه اودرجه اهمیت ویرن قریشیلرک نسبی مجهول برکوله نک سیادتتی قبول ایتیه جکاری شبهه سزدر .

تدقيق ايتديكمز زمان بونلرك (آرسلان، قاپلان، كوپك، كوپك بالغي، كلر، چقال، صرتلان ياوروسى، تللكى، ميلان، آطه طاوشانى، مسهل اوتى، ابوجهل قارپوزى، چاقى طاشى، كسكىن سركه...) مغالرينى افاده ايتدكلرى كورولمكدده در. ديمك كه بونلردن (بنى اسد) قبيله سنك توتهمى آرسلان، (بنى نمر) قبيله سنك قاپلان، (بنى كلب) قبيله سنك كوپك، (بنى قريش) قبيله سنك (كوپك بالغي)، (بنى ضبه) قبيله سنك ديشى كلر، (بنى دئل) قبيله سنك چقال، (بنى بهدل) قبيله سنك صرتلان اُنكى، (بنى ثعلبه) قبيله سنك قانجىق تللكى، (بنى وبره) قبيله سنك آطه طاوشانى، (بنى صعصعه) قبيله سنك مسهل اوتى، (بنى حنظله) قبيله سنك ابوجهل قارپوزى، (بنى فهر) قبيله سنك كوچوك بر طاش، (بنى ثقيف) قبيله سنكده كسكىن سركه در.

فقط عربلرده اجتماعى حيات انكشاف ايتدكجه توتهمچيلىك تشكياتى ده تدريجاً بوزولوش توتهمى آينلر غائب اولمش، موقعلرينى پس زنده ايزلرينى طاشيان يكي آينلره براقشلدرد. بوايكنجى مرحله دينه ارواحچيلىق در.

آيميزم دينلر بوشكل دينى كائناتك ارواح ايله مالى اولديغنه و بوتون طيبيى خادنه لرك ارواحك اثرى بولونديغنه اينانمقدر. ابتدائى انسانلر انكشاف دينى نك بودوره سنده هر حادثه يى اسناد ايلدكلرى ارواح ايچون برطاقم آينلر اويدورمش، تدريجاً كوني برماهيت آلان ارواحه قارشى برحس حرمت و اطاعت بسلمكه مجبور اولشلردر. چونكه ياشامق ايچون محتاج اولدكلرى اشيايه جان و يرز واونلرده تحولات مختلفه به سبب اولان عواملك ارواح اولديغنه اعتقاد ايديلوردى. آيميزمك انكشافى ناويرزم يعنى طبيعت پرستلك ايله نتيجه لشمدر.

جاهليه دورينه عائد بزه واصل اولان معلوماته كوره قبيله، فصيله و بطن اسملريله توتهميزم تمغاسى طاشيان عربلر ثولن برآدمك روحى، جسدى بنى ترك ايدهرلك قبردن چيقديغنه اينانيرلردى. حتى بوآدم شايد مقتولاً ثولور وقاتلندن انتقام آلمزسه قوش شكلنه كيرن روحى مزارينك باشنده دائماً (اسقونى!.. اسقونى!) يعنى (بنى صوارك!..) ديه باغيره جغه اعتقاد ايدرلردى. روحك استحال ايتديكى بو قوشه (هامه) يرلردى. جاهليه عربلر زنده ارواحدن بر قسمك خيركار، بر قسمكده شرير اولديغنى حقهدهكى عقيده نك عمومى اولديغنى تأييد ايدن برچوق اماره لرواردرد. ارواح لطيفه و ارواح خبيثه عقيده سنك عرب مخيله سنده سائر قوملرده اولديغندن زياده انكشاف ايتمش اولسى سبب سز دكلدر. عربستان اقليمك

يكي بر مؤسسسه اولديني محققدر. عرب هيئت اجتماعيه سنك منشأه دوغرو چيقيلديني صورتده ايلك شكل اجتماعيك مادر شاهي وتوته مي اساسه مستند اولديني آكلاشيلمقدهدر. عرب نسا بلرينك نسبتاً مؤخر زمانلرده موجود برر شخص وقهرمان حاله قلب ايلدكلري قيله اسملرندن برچوغي اوزرلرنده توته تمغاسني محافظه ايتمكدهدر.

ديك كه قيله لرك ايلك (نوه) سي سميدهدر. ابتدائي انسانلرك ايلك كومه سي اولان سميدهنك ايكي وصف يمیزی واردركه بونلر اسكي عرب قيله لرنده كورولمكدهدر: اولاهر سميده، اوسميده، تشكیل ایدن فردلر كنديلريني بر رابطه قرابتله يكديك لرلرينه مربوط ظن ايدرلر. بوقرابت اولرك عيني اسمي طاشيدقلرندن نشأت ايدر. سميده افرادي كنديلريني اقربا طاشيدقلري ايجون بر لرلرينه قارشى معاونت، اخذناره، ماتم... كي وظائفك ايفاسني مجبوري كورورلر. سميدهنك بو ايلك وصف يمیزينك ايزلري اسكي قيله لرده واضحا سجيله بيلمكدهدر.

ثانياً هر سميدهنك كندينه مخصوص بر توته مي واردر. عيني قيله نك مختلف ايكي سميده سي عيني توته مه مالك اوله مزلر. عرب قيله لرينك مختلف بطلري آره سنده كي مناسباته دائر تاريخك ويرديكي معلوماب بو ايكنجي وصف يمیزك وجوديني ده تصديق ايتديره چك بر ماهيتهدر. دور جاهليده ياشايان عرب قيله وبطنلرينك طاشيدقلري توته تمغاسي، طاشيدقلري اسملردر. اساساً توته، بر سميدهنك طاشيديني اسم ديمكدر. توته ملر حيواني ويانباتي اولورلر. فقط اكثر احوالده حيوانيدر. جامد شيلر نادرأ توته املقدهدر. بوحال، عينا عرب قيله لرنده كورولمكدهدر. في الحقيقه عرب قيله وبطنلرندن برچوغيك اسمي حيواني، بر قسمك نباتي وپك آزينكده حيوان ونباتدن آري شيلردر.

تونه ميزم، بدايته سميدهنك طوبلانمابي وتشكيلاتي ايله علاقه دارد. بو اعتبارله هم اجتماعي همده ديني بر ماهيتي حازدر. اساساً ابتدائي جماعتلرده اجتماعي وديني مسئلهلر بر برلريله صيقي بر صورتده متساندر. توته مي سميده بر عائله كومه سي اولديني قدرده توته مي بر منظومه دينيه نك ساحه انكشافيدر. آكلاشيلمديغنه كوره آنا اوزرينه مؤسس اولان اسكي عرب هيئت اجتماعيه لرندن معين بر موقعده ساكن اولان برويامتعدد موضعي غرويلر عيني توته مه مربوط اولدقلرندن اونك اسمني آلمش وبواسم بالاخره او كومه لرك قان اعتباريله ايلك جدلري تلقى اولومشدر. قيله به اسمي ويرن توته يا بر حيوان يا بر نبات و خود سائر طبيعى برشيدر. فقط اكثر يا بو توته بر حيواندر. في الحقيقه قيله اسملريني

احجاره (فه تیشله) عبادت ایتک ابنای اسماعیل نسلنده وقوعه کیشدر. سببی ده شودر: اسماعیلیر دشمنلرینک تسلط و تصدیق ایله مکده بارینه میه حق بر حاله کلدکارندن بالمجوریه اطرافه هجرت ایتش و کیدرکن برابرلنده درین بر حس جرمت بسلدکاری کعبه دن برر طاش کوتورمشلردی. اسماعیلیر، یکی یوردلرنده کعبه یی طواف ایدرکی بو طاشلری طواف ایلکی عادت ایدینشلردی. فقط بو عادت کیت کیده هر بکندکاری طاشه عبادت عبادت ایتکله نتیجه نیشدر. [۱]

عربلرده فه تیش پرستلک بو منقبه نقل ایدلیدی طرزده وقوع بولوب بولمیدی مسئله سی او قدر حائر اهمیت دکلدر. حق دیه بیلیرزکه منقبه نک عبادت احجاری تعلیل ایچون ضوکرده دن ترتیب ایدیش اولسی احتمالی ده اچوق قوتلدر. فقط، منقبه برواقعه دن دوغمشدرکه اوده اسلامدن اول عربلره فه تیش پرستلک عمومی برشکلده بولونمائی در. هجرتدن اون بر سنه اول تولد ایدن (ابورجا عمران العطار) ک (مسند دارمی) ده نقل ایدیلن افاده سی ادعایری تأیید ایدن یک قوتلی برلیدر. (ابورجا) دیورکه «بز، قبل الاسلام طاشلره سجده ایدرک. ده ا کوزل بر طاش بولدیغمزده اولکفی ترک ایدرک یکی بولدیغمزه طاباردق». هجری ۲۵۵ سنه سننده ارحال ایدن (ابو محمد عبدالله بن عبد الرحمن بن بهرام الدارمی) نک، (ابن حجر) کبی بی امان بر حدیث منقدی طرفدن (سنن ابن ماجه) یه ترجیح ایدیلن مسندنده کی بوسطلر، اسلامک ظهورینه یاقین دورلرده بیلهر بر قسم عربلرک فه تیش پرست اولدقلرینی اثبات ایتکده در.

مورخ ابن الانیر، بدایت اسلامده حضر محمد ایلهر ایدنلردی بری اولوب والده سنه نسبتله (ابن العنطله) دیه آنبلان (حارث بن قیس بن عدی بن سعد السهمی) دن بحث ایدرکن شویله بر فقره علاوه ایتکده در: «بو آدم ده ا کوزلی بولنجه یه قدر برطاشه طاباردی. ده ا کوزلی بولنجه اسکینی براقیر، بکندیکی بویکی طاشه پرستش ایدردی...» بو فقره ظهور اسلام اثناسنده بیلهر ارکان قریش آره سننده فه تیش پرستلر بولوندیغنی کوسترمک اعتباریله شایان اهمیتدر.

الک اسک و شایان اعتماد بر مورخ اولان (ابن اسحاق) دن نقلاً ابن هشام، (بنی ملککن بن کنانه) بطننک کندی اراضیلرنده واقع (سعد صخره) اسمنده بر قیایه تعبدایتدکلرینی خبر ویرمکده در. بو قیایک بر فه تیش اولدینی شبهه سزدر. ینه عینی مؤلف (دوس)،

شرائط خصوصیه سی، وضعیت جغرافییه سی، شبه جزیره مك ابی یایان، قورقونج نوساكت چوللاری بو عقیده مك انكشافی ایچون اك مهم عواملدر . جاهیلیه دورنده پك نفوذلی اولدینی آکلاشیلان (کهانت) مؤسسہ لری بو عقیده مك خارجی برافاده سی اولدینی کبی شاعرلره عطف ایدیان خارق العاده لکلرده بو عقیده ایله مناسبتداردر .

عربلرجه پایانسز چوللاری طولدوران ارواح موضعی بر الوهیت اولوب هربری خصوصی بر وادی ده اقامت ایدرلردی . بونك ایچون اثنای سیاحتلرنده بر طاقم فلا کتله اوغراماق فکریله موقعلرک خصوصی ارواحنه دخالت ایدرلردی [۱] .

جاهیلیه عربلرینک توتهمیزم و آتیمیزم اشکال دینه لرینک پس زنده انقاص آره سنده برده فیتیشیزم ترسباتی سچیلیمکده در . آفریقا وحشیلرنده کورولن بوشکل دینی طاش بوشکل کبی مادی شیلره طایمقندن عبارتدر . طاینیلان طاشلره (فیتیش) دینیلدیکندن بوشکل دینی یه ده فیتیشیزم نامی ویریلشدر .

فیتیش ، علی العاده طاش دکلدن . بونلر ابتدائی انسانلرک نظر دقتلرینی جاب ایده بیله جک مجلا طاشلردر . فیتیشیزم شکل دینیسی ، ارواح عقیده سیله یاقیندن علاقه وارددر . تعیر دیکرله فیتیشیزم ، آتیمیزدن طوغمشدر . ارواحه معین مواقع تخصیصی حقنده کی قناعت ، تدریجاً بونلره بر مقرر قبولی ایله نتیجه نمش و بو صورته فیتیشیزم ظهور ایتشدر . فی الحقیقه فیتیش بذاته بر ماهیت تعبیه یی حائر دکلدن . فیتیشه عطف ایدیان قدسیت ، اونك ارواحدن برینه مقرر اولسی عقیده سندن نشأت ایتشدر . دیمک که فیتیش بذاته بر معبود دکل بلکه الهی قوتک یعنی ارواحک مقربدر و فیتیش عینی زمانده سحری بر ماهیتی ده حائردر .

آفریقا وحشیلرینک دینی حیاتلرینی نافذ بر نظرله تدقیق ابدن (شارل دو بروس) دیورکه « وحشیلر آره سنده فیتیشلرک مقداری پک چوقدر . اشخاصه ، عائله لره ، قبیله لره یوردلره عائد فیتیشلر اولدینی کبی موقت فیتیشلرده وارددر . بو صوکنجیلر بر مقصد مخصوصه کوره بر زمان ایچون فیتیش اتخاذا اولنور وضو کره ترك ایدیلرلر . »

جاهیلیه عربلرینک تددینی حقنده موجود اولان معلومات آره سنده بونلرک آتیمیزم ایله برابر فیتیشیزم شکل دینی سفی ده یاشامش اولدقلرینی تأیید ایدر و ثائق پک مبذولدر . حتی عربلرک احجاره (فیتیشلره) عبادتلیر حقنده شو یله بر منقبه بیله روایت ایدلیمکده در : « عربده ابتدا

اولدقلربی ناطقذر . اخیرآمین حوالیسندن وقوع بولان کشفیاتدن بوحوالی سکنه قدیمه سنک .
الهلری آره سندن (عشتار) ، (بعل) و (ایل) اسملری بولوندینی آکلاشیلمشدر .
(بعل) اسکی سامی قوملرک تورات ده اسمی کچن مشترک معبودیدر . بوکا قدیم بابیلر
(یل) ، فیکه لیلره عبرانیلرده (بعل) دیبورلردی . عربلرک (هبل) یدیه عبرانیلرک
(هابیل) افاده سنک بر شکل محرفی اولدینی شبهه سزدر . دیمک که هبل مکبه منقبه نك
تصویری کی بلقادن کلمش دکلدر . بلکه یمن دن هجرتله مکبه کیده رک اوراده توطن ایدن
خزاعه لرک یرلکده کتیرمش اولدقلری اسکی (بعل) معبودلریدر [۱] .

حضرت محمد انشر دینه باشلادینی ائنده قریشک اک بویوک معبودی (هبل) ایدی .
(هبل) ک اوکنده قربان ذبحنه مخصوص بر خزنه واردی . هبل نامنه کسیله جک قربانلرک
قانی بو خزنه یه آیتایردی . (هبل) ک اوکنده دائما بر طاقم اوqlر بولونوردی . بو اوqlر
عربلرک (میسر) دیدکلری تفال اوqlری ایدی . عربلردن برینک مشکل برایشی اولسه
در حال کبه یه کیدر بو اوqlرله تفال ایدردی .

حجازک یرلی عربلرینه نسبتله داها مدنی اولان خزاعه لرک شمال قبیله لری اوزرنده
قوللی تاثیر براقش اولدقلری تخمین ایدیه بیلیر . احتمالک مکه خارچنده کی قبیله لره عائد
بوتلر (هبل) دن صوکره رکز ایدیلشلردر . قریشک هبل دن باشقه (اساف) و (نائله) ،
ناملریله ایکی صنملری داها واردی . بولردن (اساف) ارکک (نائله) ده قادین سکلنده
ایدی . قادین اولدینی قبول ایدیلان (نائله) نك معبودلر آراسنده بولونمسی شایان اهمیتدر .
(اساف) ایله (نائله) حتمده روایت ایدیلن ماجرا شایان قبول کوروله من . [۲] بونک
بالاخره اویدورلمش اولسی احتمالی پک قوتلیدر . (نائله) نك معبود صنملر آراسنده
بولونماسی ، عربلرده اجتماعی تشکیلاتک مادر شاهیلکله باشلامش اولدینی ادعاسنی تأیید
ایدن بروقیقه عد اولونه بیلیر . عربلرک اسمی تاریخه انتقال ایدن (قادین) معبودلری
یالکیز نائله دکلدر . (هذیل) قبیله سنک قرآن ده بحث ایدیلن (سواعه) اسمده کی
صنملری ده قادین سکلنده ایدی . زمزم قویوسی جوارنده اولان (اساف) و (نائله) ،

[۱] یمن عربلرینک ایلاک جدلری عراق عمالقه سندن اولوب مهزوبونامیادن کلمش اولدقلربی تأیید
ایدر بر چوق قرأت واردر . بوخصوصده (اسلام تاریخی) عنوانلی اثرلرک بزرک برنجی جلدنده
تفصیلات ویرلشدر .

[۲] (اساف) ک ارکک (نائله نك) ده قادین اعتبار ایدیه سی بوتلر حتمده بر منقبه
دوغورمشدر . «کویا اساف ایله نائله جرهم عربلردن ایمشلر . برکون کبه داخلنه کیره رک اوراده

(ختم) و (بحیله) قبیله لرینک ده (تیاله) دینیلن محله (ذوالخلصه) دینیلن بیاض رنگده
 مربع بر قیایه طابندقلرینی قید ایلکده در . آفریقا فەتیشیسـتـلرینک یادیفی کبی بونلرده
 (ذوالخلصه) یه ده وه قوشی بومورطه سندن قلاده لر تعلیق ایدرلر مش . (ابن اسحاق)
 جاهلیه عربلرینک تدینندن بحث ایدرکن شو سطرلری یازمشدر : « جاهلیه عربلرنده
 هر خانه نك كندیته مخصوص بر ویا متعدد فەتیشلری وارددر . ایچلرندن بری سفره کیده چك
 اولورسه فەتیشی مسح ایدر ، عودتنده هرشیدن وهر کسدن اول ایلک ایشی ینه فەتیشی
 مسح ایتك اولوردی . »

شمال عربلری کرک سوریه و عراق بادیهلرنده کی عرقداشلریله و کرکدها مدنی اولان
 جنوب عربلریله تماسلری نتیجه سنده تدریجاً فەتیش پرستلکدن صنم پرستلکه یو کسلمشلر
 یعنی فەتیشلرینی آز چوق منتظم شکلده یونته رق انسان صورتنه صوقشلردر .
 معبودی انسان شکلنده تخیل ابتدائی قوملو ایچون بویوک بر مرحله تکاملدر . عنعنه
 عربلرده بو مرحله نك خارجی تأثیر تحتند قطع ایدیلدیکی کوسترمکده در . بو عنعنه یی قیدایدن
 « ابن هشام » دیورکه : (کعبه بنی خزاعه یدینه کچدکن صوکره رئیسـلری اولان
 (عمر بن لحي) بعض امورینک تسویه سی ایچون سو دیه یه کیتدی . شام اعمالندن (بلقا)
 قصیه سنده خلقك صنملره عبادت ایتدکلرینی کوردی . بو عبادتلرینک سببی صورتدی .
 اونلرده ، « بو پوتلر هیا کل علویه وصور بشریه اوزره پایلشمش معبودلردر . بونلره عبادت
 ایدیوزر . چونکه نه وقت یا غمور ایسترسهك یا غدرلرلر . بر خصوصده استعانه ایتسهك یازدم
 ایدرلر . » جوانی و یردیلر . عمرو ، بو پوتلری پك بکنددی . مکبه کوتورمك اوزره
 اونلردن بر صنم ایسته دی . بلقالیلرده کندیسته (هبل) اسمده بر صنم و یردیلر . عمرو بن لحي ،
 هبلی مکبه کوتوردی . بئر زمزمك اوست طرفنده کعبه یه قریب بر محله وضع ایدرک هر کسی
 یوکا عبادت ایتمه تشویق ایتدی . روایت کوره (هبل) انسان شکلنده یونتونش قرمزی
 عقیق طاشی ایدی . فقط صاغ الی قیریلشدی . عمرو اوکا آلتوندن برأل طاقدی . خاقده
 عبادته باشلادی و حجر اسود درجه سنده احترام کوستردی . یالاخره قصی (هبل) ی
 کعبه داخلنه نقل ایلدی .)

ابن هشامك نقل ایتدیکی بومنتبه نك تفصیلاتی شبهه لی کوروله بیلیر . فقط منقبه عربلرک
 هبل معبودینک خارجدن و بنی خزاعه دورنده کلدیکی حقتنده کی قناعتلرینک محصو لیدر
 و بو ، حقیقه مطابق کوروله بیلیر . فی الحقیقه عنعنه خزاعه لرک یمندن کلدکلرینی یعنی قحطانیلردن

عربانلری کسرلردی . طاغوتلر مقدس اولدقلری ایچون اطرافنده حرب و جدال ایدیلردی .

طاغوتلر حقتده اسکی عرب منابعنده کورولن معلومات مرکزی (آوسترالیا) ده توتهمیزم تشکیلاتی ایچون اک مساعد تدقیق ساحه سی اولان (آروناتا) لرك (نورت ناتولونغا Ertnatulunga) دیدکلری مقدس یرلری آکدیرمقدهدر . نورت ناتولونغالر اوزرلرینه توتهم ترسیم و حک ایدیلش اولان طاش ویا آغاچدن معمول (شورینغا) لرك حفظ ایدیلدیکی مقدس بقعه لردر . دشمن طرفندن تعقیب ایدیلن بر فرد (نورت ناتولونغا) یه التجا ایدرسه تولومدن قور تولمقدهدر . چونکه نورت ناتولونغا جوار و اطرافنده حرب ممنوعدر . بوحوالی حقیقی برملجأ حضور و اماندر . نورت ناتولونغانک دائما قلان رئیسک تحت نظارتنده بولونان محافظ و حاجلری واردر .

جاهلیه عربلرینک طاغوتلریله آوسترالیا آروناتالرینک نورت ناتولونغالری آره سنده کی شو اساسلی مشابهلره نظراً عرب طاغوتلرینک ده برنوع نورت ناتولونغالر اولدیغنه حکم ایدیله بیلیر . اسکی مؤلفلرك جاهلیه طاغوتلرینک عدیدینی بش یوزه قدر جیقاردقلرینی کوریوروز . بونلردن اک مهملردن بری قریش ایله بنی کسانه نك مکه خارچنده (بطن نخله) دینیلن محله اچینده کی صنمه نسبتله یاد ایدیلن (عزى) طاغوتی ایدی [۱] . بو طاغوتك یعنی (عزى) نك اچینده بولوندینی (بیت) ك اصل اسمی (بس) ایدی . عزى طاغوتك سدانن و حجابی (بنی سلیم) دن (شیان) قبیله سنده ایدی .

طائفه مقیم بنی ثقیف قبیله سنك طاغوتی ده مشهوردی . بو طاغوت ده (لات) اسمنده برصم واردی که اسمنی طاغوته ده ویرمشدی . (لات) صنمی حقتده ویریلن معلوماتدن بونك احجار سماویه دن بر صخره اولدینی آکلاشیلمقدهدر . لات طاغوتك سدانن و حجابی ثقیفلردن (بنی مغیث) ه عائد ایدی .

بو ایکی مشهور طاغوتدن صوکره (بنی ربیعہ) نك (رضاء) ه یمن عربلرینک (رثام) ه (بنی بکر) و (بنی تغلب) ایله (ایاد) قبیله لرینک (ذوالکعبات) اسمارنده کی طاغوتلری عربلر آراسنده شهرت قازانمشدی .

[۱] قاموس ده لغتاً عزیز و شریف قادین معناسنی افاده ایدن (عزى) نك برصم اسمی اولدینی سوبله یلیدکن صوکره (سمره) دیدکلری برشجر اولدینی ده علاوه ایدلشدر . بواکی روایت کوره (عزى) نك (سمره) آغاچدن معمول اوزرنده توتهم تصویری محکوک برصم اولدینی قبول ایدیله بیلیر .

صنملری نامنه ده قربانلر کسلیلردی . اشهر حرم ده کعبه زیارتی مراسمی اجرا ایدیلیرکن بویکی صنم داها چوق اهمیت قازانیرلردی . چونکه کعبه بی طوافه (اساف) دن باشلامق و (نائله) ده آتام ایتک اصول آییندن ایدی . مکه معبودلری آره سنده بونلردن باشقه (ذوالکفین) و (ذوالشری) اسملرنده ایکی معبود واردی .

یثرب (مدینه) ده کی اوس و خزرج قبیله لرینک معبودی (منات) ، (بنی عبدالاشهل) (اشهل) ، (بنی کلب) قبیله سنک (وده) اسملرنده اولدقلری تاریخاً معلومدر . روایت کوره (منات) ساحل بخرده (مشال) طاغنده بولونیوردی .

جاهلیه عربلرینک سورو سورو صنملری آراسنده اسکی توتهملرک تمثالی ده بولوندیغی کوریوروز . قرآن ده بحث ایدیلان (یغوث) ، (یعوق) و (نسر) صنملری بو ماهبتده ایدی . برتوتهم خاطره سی اولان بوسنملردن (یغوثه) آرسلان شکنده اولوب (طی) قبیله سنک معبودی ایدی . (یعوقه) ده آت صورتنده ایدی . بوکاده همدان قبیله سی طایفینیوردی . قارتال شکنده کی (نسر) ایسه ذوالکلاع قبیله سنک معبودی ایدی .

عربلرده کرک اسکی توتهمجیلک و کرک چول حیاتنک ایجاباتی اوله رق قبیله جیلک بیرلشمش اولدیغندن ، هر قبیله نک معبود صنمی آری ایدی . بر صنم هانکی قبیله نک معبودی ایسه آنجق اوقبیله افرادینک حامیسی تلقی اولونوردی صنملر بر آله خاص اولدقلری ایچوندرکه مکهنک حین فتحنده یالکز کعبه داخلنده مختلف قبیله لره عائد (۳۶۰) صنم بولونمشدی .

جاهلیه دورینک بوتلرندن باشقه برده او بوتلرک محافظه ایدیلدیکی مقدس (بیت) لر واردی که بونلره (طاغوت) نامی ویریلیوردی . آله خاص سیستمک جاری اولدیغی عربستانده صنملر قدرده طاغوتلر بولوندیغی خبر ویریلمکده در . هر قبیله افرا دی کنندی طاغوتلرینی مقدس بر بقعه طانیر ، اطرافنی حرمتله طواف ایدرلردی . طاغوتلرک محافظ و حاجبلری بولونوردی . بونلر ، طاغوتلری بکمر ، کلن هدیه لری آلیر ، ویریلن

مجامعتده بولونمشلر . مقام مقدسه قارشى کوستی دکاری حرمتلرکک جزاسی اوله رق طاشه قلب ایدیلشلا . . . فقط بومنبه نک بالآخره ایدورولش اولسی ظن اولونه بیلیر . چونکه مقام مقدسه قارشى حرمتلرککندن ناشی طاش اولدقلرینه اعتقاد ایدیلان ایکی کناهکارک صوکره دن معبود تلقی ایدیللری ایچون بر سبب کوستریله منر . (نائله) نك مادر شاهیلک دورینک پس زنده خاطره سی اولسی احتمالی ده قوتلی کوروله بیلیر .

بن سزك وبنم اولان الله توكل واعتماد ايتشم . ير يوزنده كزن بوتون جانليرك مالكي اللهدر . البته ربم ، عدل وحق اوزردهر اكر يوز چويررسه كز سزبيليرسكز . بن مأمور اولديغم شيلري سزه تبليغ ايتدم . الله سزى هلاك ايدر ويريكزه باشقه برقومي كتيرير . سز اعراضكزله الله بر ضرر ويرمش اولمازسكز . ربم هرشيك حافظيدر . اونلر حقنده كي حكيمز تجلي ايدنيجه هوده واونكله برابر ايمان ايدنلره فضل ورحمتزله نجات ويردك وشدتلي برعذابدن قورتاردق . ايشته بو عاد قوميدر كه ربليرك آيتلرني انكار ايتديلر ويغمبرلرينه عاصي اولديلر وهر جبار عنيدك سوزينه اويديلرده دنياده وعقباده لغته هدف اولديلر بيلكز كه عادقومي ربليركي انكار ايتديلر وهود قومي اولان عاد بوصورتله رحمت اللهيدن اوزاق دوشديلر .

پيغمبر (صالح) ك اهل حجره بعثتندن ده ينه سورة اعراف ايله سورة هودده بحث اولونمشدر . هرايكي سوردهده كي اخبار ، عيني مآلدهدر . سورة (هود) ده ديديلوركه : « بزئمود قومنه قارده شلري (صالح) ي كوندردك . اونلره ديدى كه : قوم ! الله عبادت ايديكز سزك ايجون اوندن بشقه اله يوقدر . سزى يردن يارادى وسزه بري اعمار ايتديردي . سزه اوندن مغفرت ايسته يكز و اوكا دونكز ! ربم يقين وحييدر . ديديلر كه صالح : سنك بوندن اول ايجيمزده بويوك اولاجنك مأمول ايدى . سكا نه اولدى كه بالارمنك عبادت ايتدكلرينه پرستشدن بزى نهى ايديلورسك ! بزى بزى دعوت ايتديك شى ده بويوك برشبه ايجنده يز ! صالح ده جواباً ديدى كه قوم ! كوريورميسكز ؟ اللهدن برهانه نائل اولمشكن امر تبليغده عصيان ايدرسه اللهك عذابندن بنى كيم قورتاراييلير . حقمنده آنحق خسراى آرتيرر . قوم ! بوناقة اللهدر . سزه برآيتدر . براقكز يريوزنده اوتلاسون اوكا برقالتق ايمه بيكز . صوكره عذاب عاجله اوغراسكز . حالوكه اونلر ناقه نك بجاغنك دامارنى كسوب اولديرديلر . صالح اونلره اولرپكزده اوچ كون ياشاپكز . بو وعدده خلاف يوقدر . ديدى . اونلر حقنده كي امر يمز صادر اولتجه صالحى واونكله برابر ايمان ايدنلري فضل ورحمتزله خلاص ايلدك . الله امرنده قوى وعز زدر . ظالملىر شددتلى بر صيحه ياقالادى . اولدقلىرى يرده ييقلوب هلاك اولديلر . بيلكز كه شمود الله كفر ايتشدى . اوده رحمت رحماندن اوزاق قالدى . »

سوريه - حجاز ده مير يولى اوزرنده كي (تبوك) ايله بحر احمر آره سنده (عقيه) كورفينه قدر امتداد ايدن وقديماً (مدين) دنيان ساحده ساكن اولان (اصحاب ايكه)

عربستانده پیغمبرلر

توتهمیزم ، آیمیزم ، وفه تیشیم کی ابتدائی وقابا دینلرک کشیف قارا کلقلری آئنده قالان عربستانک وقت وقت دین مبشرلرینک آچدقلری شعله لرله یریر آیدینلاندینی کتب مقدسه ده خبر ویریلکده در . فقط بو آیدینلقلر ماضی به کومولن اعصار پیغمبرلری آره سنده آنجق قوتلی بربرک ایشینی قدر دوام ایتش، مبشرک اوتخالیله تکرار سونش، واسع چوللری . ینه کشف ظلمتلر قابلامشدر .

قرآن کریم ده ده خبر ویریلدیکی اوزره ازمنه قدیمه ده عرب عاربه ایچنده ظهور ایدن پیغمبر (هود) ، یمن وحضر موت جهتلرنده ساکن اولان (عاد) قومنه بعث ایدلش اولدینی کی پیغمبر (صالح) ده شام ایله مدینه آره سنده کی (وای القری) و (حجر) حوالیسنده کی خلقی ارشاده مأمور بوورلمشدی . بوکون (مداین صالح) دینلن بوحوالی ده اوزمانلر (ثمود) دینلن عربلر او طور بیوردی .

پیغمبر (هود) ک رسالتندن (سوره اعراف) و (سوره هود) ده تفصیلاً بحث ایدلشدر [۱] .

سوره هودده شوصورتده بحث ایدلکده در: «عاد قومنه قارداشلری هودی کوندردک آنلرده دیدی که: قوم! اللهه عبادت ایدیکز . سنزک اوندن باشقه آلکیز یوقدر . سنز آنجق مقتربینیکز . قوم! تبلیغ رسالت ایتدیکم ایچون سنزدن بر اجرت ایسته مم . بنم اجرتم . آنجق بنی یارادانه طأدر . عقلکیز ایرمیورمی؟

قوم، ربکزدن مغفرت ایسته ییکز و اوکادونکیز که اوزرینه یاغموربولوتی کوندرسون . وقوتکیزه قوت ضم ایتسون . مجرم اوله رق یوز چویرمیکز!

دیدیلر که ، هود . سمن مدعاکی اثبات ایچون بزه حجت کتیرمدک . سنک سوزکله آلله ریمیزی ترک ایدمه یز وسکا اینانما یز! یالکیز سکا دیرزکه معبودلرمنزک بعضیمی سنی چاریمش! هود دیدی که اللهی اشهاد ایدهرم، سزده شاهد اولیکز بن سنزک آلله دن غیری . شریک قیلدقلر کزدن برییم . هیکز هلاکمه قصد ایدیکز . و آرتق مهات ویرمه ییکز!

[۱] پیغمبر (هود) ک بعثتندن سوره اعرافک آلتش اوچنچی ومتعاقب آیتلرنده سوره هودکده الی آلتنچی ومتعاقب آیتلرنده بحث ایدلشدر . هرایکی سوره ده کی اخبار مآلاً متحد کییدر ، آیتلرده هودک زمان بعثته دائر هیچ برشی یوقدر . یالکیز پیغمبرلرک عنعنوی سلسله تعاقبه نظرأ پیغمبر (ابراهیم) دن اول کلش اولدینی آکلاشیلیمده در .

او کره نیرسکیز . منتظر اولکنز بن ده سزکه برابر انتظار ایده جکم . امریمز کلنجه ، شعبی و کندیسيله برابر ایمان ایدنلری لطف و کریمزه خلاص ایتدک . ظلم ایدنلری ده صیحه یاقلادی . اولرنده جانسز یوز اوستی یره دوشمش اوله رق صبا حالادیلر . صانکه اودیارلره هیچ کله مشلردی . بیلکنز که نمود قومی ناصل رحمت الهیه دن اوزاق دوشدی ایسه مدین قومی ده رحمت الهیه دن اوله جه اوزاق دوشدی . .

مدین ، یمن دن فلسطین ، مصر و بحر سفید سواحلنه ایشله ین تجارت کاروانلرینک کذرکاهی اوزرنده بولونقی اعتباريله ایشلاک بر مرکز تجارت زنکین بر مملکت ایدی . یمن ده کی معینلر ، سبایلر دورنده اولدینی کبی انباطیلر زماننده ده (مدین) تجارتکاه بر شهره ایدی . نقل ایتدیکنز آیتلرده بولنه کله و ترازیلرینی دوغرو طومالرینک ، اموال خاخی ضیاعه اوغرا تمسکین تماميله صاحبیلرینه و یرمه لرینک امر ایدیلش اولسی شایان دقتدر . چونکه بو آیتلرده مدین خلقنک تجارت خصوصنده پک ایلری کیتدیکنه دأثر تاریخنک و یردیکی معلوماتی تأیید ایتمکده در .

عربلره مبعوث اولان پیغمبرلر حقنده زمان رسالته دوغرو عربستان سکنه سنک خاطره سنده قالان شیلرک پک مهیم و پک محدود اولدینی آکلاشیلدور . بو مهیم خاطره نکده آنحق (مکه) و (یثرب) کبی نیم حضری منطقه لره منحصر اولدینی قبول ایديله بیلیر . احتمالکه (مکه) و (مدینه) نک نیم حضری سکنه سی بومهم خاطره یی اجدادی بر منقبه اوله رق دکل یهودیلرله تماس نتیجه سنده ایدینه شلردی . مکه نک تجارت سکنه سی طرفدن صیق صیق تجارت قافله لری کوندربلدیکی و بوقافله لرک یهودیلرله مسکون اولان مدینه طریقیله کدوب کلدکاری دوشونیلیرسه بوا احتمال داها زیاده شایان قبول کوروله بیلیر . عربلرک هود ، صالح و شعیب حقنده کی خاطره لری اجدادی بر عنغه بقیه سی اولسیدی بو خاطره آره سنده اونلرک نشر ایلدکاری دینک بعض ایزلری ده محافظه ایدیلش اولق ایجاب ایدردی . حالبوکه مضبوط خاطره لرده بویله برایز بولق ممکن دکلدور .

پیغمبر (ابراهیم) ایله اوغلی (اسماعیل) ه دأثر جاهلیه قریشلری آره سنده منتشر اولدینی روایت ایدیلن خاطره یی ده بوماهیته عد ایده بیلیرز . قرآن کریم ده پیغمبر (اسماعیل) ک یالکنز رسالتدن بحث اولونمش ، روایت ایدیلن منقبه یه تماس ایديله مشدر [۱] دور رسالته نسبتله مؤخر زمانلرده یازیلش اولان بعض مؤلفاتده عربستانده اسملری قرآن کریم ده مذکور اولیان دورت پیغمبردن داها بحث ایديله مکده در . (خالد بن سنان

يهدده پيغمبر (شعيب) ك مبعوث اولديني ينه كتب مقدسه ده خبر ويريلىكده در [۱]. حضرت (موسى) ايله معاصر اولان (شعيب)، (تورات) ده (پترو) ناميله ياد ايدلمشدر. قرآن كريم ده كنديسندن (سوره اعراف) ك سكسان دردنجي و متعاقب آيتلريله (سوره هود) ك سكسان اوچنجي و متعاقب آيتلرنده بحث ايدلمشدر. هرايكي سوره ده كي آيتلر مآلاً متيحد اولديقدن يالكز (سوره هود) ك اخبار اتى بروجه آتى قيد ايديبورز :

« بز، مدينه قارداشلىرى شعيبى كوندر دك ديدى كه قوم، اللهه عبادت ايديكز ! سزك ايجون اوندن باشقه اله يوقدر. كيله و ترازيكزى نقصان ياپماييكز بنده سزى خيره (نعمت ورفاهه) كوريبورم و بن سزك اوزر كزه عذاب آخردن قورقيورم. قوم؛ كيله و ترازى يى انصافله تماملايك. خلقه اشالرينى نقصان ايريشدير مه بيكز. ربوزنده فساد ايدمه رك كوتوك ايتمه بيكز. اكر مؤمن ايسه كز اللهك مباح قيلديني شيلر سزك ايجون دها خيرلدر. بن سزى قالفدن صيانت ايدم. ديديلر كه، شعيب ! بابالريزك عبادت ايتديكي اونانى ترك ايتكي و مالزده ايسته ديكمز كي تصرف ايتمه كي سكا قيلديك نمازى امر بيبورز ؟ سن نه قدر حليم و دوزرو معامله ليسك ؟ ... شعيب ديدى كه قوم ! سز نه ديرسكز ؟ بكا ربك برهاني گلش و ربم بنى رزق حسن ايله مرزوق ايلمش ايكن اونك امرينه مخالفت ايدم بيليرمى ؟ سزى برشيدن نهى ايدوبده كندم خلافتده بولونمق ايسته م. قدرتمك يتديكي قدر اصلاح ايتك ايستم. نائل موقفيت اولمق ايتجق اللهك هدايته وابسته در. بن هرايشمى اوكا تفويض ايتدم. دائما اوكا مراجعت ايدم. قوم، بكا اولان عداوتكز سزى نوح قومك ويا هود قومك، ويا خود صالح قومك دوجار اولدقلرى مصيبتيه سوروكله مه سون. حالوكه، لوط قومى سزدن بك اوزاق دكلدر. ربكز دن مغفرت ايسته بيكز و اوكا دونكز. ربم اسير كه ييجى و دوست طويجيدر ديديلر كه، شعيب ! سويلديك شيلردن چوغنى اكلامبورز .

سنى آرامزده بك ضعيف كوريبورز . اكر قيلهك اولمسيدي سنى طاشلار ايدك . سن آرامزده قدرى يوكسك دكاسك ، شعيب ديديكه قوم ؛ عندكزده قيلهك اللهم الهدن داها عزيميدركه ، اونك امرينى آرقه يه آتديكز . بنم ربم ايشله ديككز شيلرى محيطدر . قوم ؛ طوريكز وجهله ايشله بيكز [هلاكه و ابطال دينه چاليشكز] بنده ايشلنورم [چاليشورم] . ياقينده كي بك رسواى ايدن عذابه دوجار اوله جفتى و كي مك كاذب اولديغنى

یہو کا کورہ ، روایتک منشاءنی دور اسلامده و نسبتاً مؤخر بر زمانده آرامق ایجاب ایتمکده در .
 بوروایتک (حظه) یہ عائد قسمی (سورہ قاف) ک اون ایکنجی آیتک [۱] تفسیرندن
 (شعیب بن ذی مہرم) ایله (موسی بن میشار) ہ عائد قسمی ده (سورہ انبیا) ده کی
 بر آیتک [۲] تفسیرندن چیمش اولدینی شہسزدر .

حنیفلر

اسکی مورخلردن (ابن اسحق) ہ اسنادله (ابن هشام) ک نقل ایتمکی حنیفلر
 منقبہسی اسلامک ظہور و خارقہ نما موفقیتی بر درلوا حاطہ ایدہ میں بر قسم ضرب مورخلری
 ایچون کوزل بر وسیلہ تقلیط اولمشدر . اسلام تاریخته عائد مشہور بر اثر یازمش
 اولان (سیرہ نکر) بومنقبہیی اساس اتخا ایدہ رک اسلامک منشاءنه دائر اورتہ یہ غریب
 بر نظریہ آمشدر . بونظریہ نک قیمتی تدقیق ایتمدن اول مسلمان مؤلفاری طرفندن
 صافدلانه نقل ایدیلن واک بسیط برانتقادہ بیله تحملی اولیلن بومنقبہ نک ده منشاء (دس
 بن اسحق) نامندہ برذاتہ منتهی اولمقده در . (دس بن اسحق) ک نقل ایلدیکی بومنقبہیی
 (ابن هشام) شوصورتله قید ایتمکده در . « قریش ، ہر سنے معین بر کونده صنم لردن
 برینک اطرافندہ طویلانه رق شلک یاپار ، شرقنه قربانلر کسر ، درین بر حس تعظیم ایله
 اطرافنی طواف ایدرلردی . قریشک بر معتاد بو آیینی اجرا ایتمک لری کونلردن برندہ
 (ورقہ بن نوفل) ، (عبداللہ بن جحش) ، (عثمان بن حویرث) و (وزید بن عمر)

[۱] سورہ قاف ده کی آیت شودر : (کذبت قبلہم قوم نوح واصحاب الرس و ثمود و عاد و فرعون
 و اخوان لوط واصحاب الایکۃ و قوم تبع کل کذب الرسل فحق وعید) بو آیتده بحث ایدیلن قوملرہ
 مبعوث پیغمبرلرک اسملری قرآن ده مصر حدر . یالکن (اصحاب رس) ہ بحث ایدیلن پیغمبرک اسمی
 مذکور دکلدر . پک کوزل آکلاشیلیورک مفسرلر (اصحاب رس) ہ مبعوث پیغمبرک اصحاب اسمک
 مجہول قالماسنی موافق کورمہ مش واحتمالکہ اسرائیلی بعض تلقیات تأثیرلہ بویغمبرک حظه اسمندہ
 اولدینی قومک بوزاتی دیری دیری قویو ایچہ آنہرق آغزینی طاشلہ اوردوکلری حقندہ کی منقبہ
 بوصورتله ظہور ایتمشدر .

[۲] سورہ انبیاده کی (وکم قصصنا من قریۃ کانت ظالمة وانشأنا بعدہا قوماً آخرین - ظلم
 و تعدی ایدن نیچہ ممالک اہالیسنی محو و اننا ایتدک واونلرک مقامنه باشقہ نسلدن قوملر خلق و اقامہ
 ایلدک) آیتی تفسیر ایدیلرکن احما ایدیلن قریہلرک سبب الحاسنی ایضاح ایچون بونلرہ بوابی پیغمبرک مبعوث
 اولدینی وعدم انتقادلری اوزرینہ احما ایدلرک لری منقبہسی علاوہ اولومشدر . بورادہ کی (موسی
 بن میشا) اسمک ہرانی براسم اولسی و منقبہ نک ابن عباسہ عطف ایدیلہسی اسرائیلی منشاءک قوتلی
 منشاءنہ لردر .

العبيسی) ، (حنظله بن صفوان حمیری) ، (شعيب بن ذی مہرم) و (موسی بن میشا) اسملرنده اولان بویغمبرلردن برنجیسنک زمان رسالته قریب بردورده گلش اولدینی روایت ایدیلکده در [۱] . فقط ، پیغمبر عیسی ایله آرهلرنده هیچ برنجی اولدیغنه دائر حضرت محمدہ اسناد ایدیلن حدیثہ نظرآ (خالد بن سنان العبیسی) نك رسالتی مسئلہ سی شہیہ دوشمکده در [۲] . حضرت محمدك نشر دینیہ باشلامش اولدینی زمانلرده برحیات اولسی ویا خاطرمسی اونوتولیه جق قدر یاقین برتاریخده وفات ایتسی ایجاب ایدن برپیغمبر اسمنك بدایت اسلامه عائد وقوعات آره سنه قاریشمالمش اولسنه امکان یوقدر . حضرت محمدله معاصر دیگر برعرب پیغمبری گلش اولسیدی ، رسول اکرمك رسالتی بردرلو آکلایه میان قریش ، بونی ده (خالد بن سنان) کی هیچ براین برقامادن سونوب کیده جک بر شخصیت عد ایدر واو قدر تلاش واندیشہ یه دوشمزلردی . بالکس حیات رسالتی مرفقیتمزلکله سونن (خالد بن سنان) دن صیق صیق بحث ایتک صورتیله حضرت محمدی نومیدی یه سوروکله مکک چالیشہ جقلردی . حالبوکه بدایت اسلام وقوعاتی آره سنده پیغمبر (خالد بن سنان) کی براسمه هیچ تصادف ایدیلہ مکده در .

(حنظله بن صفوان) ایله (شعيب بن ذی مہرم) و (موسی بن میشا) یه کلنجہ ؛ بونلرک زمان رسالته نسبتله داها اول دورلرده گلش اولدقلری آکلاشلمقده در . روایتہ کوره (قحافه) اسمیلده یاد ایدیلن (حنظله) ، نمود قومی بقیہ سندن (اصحاب رَس) دنیان قومه ، (شعيب بن ذی مہرم) یمن ده (حضور) بلده سی سکنه سنه ، (موسی بن میشا) ده یمن ده (سَحُول) اها لیسنه بعث ایدیلشلردر . فقط بوروایتک ده بالآخره ظهور ایتش اولدینی تخمین ایتدیره جک قوتلی سبیلر واردر . هر حالده جاهلیہ دوری عربلری آره سنده بویله برعنقنه موجود اولدینی قناعتی ویره جک هیچ برقید یوقدر .

[۱] روایت ایدیلن بوحدیث [انا اولی الناس بعیسی بن مریم فانه لیس بینی وینه نبی] در .

خالدك رسالت خبرنی دوغرو کوسترمک ایستہ یئر حدیث ده کی (نبی) یی (خلقی الله دعوت ایدن نبی شارع) دیه تأویلہ قیام ایتشلرسده بوتأویک معنایلی پک واضحدر .

[۲] محی الدین عربی (فصوص) ده (خالد بن سنان العبیسی) نك کریمہ سی حضرت محمدی

زیارت ایتش اولدینی ورسول اکرمك کندیسنی [مرحبا یا بنت نبی اضاعه قومه = قومی کندیسنی ضایع ایدن پیغمبرک قیزی ، خوش کلدک !] التفاتیله قبول ایلدیکنی قید ایتکده در . فقط بوروایتی قبول ایتک ایچون قوتلی هیچ برسبب یوقدر . بالکس (محی الدین) ک روایتک منشأدن سکوت ایتسی و عربستانک زمان رسالته قریب وضعیتی روایتک صکره دن اویدورولش اولدینی ادعا یه قوتلی برسیدر .

اسلامدن اول عربستانده دینی بر حرکت باشلامش اولدینی حقهده کی سوزلر، بالاخره رواج بولمش افسانه لردر . عربستانک اسلامدن اولکی احوال و شرائطی حقهده کی تاریخی تدقیقات (سپره نکر) ک بوغریب نظریه سنک هیچ بر اساس تاریخی به استناد ایتدیکنی اثبات ایلشدر . بوتاریخلرده وسیلی و شمالی عربستان قبیله لری درین برجهالت او قوسنه طالمشلردی . یوکسک بر تکامل فکری به مقترا اولان مابعد الطبیعیات ساحه سنده بر حرکتک بوجاهل عربلر آره سنده انکشافی ادعا ایتک ، بشریتک حرکت فکریه تاریخی انکار ایتک دیمکدر . حنفاء اربعه منقبه سی کی صوکره دن ترتیب ایدیلش اولدینی پک واضح اولان بر منقبه به استناداً مطمنان نظریه لر قورمغه قالدشمق تاریخله استیزادن باشقه نه اوله بیلیر؟ . اسلامدن اول مکه سککنه سی و یادیکر عربلر آره سنده دین ابراهیم دیه پوت پرستلکدن آیری بر دین طانیلمش اولسیدی حضرت محمد صملره و مشرکله هجوم ایتدیکی زمان قریشلر او قدر متأثر اولمز ، اسلامیت ده کندیلرینه او قدر یابانچی کورونمزدی . عربلرده پوت پرستلکدن باشقه بر دین احتیاجی بولونمش اولسه ایدی ، حضرت محمدک مکه ده اون سنه دوام ایدن نشریاتی ، مدینه به هجرت مجبوریتله نتیجه لشمش اولمزدی . بوتون وقوعات اثبات ایدیورکه عربستانک دیگر اقسامنده اولدینی کی (مکه) دده پوت پرستلکدن باشقه بر دین احتیاجی طویولیوردی . مادیت پرست و تجارتچی قریشلر مابعد الطبیعی موضوعلری خاطر لرینه بیه کتیر میورلردی . بناء علیه آره لرنده (دین حنیف) دیه مشرک لکدن آیری بر جریان دینی یوقدی . حنیف لفظنک معین بر شکل دینی بیرو لکی معناسنده ایلک دفعه قرآن کریم ده ایراد بویورلش اولدینی قطعی عد ایدیه بیلیر . بوکله قرآن کریم ده آلتی دفعه مکی و آلتی دفعه ده مدنی سورمه لرده اولمق اوزره اون ایکی دفعه ذکر ایدیلشدر . فقط آیتلردن هیچ برنده بونکله جاهلییه دورینه عائد بر جریان دینی قصد ایدیه مشدر . بلکه بوکله آیتلردن سکزنده ملت ابراهیمی و یا دین ابراهیمی تصور ایچون ایراد بویورلش ، دیکرنده ایسه یا حضرت محمد قصد و یا (مسلم) مراد فی اوله رق ذکر ایدیلشدر [۱] .

[۱] حنیف لفظی ، سامی لهجه لرده آزادی ، عبرانی سریانی و عرب لسانلرنده موجوددر . اوج اولکی لهجه لرده معنای ده بر بریتک عینی کییدر . (له تونه قانانو) نک افاده سنه کوره آزادی و عبرانی لسانلرنده حنیف ، اخلاقیز و دینسز ، سریانی لهجه لرده ایسه مردار معناسنده در . بالاخره یالانچی ، سرائی و مشرک معناسنده ده قولانیلمشدر . خرستیان سریایلر (حنیف) وصفیه خرستیان مذاهب معتزله سی قصد ایلشدر . عربجه ده ایسه حنیف ، ضلالتدن استقامته میل معناسنه اولان الهیات مجموعه سی صابی ۳

اسمنده دورت ذات برلشوب برکناره چکلدیلر . یكدیگرینه « کوریمورسکیزیا ، قومنز ضالانده قالمش ، بابالری ابراهیمک مذهبنی اونوتمشلر بزده اونلرکی کوروب ایشتمهین ، هیچ براییلک و قنالغه قادر اولمیان بر قیا پارچه سنک اطرافنده دونه بیلیرمی یز ؟ بزکندیمزه بر دین آرایه لم ! » دیدیلر بونک اوزرینه مملکتلرنی ترک ایده رک هربری بر طرفه طاغیلدی . دین حنیفی آرامغه کیتیدیلر ۱۲۰۰ [۱]

منقبه بی تنقیده لزوم کورمکسزین عیناً قید ایدن اسکی مسلمان مورخلر بونلره . (خفاء اربعه) دیورلر . بوهؤلفلره کوره حنیفلر دین اسلامک مبشرلیردر . کویا بونلر آره سنده صحیف ابراهیمدن بعض شیلر محفوظ قالمش اولدیغندن موسویت وعیسوی رد ایده رک دین حنیفی تحری ایدرلر مش ! ..

(سپره نکر) مسلمان مورخلردن بعضیلرینک شو روایتلرینه استناداً حضرت محمددن اول عربستانده دینی بر حرکت اولدیغی وحضرت محمدک ماهرانه بر قورمازلق وشدتلی بر عزم واراده ایله خلقک عمومی اولان بویولده کی حیساتی کندی شخصی منافعی لهنه چویره رک اوکا محروم بولندیغی شکل واستقامتی ویردیکنی ادعا ایلشددر . (سپره نکر) کوروپاده پک زیاده تعیم ایدن مطالعه سینه کوره حضرت محمد حنیفلرک تمثیل ایتدکاری بوعمومی حیسات دینه یه معین بر شکل واستقامت وبره رک اونی بویوک برسیاسی قوته قلب ایلش ، الهی اسباب عالیه پرده سی آلتنده آمال سیاسی و دنیوییه توجیه ایلشددر . بناء علیه عربلره ایران ایمراطورلغنی سرنکون ، شرقی روما ایمراطورلغنی پریشان ایتدیرن حمله رک سرنی اسلامیتده دکل ، اسلامدن اولکی بوعمومی حرکات دینه ده آراملیدر . سپره نکرک شو نظر یه سینه کوره حضرت محمد بر شارع دکل ، وضعیتدن استفاده ایتمکده بویوک بر مهارت کوسترن علی العاده بر سرگذشتجودر . معاصر ی بولونان حنیفلرک افکار وقناعتلرنی بنمسه یه رک عربلر آره سنده عمومی حرکت دینه یه قوتلی بر انکشاف ویرمش ، متصف اولدیغی عزم واراده سجه لری سایه سنده مدینه ده دینی بر سلطنت قورمشدر .

(سپره نکر) ک بوکوانسج نظریه سی اسلامک ناشرینه قارشى سونمز بر کین وخصومت بسله ین محیطلرده بر آراتق بویوک بر رغبت قازانمش ایسه ده صوک زمانلرده (غولذیر) و (له ثونه قاتانو) کبی مشهور مستشرقلرک ایندیردکاری ضربه لرله بر دنبره ییقیلش ، وماهیقی میداننه خیقمشدر .

[۱] شایان دقتدرکه محمد بن جریر الطبری بومنقبه دن هیچ بحث ایتمه مشدر : بوده منقبه نک شایان اعتقاد اولدیغنی کوسترن بر سیددر .

کندینه قیمتدن دوشمکده در . فی الحقیقه منقبه ده دینیلورکه : « زید ، زوجہ سی صفیہ بنت حضرمی) بی معاتبه ایدردی . اوده زوجتک دین ابراهیم اولان خنیفتی تحری ایچون سیاحتنه نه وقت حاضر لانسه عموجه سی (خطاب بن فوفل) ه خبر ویرردی . خطاب ، قومنک دینی ترک ایتدیکی ایچون دایما (زید) ه عتاب ایدردی . نه وقت بر تشبث ده بولونه حق اولورسه خبر ویرمک اوزره (صفیہ) بی توکیل ایتشدی . حق (خطاب) قومندن برینی کندی مسلکنه اقناع ایتسون دهرک اونی مکه خارجه چقاردی . عودتنه بمذمت ایچون مکنک آفاق طافنی تسلیط ایتدی . زید ، بونلردن نه وقت فرصت بوله یلیرسه همان مکیه داخل اولوردی . شاید کلدیکنی کورورلرسه (خطاب) ه بیلدرلر وینه اذا وجفا ایله اخراج ایدرلردی . . . »

حالبوکه بو منقبه ده پک واضح ایکی تضاد کوزه چاریمقده در . اولاً ، (زید) ک خنیفتی تحری ایتک اوزره سیاحتنه چقمسنه یعنی مکدن آریلاسنه بمذمت ایدیلدیکی خبر ویریلیمکده در . فقط بر آرز صوکره بو سطرلر اونوتیلهرق (زید) ک قبیله سی افرادینی کندی مسلکنه چویرمه سی ایچون مکدن چقاریلدینی سویله نیلمکده در . خنیفلر روایتی نقل ایدنلر بو ائشاده عربلر آره سنده بر انتباه دینی باشلامش و پوتلره عبادتک معناسلنی آکلاشیلش اولدیغنی آریجه تصریح ایتیمکده درلر . اکر بویه اولنسییدی ، (زید) ک

حبشستانه هجرت ایتدی . فقط حبشستانه کیتدکن صوکره مسلمان اولدیغنه پشیمان اولدی . زوجہ سنه « بن دینلری تدقیق ایتدم . خرسیتیانلی مرهج کوردیم . اولجه ده بودین ده ایدم . شمدی ینه بودینه دونه حکم « دهرک ارتداد ایلدی . پک چوق سودیکی سرخوشلغه آتیلدی . حتی (ابن اسحق) ک روایتنه کوره بو آدم تنصر ایتدکن صوکره حبشستانه کیتمش اولان مسلمانلره تصادف ایتدیکه « فقحننا و صأصأتم » یعنی بز کوزیمزی آچدق ، سز حالا کوزلریکزی قیرپشدریورسکز . لکن ضیایی کورمیورسکز . « دهرک استهزا ایدرمش . عبدالله مهاجرینک مدینه یه عودتدن اول حبشستانه فرط عشرتدن تولدی . زوجہ سی (ام حبیبه) اسلام دینندم ثبات ایتشدی . حضرت محمد ، عودتنده کندیسی تزوج ایلدی .

عثمان بن حویرث ، اسمی کچن (ورقه) نک عم زاده سی ایدی . کندسی محترس برآدمدی . سورییه کیدرک تنصر ایلدی . صوکره استانبوله کیتدی . جنوبی عربستانک ایران کسراسی طرفندن ضبط ایدیلهنه مقابل امپراطورکده شمالی عربستانی ضبط ایله سی فکرینی نشره باشلادی . عثمانک ملت ووطننه قارشلی بواحتاتی ارتکابنه سبب برکلام قایمقدی . امپراطوردن سوز آلدی . فقط املنه نائل اوله مدی . زهرلنهرک تولدی .

زید بن عمر بن نفیل ، حضرت عمرک عم زاده سی وعشره مبشره دن (سعید بن زید) ک پدری در . حنفادن صاییلانلاردن خرسیتیان اولیان یالکیز (زید) در . بو آدمده سورییه ، عراقه کیتمش فقط خرسیتیانلی قبول ایتهمش بالاخره حجاز حدودنده قتل ایدیلشدر .

قرآن کریم ده پیغمبر ابراهیمه (خنیف) وصفی ویزایر کن مشارالیهک یهودی ، نصرانی و مشرک اولدیغنی تصریح ایدیلک صورتیه بولفظ آریجه توضیح ایدیلشد . یوتوضیح ، حنفاء اربعه منقبه سنک بالاخره و دوشونولمکسزین تصنیع ایدیلش اولدیغنی کوسترمکده در . چونکه حنفاء اربعه دیزیلن ذوات ده بوسلای و صفیلر موجود دکدر . کرچه منقبه ده بونلرک بوتلره پرستشی معناسز کوردکلری ذکر ایدیلکده در . فقط بونلردن اوچنک خرسیان دینده اولدقلری تاریخاً معلومدر [۱] . (زید بن عمرو بن نفیل) ک حنیفکی حقنده نقل ایدیلن منقبه ایسه عرض ایتدیکی منظره تضاده کندی

(حنف) دن مشتهدر . بونلردن اوزافلا شرق آله واحده اینانان کیمسه دیمکدر . قرآن کریم ده حنیف ایله قصایدیلن ذوات یا پیغمبر ابراهیم یا حضرت محمد یا خود آله واحده پرستش حصوصنده اونی تعقیب ایدن مسلمانلردر . بوخصوص حنیف لفظی احتوا ایدن بوجه آتی آیتلردن آکلاشیلیمده در .
 ۱. — ما کان ابراهیم یهودیاً ولا نصرانیاً ولكن کان حنیفاً مسلماً [سوره آل عمران، ۶۶]
 ۲. — قل صدق الله فانیعوا ملة ابراهیم حنیفاً وما کان من المشرکین [سوره آل عمران، ۹۵]
 ۳. — ومن احسن دیناً من اسلم وجهه لله وهو محسن واتبع ملة ابراهیم حنیفاً واتخذ الله ابراهیم خلیلاً [سوره نسا ، ۱۲۳]

۴. — انی وجهت وجهی للذی فاطر السموات والارض حنیفاً وما انا من المشرکین [سوره انعام ، ۷۹]
 ۵. — ان ابراهیم کان امة قانتاً لله حنیفاً ولم یکن من المشرکین [سوره نحل ، ۱۲۰]
 ۶. — ثم اوحینا الیک ان اتبع ملة ابراهیم حنیفاً وما کان من المشرکین [سوره نحل ، ۱۲۳]

۷. — وقالوا کونوا هوداً او نصاراً تهتدوا قل بل ملة ابراهیم حنیفاً وما کان من المشرکین [سوره بقر ، ۱۳۶]

۸. — قل اننی هدائی ربی الی صراط مستقیم دیناً قیماً ملة ابراهیم حنیفاً وما کان من المشرکین [سوره انعام ، ۱۶۱ - ۱۶۲]

۹. — فاقم وجهک لادین حنیفاً [سوره روم ، ۳۰]

[۱] حنفاء اربعه دینیلن ذواتدن (ورقه بن نوفل) رفیقہ نبوی حضرت خدیجہ تک عم زاده سیدر . مورخلر بوذاتک شامه کیدرک خرسیانلغی قبول ایتمش اولدیغنی خبر ویرمکده در . حضرت محمدک بعثتنه یتشمکه برابر خرسیان دیننه صادق قالش ، مسلمانلغی قبول ایتمه مشدر . منقبه تک توصیفی کبی ورقه حنفادن اولسه ایدی ، ثلث تلغین ایدن خرسیانلغی قبول ایتمز ، ایتسه ده حضرت محمدک آله واحده دعوته باشلا دیغنی کورنجه درحال اسلامی قبول ایتمش اولسی ایجاب ایدردی . منقبه بی نقل ایدنلر ورقه تک ناصیل اولوبده اسلامی قبول ایتمدیکنی وخرسیان دیننده ترک حیات ایلدیکنی ایضاح ایدمه مشلدر .

عبیدالله بن جحش ده حضرت محمدک عمه سنک اوغلی ایدی . بوده بعثت نبویه دن اول خرسیانلغی قبول ایتمشدی . بعثتی متعاقب اسلامه کیردی . زوجه سی (ام حبیبہ بنت ابی سفیان) ایله برابر

بونلرک باشلیجه مرکزی (اورفه) نك اوتوز بش کیلو مترو جنوبنده و (جلاب) نهری اوزرنده کی قدیم (حران) شهری ایدی . الیوم (بغداد) ک جنوب حوالیسنده و (حله)، (کربلا) جهتلرنده صابئه مذهبنه تابع انسانلر وارد. بونلرک (چینزا Ginza) دینیلن بر طاقمده مقدس کتابلری موجوددر . بو کتابلرک اساسی ساسانیلر دورینه قدر حقیقمقدمدر . (چینزا) ده بونلره (نازوراجه Nāsōsājé) اسمی ویریلکدهدر .

ماندائیلرک باشلیجه عبادتلری وافتیزلکدر . بو سبیدن بونلره وافتیزچی صابئیلر دینیلمکدهدر . ماندائیلر ، وافتیزه رعایتسکار اولمقله برابر خرستیانلرک دشمنیدرلر . بونلرجه حقیقی پیغمبر (یحیی) در. عیسی ایسه یالانچی پیغمبردر. نظرلرنده بکارلق مذموم، هر نوع رهبانیت منفوردر . اکمکله برنوع قومونون یابار و بعضاً اکمکله شراب قاتارلر . معدلرینی دائماً (جوردن Jourdain) دیدکاری آقارصولر کنارنده انشا ایدرلر . بومعدلره آنجیق راهبیلر کیره بیلیر .

صابئه مذهبنده (یحیی) نك تلقیناتندن بعضی شیلر بولونمسی مستبعد دکدر . فقط عذبهک ادوار تاریخیه ده عرض ایتدیکی شکل، ذکر ایتدی کمزدینلردن مقتطف برخلیطه دن باشقه برشی دکدر . موجود کتابلری ده بونقطة نظر دن شایان تدقیقدر . چونکه بو کتابلرده میلاد عیسی دن اول بابلده ، ایرانده و سوریه ده کی دینی تلقیلرک رسوبلرینی بوله بیلیمک امکانی وارد . بر زمانلر کلیسا نك مدهش هجوملرینه معروض قالان غنوستیکلرک صابئه مذهبندن ماهم اولدقلری شبهه سزدر . حتی میلادی ۲۴۲ تاریخلرینه دوعرو ایران حکمداری برنجی (شاپوری) مانیده نیزم دینیلن دینی قبوله دعوت ایدن مشهور (مانی) بیله بدایتده صابئه مذهبنه منسوب بولونیوردی .

صابئیلک ، عرفانی و خرافی ایکی شکل عرض ایتمکدهدر . عرفانی صابئه ده کلدانییه فیلسوف و راهبیلرینک اینجه فکرلری کورولمکدهدر . اسلام فیلسوفلری طرفندن ده آلتش اولان عقول افلاک نظریه سی بونلرک اثریدر . عرفانی صابئیلره کوره وجود بشرکی اجرامده برر روجه ، تعبیر دیکرله عقوله مقدردر . عقولدن هریری کندینه عائد کره دن عالمده

اولدقلرینی و یهودیلکدن عدول ایدرک ملکره عبادت اشدکلرینی بیان ایتمکدهدر . امام اعظمه اسناد ایدیلن بر روایتده بونلرک نصارادن بفرقه اولوب (زبور) ی اوقودقلری مرکزندهدر . صابئیلکده یهودیلاک و خرستیانلغه عائد بر طاقم افکار بولوندیغه کوره صوک ایکی روایتده منشأی برماهیت کوروله بیلیر .

بونلره عبادتدن استنکاف ایدرک حقیقی آراماسی عموجهسی خطاب طرفندن طبیعی کورولمک ایجاب ایدردی .

بوتون بونلر کوسترییورکه سیر و تاریخ کتابلرینه کچمش اولان حنفاء اربعه منقبهسی صوکره دن ترتیب ایدیشدر . منقبه لر بزه یالکیز شونی آکلاتیورکه حضرت محمد دعوای نبوته باشلامادن اول و صکره وطنداش لرینک اعتقاد و عبادت لرینی بکنمه یین بعضی آدملر بولونیوردی . بونلر . پتیرستلکی بکنمه دکاری ایچون یا خرسیتیا ن اولش و یا خود دین و آیین خصوص سنده قوملرندن آریلش لردی . بعضی مفسر لر ایسه قرآن ده کچن و پیغمبر ابراهیمی توصیف ایدن (خیف) کله سفی تفسیر ایدرکن بو ذوات حقه ده کی روایتلری نخطر ایتمش ، بوتلره عبادت ایتمکدن چکینن بو آدم لره ده خیف یعنی دین ابراهیم پیروی اولدقلرینه حکم ایتمش لردر .

قبل الاسلام خارجدن عربلر آرسنه کیرن دینلر

عربستانک وسط طرفلریله حجازک مکه حوالیسی ، وضعیت ارضیه اعتباریله اقوام سائر ایله تماسه مساعد بولونم دیغندن بورالرده ساکن اولانلر باشقه دینلرک تاثیر آلتنده ده قالماملر درم فقط شبه جزیره نک شمال غربی و شمال شرقی منطقه لریله جنوب طرفلرینک دینی مقدراتی بویله اولماملشدر . بورالرده اوطوران عربلر ، صابئیلک ، یهودیلک ، خرسیتیا نلق ، مجوسیلک و ابراهانیزم کبی مجاور قوملره عائد خارجی دینلرک تحت تاثیرنده قالماملشدر :

صابئیلک . — صابئی مذهبی اسکی بابیلره ، ایرانلره ، یهودیلره و خرسیتیا نلره عائد افکار دینه نک عجیب برخلیطه سیدر . قرآن کریم ده صابئه دینلن بومذهب پیرو لرینه (ماندائیلر Mandéens) دینلمکده در . بواسم ، (عام و عرفان Science) معناسی افاده ایدن و یونانجه (غنوسیس Gnosis) لفظنه مرادف اولان (ماندا Manda) کله سندن آلمشدر . دینک که صابئیلر ، غنوستیکلر در .

صابئیلر حقه ده مؤلفات اسلامیه ده خیلی معلومات ویریشدر [۱] . بدایت اسلامده

[۱] کتب اسلامیه ده صابئه مذهبنک منشأی حقه ده مختلف روایتلر کورولمکده در . بونلردن علمی بر قیمت ویرمک امکانی یوقدر : صابئیلرک پیغمبر (نوح) دیننده اولدقلری یولنده کی روایتله ، بونلرک (شیت) ک اوغلی (صابی) دن کلدکاری والارنده کی کتابلرکده صحف شیت اولدینی روایتی بوقیلهددر . بر قسم مؤلفارده صابئی اسمنک عبرانجه (کوکب) معناسنه کن (صبا) لفظدن کلدیکی یازماملردر . زمحشری ، صابئیلرک اهل کتابدن بر فرقه

موسویلك - عربستانه صوقولش اولان دینلردن اك مهمی موسویلكدر . بو دین عربستانه خارجدن نفوذ ایدن دینلرك اسکیسی اولدینی کبی تأثیراتی اعتباریله ده اك زیاده شایان تدقیق اولانیدر . موسویلك عربستانه فاسطین - معان طریقله کیرمشد .

بو طریقله کیرن موسویلك زماناً ده اسکیدر . فلسطیندن سوریه - حجاز آره سنده کی بادییه التجا مجبور اولان یهودیلر واسطه سیله گلش ، تدریجاً اسکی یثرب [مدینه منوره] بلده سنه قدر صوقولمشد . اسکی عرب مؤلفلری یهودیلرك یثرب حوالیسنه ورودلری پیغمبر موسی دورینه قدر چیقاران بر منقبه قید ایدرلر . فقط بو منقبه یه تاریخی برقیمت ویردیره جك وثائی مفقوددر: تاریخ، یهودیلرك آنا یوردلری اولان فاسطین دن عربستانه کیدن ایصسز چوللره دوغرو چکلمه لری زمانی آنجی آثوریلر دورینه قدر چیقاره بیللمکده در . بو زمان ایسه ، پیغمبر موسی نك دوری شویله طورسون ، پیغمبر ساینك وفاتندن بیلله ایکی یحیی عصر قدر صوکرده در [۱] . بنی اسرائیل حکمدارلری پیغمبر ساینك وفاتندن صوکره تفرقه یه دوشومش ، اون ایکی سبطدن یالکیز (یهودا) و (بنیامین) سبطلری ساینك بو یوک اوغلی (رحبعام) بیعت ایلش، دیگر اون سبط محالفلرك رئیس اولان (یروبعام) ی حکمدار طائیشلردی . (رحبعام) ی طائیانلر حکمدار ساینك پایتختی اولان (اورشلیم) ی یعنی (قدس) ی مرکز حکومت اتخاذاشمش ، (یهودا) دولتی نامی آلمشلردی . (یروبعام) ی حکمدار اعلان ایدن اون سبط ایسه اسکی (سامریه) شهرینی پایتخت یاهرقه تاریخنجه (اسرائیلیه) دینلر حکومتی تشکیل ایلشلردی . عینی دینه منسوب وعینی عرقدن اولملرینه رغماً بو ایکی دولت بر درلو خوش کچینه میور ، دائمی صورتده بر برلریله مجادله ایدیبیورلردی . هرایکی حکومتکده سقوطنی و یهودیلرك اسارتی انتاج ایدن بومنازه قبل المیلاد (۷۲۱) تاریخنرینه دوغرو بوس بوتون آرمش ، اسرائیلیه دولتی، یهودا حکومتی پریشان برحاله کتیرمشدی . مدافعدن عاجز قالان یهودا حکمداری [آخاز] ، او ائنده قدرت وسطوتیله مشهور اولان آثوریه حکمداری ایکنجی [صارغون] دن یعنی [شارو کین] دن استمداده مجبور اولمشدی [۲] . بونك اوزرینه ایکنجی صارغون سوریه نی کچرك (سامریه)

دیدیلر . خاص بن وائلده وارسون اولسون بر آدم کندیته بر دین اختیار ایش ، سز نه ایستیورسکزه دیبهرك اولنری دفع ایتدی . بومنقبه کوستریبورکه قریشلر صابئیلکک نه اولدینی بیلدیورلردی . اونك ایچون اسلامیتی صابئیلک عد ایشلردی .

[۱] پیغمبر ساین ، میلاد عیسی دن ۹۷۶ ویا ۹۶۲ سنه اول وفات ایشلدر .

[۲] ایکنجی صارغون قبل المیلاد (۷۲۱-۷۰۵) سنه لرنده حکمران اولشد .

تصرف ایدرلر . اجرام سماوییه عبادت اولنلرک حقیقی برر معبود اولدقلری ایچون دکلر معبود حقیقی نزدنده برر شفیع بولوندقلری ایچوندر .

فقط صابئیلکک خرافی شکنده بوانجهلک یرقدر . بالمکس کواکب برر معبوددر . بونک ایچوندرکه صابئیلرک عوام قسمی اورمانلر ایچنده کواکب نامنه هیکلر یاپهرق اولنر پرستش ایتک صورتیه برنوع بت پرستلکه دوشمشلردی .

صابئیلکک عربلر آرسنه نه زمان صوقولدیفنی قطعی صورتده تعیین ایتک ممکن دکلدر . هر حالده بومذهب عربلرک خارجدن آلدقلری دینلرک اک اسکسی در . جنوب عربلرینک (کونش) ه تعبد ایتدکلرینه دائر اولان روایت ، بومذهبک عربستانه صوقولدیفنی زمانه خیلی بر قدم ویرمه مزه مساعددر . جنوب عربلرینک الجزیره دن کلش اولدقلرینی تأیید ایدن و نائق بزه بولنده کی کونش پرستلکک منشأ وقدمنی ده کوسترکده در . فقط شمالی عربلر آرسنده کی نجوم پرستلکی پک اسکسی زمانلره قدر چیقارمق ایچون ألمزده هیچ برویتقه یوقدر . بالعکس بوزمانک میلاد عیسی دن صوکره اولدیفنی قبول ایتدیره جک بر جوق سیبلر واردر .

شمالی عربلردن صابئی اولدقلری خبر ویریان قبیله لر ، بنی لحم ، بنی طی ، بنی میسم ، بنی قیس ، و بنی اسد کی بر قاج قبیله دن عبارتدر . فقط بوبدوی قبیله لرک صابئه مذهبی . تامایله قاورامش اولدقلرینی فرض ایده جک اولورسه ق حقیقتدن اوزاقلاشمش اوله جغمزه شبهه یوقدر . بوخصوصده بزه واصل اولان معلومات آنجق بولردن بنی لحمک (مشتری) به طی قبیله سنک (بهیل) ، بنی میسمک (دیرانه) بنی اسدکده (عطارد) ه تعبد ایتدکلرندن عبارتدر . حالبوکه مختلف دین و فلسفه لرک خلیطه سی اولان صابئه مذهبی پک قاریشیق و بر بدوینک احاطه ایده مه میه جکی قدر اینجه در . بونک ایچوندرکه بوقبیله لرک صابئیلکلرینی عربستانک صنم پرستلکی ایله ممزوج و خرافی ماهیتده قبول ایتک ضروریدر . احتمالکه بوکوچه قبیله لر کلدانیه ویا حران طرفلرندن کچرکن یرلیردن عوام قسمنک عبادتلرینه شاهد اولمش ، و کندیلری ده بونلری تقلیداً اسکسی فەتیشلرینه بر ییلدیزک تمثالی صورتنده تعبد ایتمشلردر . بزه قدر انتقال ایدن بعضی روایتلردن مکه قریشلرینک یالکز صابئه اسمنی ایشیتیمش اولدقلری و بومذهبکک ماهیتدن بی خبر بولوندقلری آکلاشلمقده در [۱] .

[۱] عرب تاریخلرنده شوبله برروایت قید ایدیلکده در : « حضرت عمر اسلامه کلدی بی وقت قریش کنجلی کنندیسنی لوم ایتمشلردی . حتی برکون دوکوشمه باشلامشلردی . صنادید قریشدن (حاص بن وائل سهی) اورادن کچیوردی . غوغالینک سببی صوردی . اولرده « عمر صابئی اولمش ! »

یعنی ده حکمران اولان تبابعه نك برآراق موسویلكی رسمی دین اوله رق قبول ایتمش اولدقلری روایت ایدیلکده در . حتی تبابعه دن (ذی نواس) ك نجران خرسیتیانلرینه ده موسویلكی قبول ایتدیرمك ایچون ظالمانه تدبیرلره مراجعت ایتمش اولدینی مرویدر [۱].

موسویت عربستانك هم شانزه همده جنوبنه کیرمش اولدینی حالده عربلر آره سنده انتشار ایدمه مشدر . بدایتده (یترب) تام معناسیله بریهودی مستعمره سی اولدینی و (اوس) و (خرزج) قبیله لری بورایه کلدکاری زمان یهودیلرک هککه مونیالفنی طایفی مجبوریتنده قالدقلری حالده ینه موسویتی قبول ایتمه مشلدر . عرب مورخلری ین تبابعه سندن بعضلرینك موسویلكی قبول ایلدکارینی قید ایدیورلر سده بونك یالکیز بعض حکمدارلرله اطرافنده کیلره منحصر اولدینی و عرب قبیله لرینك بودینی حسن تاقی ایتدکاری محققدیر . بونك باشلیجه سببی ، موسویلكك ملی بردین اولماسنده آرایه بیلیرز . موسویلك سامی بردین اولقله برابر ، منحصر آبی اسرائیله مخصوص بردیندر . بودینه کوره بی اسرائیل (یهوا) نك کزیده و ممتاز قوللریدر . باشقه قوملر ، بی اسرائیله نسبتله آشاخی بر درجه ده در . ایشته بر طرفدن معزور و سرآزاد عربلرک یهودیلردن دون بدرجه ده قالمق وضعیتنه دوشمك ایسته مهملری ، دیگر طرفدن ده برچوق احکام و آیتلرینك بدویلرک حیسانته او یغون اولماسی موسویلكك عربلر طرفدن قبول ایدیله مسنه سبب اولمشدر . فقط یترب یهودیلری بدوی عربلره نسبتله داهای مدنی و داهای منور اولدقلردن بی اسرائیله عائد

[۱] بوروایتی قید ایدن عرب مورخلرینك افاده لرینه کوره آلتنجی عصر میلادی اوائلنده ین ده هجریلرک مختنه جلوس ایدن ذونواس (دمیانس) یهودیلکده پك متمصب اولدیفندن نجرانه صوقولان خرسیتیانلغی محو ایتك عزمنه دوشمشدی . بومقصدله نجران اوزرینه یورودی . نجرانلر یهودیلکی قبول ایتدکلردن باشده رئیسلی (عبدالله بن الناصر) اولقی اوزره برچوغنی آتش یا نان چوقورلره آتقی صورتیله افنا ایلدی . مورخلرک بوروایتی نظر اعتباره آلان مفسرلر (سورة بروج) ده کی [قتل اصحاب الاخذوده النار ذات الوقود . اذهم علیها قعود . وهم علی ما یفعلون بالؤمنین شهود = طوتشمش آتش خندقلری اصحابی کبرسونلر . اولر خندقلری یاننده اوطورر ، مؤمنلره ایتدکلرینی تماشای ایدرلردی .] آتیلرنده بحث ایدیلان اصحاب اخدودی ذونواس و تبعه سی اوله رق تفسیر ایلشلدر . ینه عرب مورخلرینه کوره نجران رؤساسندن (دوس بن ثعلبان) بریوانی بولهرق حبشستانه قاچمش ، (ذونواس) ك نجران خرسیتیانلرینه یایدینی مطالبی (نجاشی) به واونك واسطه سیله ده شرق روما ایمپراطوری (زوستین) ه شکایت ایتمش و برده یاریسی یانمش انجیل کوستره رك تصبیی او یاندرمش اولدیفندن ایمپراطور نجاشی بی (ذونواس) ك تأدینه ، أمور ایلشدر . فقط خرسیتیانلغك عربستانه خولندن بحث ایدرکن تشریح ایدیله جکی وجهله بوروایت پكده موثوق کورولمزر .

اوزرینه یورومش ، شهری محاصره و مصر فرعونیه اتفاقه چالیشان (هوشع) ی مغلوب و اسیر ایتمش ، تبعه سنه انواع مظالم یامش ، یهودیلردن یکریمی بیک کیشی ی اسیر ایدهرک آثورییه کوتورمشدی . ایشه بوانشاده جانلرخی قورتارمغه چالیشان بعضی یهودیلر فلسطین و سوریه نك شرقده کی چوله قاجش و عربستانه حدودینه کیرمشلردر .

ایکینجی صارغونك اوغلی و خاقی سناخریب [زین - آخی - ایربا] ایسه فلسطین اوزرینه یورویهرک . [حزقیاء] ی مغلوب ایتمش ، یهودیلردن پك چوق اسیر آلمشدی . بودفعه ده قیلیچ و اسارتدن قاچان یهودیلردن بر قسم اولکی عرقداشلرخی تعقیباً عربستانه سوقولمشلردر . آثوریه دولتک انهدامندن سوکرده ده یهودیلر فلسطین ده راحت ایدمه مش بابل حکمداری بخت نصر [نابو خودونوسور] ك قهار ضربه سنه اوغرامشلردر . بوجمع ماجرالر اناسنده تشکیل و اسارتدن قاچان یهودیلر داها امین کوردکاری حجازك شمال ضربه سنه کی چوله النجا ایشلردر . یهودیارك فلسطین دن عربستانه دوغرو هجرت ایتلرینه سبب اولان تشکیل و مظالم متعاقب عصرلرده دوام ایتشدر . بالخاصه روما ایمپراطورلردن (آدریانوس) . قارشى وقوعبولان قیاملرینك عقامته محکوم قالماسی ، برچوغنك عربستانه چکلمه سفی انتاج ایشدر [۲] . ایشه بو صورتله عربستانه کیرن یهودیلر فلسطین و سوریه حدودلردن شمالی حجازه قدر تهادی ایدن ساحه یه داغیلمش و بر چوغنی قدیم (یثرب) و (خیبر) حوالیسنه قدر ایلریله یهرک بورالرده ییرلشمشلردی . (یثرب) (و خیبر) جهنلرینه یرلشمن یهودیلر بورالرده بویوک قولونیلر تأسیس ایلش ، شمالی عربستان تجارتی آللرینه ایشلردی . خرسیتیانلک روما ایمپراطوری قسطنطین طرفندن قبولندن سوکره پیغمبر عیسی بی صلب ایدن یهودیلر حقنده مدھش بر دوره تشکیل باشلامش اولدیغندن بو حال یهودیلردن برچوغنك سوریه و فلسطین دن چیقارق (یثرب) ده عرقداشلری آره سنه چکلمه لرخی انتاج ایشدر . بو صورتله یثرب و حوالیسی تدریجاً یهودیلرله طولمش بورالرده (بنی قریظه) ، (بنی نضیر) ، (بنی قینقاع) ، (بنی هدل) ، (بنی سامله) و (بنی زغورا) کبی بویوک قبیله لر تشکیل ایشدر .

فطرتاً تجارت اولان یهودیلر ، یثرب ده ییرلشدکن سوکره ، قدیم یمن - مدین تجارت طریقله یمنه قدر کیدوب کلکه باشلامش و بو صورتله موسویلیکی جنوبی عربستانه ده سوقشلردر

[۱] بخت نصر قبل المیلاد ۶۰۶-۵۳۸ سنه لرنده حکمران اولمشدر .

[۲] آدریانوس میلادی ۱۱۷ تاریخنده سوریه و ایلسی ایدی . ایمپراطور (ترایان) ك وفاتی اوزرینه رومایه کیده رک ایمپراطورلغه کچمش و میلادی (۱۳۸) تاریخنده وفات ایشدر .

و ایکنجی عصر میلادی ده اعزه دن (سن پانتئوس) ك [۱] یمنه کیده رك خرستیانلخی نشره جالیشدقلری حقهده کی روایتلری ده واقعه مطابقتدن اوقدر بعیددر .

خرستیانلق عربستانه آنجق دردنجی عصر میلادیدن اعتباراً ، شمالده سوریه و جنوبنده حبشستان کی ایکی طریقه صوقوله بیلیمشددر . سوریه طریقه عربستانه کیرن خرستیانلر ، شرق کلیسایسندده ظهور ایدن مذهب اختلافی اوزرینه ایمراطورلق اراضیسندده بارینه میان ارباب اعتزالدی . فی الحقیقه اوچونجی عصر میلادی نصف اولنده شرق کلیسایسندده (آریوس) [۲] طرفندن چیقاریلان تثلیث مجادله سنی میلادی ۴۳۷ تاریخنده انطساکیه دسپوطلغندن استانبول باطریقلمکنه کلن (نسطوریوس) ایله اسکندریه باطریق (سن سیریل) آره سندده ظهور ایدن مذهبی منازعه تعقیب ایتمش و بو یوزدن شرق خرستیانلخی بربرلرینه

اولدیفنی ادما ایلمشدر . سن بارتله یه یه نسبت ایدیلن برانجیل وارسه ده خرستیانلرجه آفوروز ایدیلشدر .

[۱] سن پانتئن ، بدایتده رواقیوندن ایدی .

[۲] خرستیانلغك روما ایمراطوری برنجی قسطنطنین طرفندن قبول ایدیله سنندن چوق زمان کچمه دن شرق کلیسایسندده تثلیث حقهده بویوک بر منازعه دینه باش کوسترمشدی . مجادله بدایتده مصرده یعنی تثلیث یوردی اولان ام دنیاده ظهور ایتمشدی . تثلیثک نزاعه سبب اولان اك مهم نقطه سی (ابن) ك وضعیتك تعیناتی کیفیتی ایدی . مسئله یی چیقارانده (آریوس) اسمنده بر راهب دی : بو آدم اسکندریه دسپوطلغنه نامزد ایکن بوموقعدن اوزاقلاشدیریلشدی . (آریوس) ، ابن الهك قدیم اولامیه جغنی چونکه (اب) ك (ابن) دن مقدم اولسی ضروری اولدیفنی ایلری سورده رك ابن الهك حدوتی ادما ایدیوردی . حالبوکه بو ادعا ، تثلیثی تشکیل ایدن اوج شخص الهی آره سندده سلسله مراتبی ویا مساواتسزانی تظمن ایتك اعتدایله بونلك ازلیت مشترکسی اساسی یقیور ، تعبیر دیگرله تثلیث بولونمیدیفنی بر زمان قبول ایدیوردی . آریوسك بو ادعاسی اوزرینه رقیبی اولان دسپوت مسئله حقهده عمومی وعلنی بر مناقشه آجدی . بوضورتله اسکندریه خرستیانلری ایکی یه آیریلش اولدی . ایکی طرف آره سندده مدهش بر منازعه باشلادی . اسکندریه سکنه سنك بویوک بر قسمی تشکیل ایدن یهودیلرله بت پرستلر ، خرستیانلر آره سندده کی بو مجادله یی ممنونیتله تماشا ایدیور ، بابا ایله اوغلك بریاشده اولدیفنی سویله یه رك اکلنورلردی .

ایمراطور قسطنطنین بدایتده مجادله یه اهمیت ویره مشدی . احتمالکه کندیسیدی ده (اب) ك طبعا (ابن) دن مقدم اولدیفنی دوشونه رك آریوسك فکرینه متایل بولونیوردی . فقط منازعه کچیجی برشی اولدی . بالعکس کیمتدکجه بویودی . ایمراطور نهایت (نیس) قونسیلنی طویلامغه مجبور اولدی . قونسیل اوزون مناقشه لردن صوکره شو قراری اعلان ایتدی : « مقدس کلیسا ابن الهك موجود اولمیدیفنی بر زمان بولونمیدیفنی ، تولندن اول موجود اولمیدیفنی ، عدمدن ویا الهدن باشقه بر جوهردن چیقیدیفنی ، مخلوق ویا متغیر اولدیفنی ، زمانک تبدلاتنه تابع بولونمیدیفنی سویله ینلری آفوروز ایدر . » . قونسیلک بویکولنج قراریه مسئله حل ایدیلارک منازعه یه نهایت ویریلدی . یعنی آریوس و طرافدارلری تشکیل ایدیلدی

برجوق مراسم و عادات، برجوق تورانی روایات و خرافات عرب‌لر آره‌سنده انتشار ایتیش و بونلر ظهور اسلامده اهتدا ایدنلر واسطه‌سیله اسلامده کیرمشلردر [۱].

خرستیانلر . — کلیسامورخلربنه باقیلیرسه نصرانیتک عربستانه دخولی تاریخی برنجی. عصر میلادی‌یه قدر چیقارمق ایجاب ایتکده در . حواریونندن (پاولوس) ک غلاتیالیلمه یازدیغی [۲] رساله‌سنده شو ققره‌لری کوریورز : « اما چئانکه بنی آنامک رحندن آبران و کندو عنایتندن دعوت ایدن الله بکندی که کندو اوغلی بکا اعلان ایده تا که آنی طائفه‌لر آره‌سنده تبشیر ایدیم . تیزیه لحم وقانه طائشادم و اورشلیمه بندن اول رسول اولانلرم دوندم . اما عربستانه واردم وینه دمشقه دوندم . . . فقط پاولوسک عربستان دیدیکی منطقه‌نک سوریه حدودلری و بالخاصه حوران طرفلری اولسی اغلب احتمالدر . بونارخیلرده بعض عرب قبیله‌لرینک احوالی‌یه قدر ایلریله دکلی تاریخی معلومدر . کلیسامورخلری طرفندن (پاولوس) ک عربستان ایجریلرینه کیده رک خرستیانیغی نشر ایلدیکی یولنده کی ادعای حقیقتندن قدر اوزاقسه ، برنجی عصر میلادی‌ده حواریونندن (سن بارتله‌می) نک [۳]

[۱] مجارستان یهودیلرندن اسلامه حائد تدقیقات و تألیفاتیه آوروپاده بویوک برثمرت قازانان (غولک زیهر) ، اسلامک منشائی یهودیلکده آرامغه قالمش ، ایتالیا مستشرقلرندن (له‌تونه قانتاتو) ده بو خصوصده کندیسینه پیرو اولمشدر . فقط استناد ایتدکلی خصوصاته نظراً بو ادعا پک چوروک کور و تمکده در .

[۲] اصیل اسمی (سائول) اولان پاولوس ، میلادک ایکنجی سنه‌سنده (طرسوس) ده متعصب برهودی عائله‌سی آره‌سنده دوغمش ، قدس‌ده فاریزانیزم پرنسپلری دائره‌سنده تعلیم و تربیه کوره‌ک قویو برهودی اوله‌رق بئشه‌شدر . بدایتده خرستیانیلکک مدھش دشمنلرندن بری ایدی . نصرانیتی قبول ایتدکدن صوکرده اک متعصب برخرستیانی اولمش ، یکی دینی آناتولی‌ده . یونانستانده ، قبریس‌ده ، پافوس‌ده نشره چالیشه‌شدر . پافوس‌ده روما سردارلرندن (سر جیوس پاولوس) ه خرستیانیغی قبول ایتدیرمش و بوزماندن اعتیاراً پاولوس نامنی آامش ، خرستیانیلکک حواریونی صره‌سنه کچه‌شدر . بالآخره رومایه کیشمش ، بوراده‌ده میسیونرلککنه دوام ایلشدر . فقط میلادی ۶۶ تاریخنده روما امپراطوری (نرون) ک سؤالربنه ترس جوابلر ویردیکندن مشهور (باطریس) له برابر اعدام اولومشدر . (پاولوس) ک رومادن ، ماکدونیاده کی فلی شهرندن ، قورنطوسدن ، اطنه‌دن ، افسوس‌دن ، کریددن ، اطالیه‌دن یازدیغی برطاقم مکتوبلر واردر که بونلر بالآخره اینجیلرله درج ایدیلشلردر . . غلاطیه‌لرله یعنی بوکونکی (کنغری) شهریه خلقنه رومادن یازدیغی برمکتوبده بونلردن بریدر . اعمال رسالده ترجمه‌ حالی محتویدر .

[۳] سن بارتله‌می خرستیانیلکک اون ایکی حواریونندن بریدر . کلیسا عنعنه‌سنه کوره‌خرستیانیغی نشر ایچون هندستانه ، حبشستانه قدر کیشمش و میلادی ۷۱ تاریخنده (ارض‌روم) طرفلرنده قتل ایدیلشدر . بعض خرستیانی و افلری بونک یتیش ایکی تلیندن بری ارلاز (ناتاناهل Nathanael)

غسانیلرله عراقده کی حلیل آره سنده انتشار ایده بیلیمش ، حجاز قبیله لری ایچون مجهول قالمشدر .

خرستیانلغك حوران حوالیسندہ کی غسانیلرله عراق حدودلرنده کی حلیل آره سنده انتشارینك ده واسع نسبتده و بوتون طبقاته شامل برشکلده اولمدینی آ کلاشیلیمقدمه در . بنی غسان حکومتمندہ خرستیانلق بیزانسله مناسباتده بولونان امرا ایله ایمپراطورلقله هم حدود منطقه لرده ساکن اولان خلقه انحصار ایتدیکی آ کلاشیلیمقدمه در . بو دوره طاند (دیرحالی) ، (دیرالکھف) ، (دیرهنداد) و (دیرالنبوه) کی معبدلرک موقعلری بوظنی تأیید ایتمکده در . (خیره) ده کی بنی حلیل عربلری آره سنده ایسه بوساحه داهای طاردر . بنی حلیل حکمدارلرندن آنجیق (عمرو بن منذر) ایله اوچونجی نعمان بن منذر (م ۵۸۵ - ۶۱۳) کی براییک پرنسک نصرانیق قبول ایتیش اولدینی صورت قطعیه ده معلومدر . تاریخ ، بنی حلیل آره سنده خرستیانلق نشانه سی اوله رق آنجیق (عمرو بن منذر) ک والده سی (هند) طرفدن انشا ایتدیریلن (دیرهندالکبری) ایله (نعمان بن منذر) ک کریمه سی (هند) ک یابدیردینی (دیرهندالصغری) نک خرابه لرینی طایمقدمه در .

بشنجی عصر میلادی واسطنده خرستیانلغك بوحوالی ده (ملکیت) ، (نستوری) و (یعقوبی) کی بربرلرینه رقیب اوچ کلیسایه آیریلما سی ، بودینک انتشارینه بویوک بر حائل اولمشدر . شرق کلیسای سی سچلنده (حیره) ده آنجیق (میلادی ۴۱۰ - ۴۲۰) تاریخلرنده براسقف بولندینی مقیددره نستوری و یعقوبی کلیسالری آره سنده کی منازعه مذهبیہ آلتنجی عصر میلادی اوائلنده اک حاد دوره سنه واصل اولمش ونهایت نستوریلرک غلبه سیله نتیجه لشمشدر [۱] . بونک ایچوندرکه عراق وفارس ده کی خرستیانلرک اکثریسی کی حیره (عباد) لری ده نستوریلکی التزام ایشلشدر .

[۱] بعضی تاریخلرده کورولن شومنقبه نستوریلرک غلبه سی سینی آرز چوق ایضاح ایده بیلیر : حیره حکمدارلرندن اوچونجی (منذر) ی خرستیانلغه جاب ایتک ایسته یین راهبیر تشویق آمیز خطابه لر ایراد ایدیورلرکی معیق ارکانندن بری زردینه کلرک قولاهنه برشی سوبلیدی . بونک اوزرینه منذر متأثرانه بردوشونجهیه دالیدی . راهبیر کمال احترامله تأثری اسبابی صورددیلر . اوده « پک مؤسف بر خبر آلدیم . حضرت میکائیل وفات ایتیش ... » جوانی ویردی . راهبیر ، « حشمتاب سزی اغفال ایدیورلر . ملکر اولزلر . » دیدیلر . بونک اوزرینه (منذر) ده « ثووت ملکر اولزلر . حالبوکه من بنی الهمک وفات ایتدیگه اقتاعه چالیشورسکین ! ... » دیرک راهبیری اسکات ایلدی .

خصم مذہبہ آیریلشدی. (نسطوریوس) ک منکوینی اوزرینہ سورہدہ کی طرفدارلرینہ قارشى باشلايان تشکیل سیاستی، بونلردن بر چوغنك عراق دوعرو چکیله رك ایران حدودلرینہ النجا ایتلرینی بعضیلرینك سوریه - حجاز آره سنده کی بادیهیه صوقوله رق اورالده منزوی بر حیات کچیرمه لرینی انتاج ایلشدرد [۱].

فقط یثرب [مدینہ منورہ] وحوالیسی اوتہ دنبری بر یہودی مستعمرہ سی اولدیقندن خرسیتیانلر، حجازہ قدر کیده مشلردرد. خرسیتیانلر، حضرت (عیسی) یی صلب ایتمش اولقلہ اہام ایتدکاری یہودیله قارشى سونمز بر حرص انتقام بسلیورلردی. یہودیله رك خرسیتیانلر حقندہ کی حسیاتی دہ عینی ماہیتدہ ایدی. بوسیددن نسطوری پاپاسلری (حوران) ساحہ سنی ایلری کچہ مہ مش، بورالده انشا ایتدکاری صومعه لردہ قالمشلردی. بونك ایچوندركہ بو طریقہ عربستانہ کیرن خرسیتیانق آحق سوریه حوالیسنہ کلش اولان

[۱] نسطوریوس، حکمادن (تئودور دو موبسست Theodore de Mopseste) ک افکار فلسفہ سیلہ یتیشمش اولدیقندن خرسیتیانلک آلمش اولدینی مردم پرستك شکلہ معارض بولونیوردی. نسطوریوس، خرسیتیانلک ذات الوہیتہ انسان شکلی اسنادایدن عقیدہ لرینی الوہیتی استحقار ماہیتندہ کوریور، بو عقیدہ یہ کفر نظریلہ باقوردی. نسطوریوس، بونون کائناتی تولدوران و اوصاف انسانیه مشاہدتن منز اولان بر مبدأ طانیور، وبوکا پرستش ایدیوردی. بناء علیہ آرسطو نظریات فلسفیہ سیلہ اورتودوقس مذہبی تألیف ایتکہ چالیشیوردی. بو یوزدن نسطوریوس ایلہ اسکندریہ باطریق متعصب و جاهل (سن سیریل) آره سنده بر اختلاف باش کوستردی. نسطوریوس کلیسانك نظریات فلسفیہ ایلہ مألوف یوکسك صنفی، سن سیریل ایسہ بت پرستك عقائد و اعتیاداتدن آیریلان جاهل کزوہنی تمثیل ایدیورلردی. سن سیریل، (مریم) ک (ام اللہ) اولہرق تعمید ایدیلہ سنی برویج ایدیور، نسطوریوس ایسہ بوکا مخالف بولونیوردی. نسطوریوس، استانبولک بویوک کلیساسندہ ایراد ایتدیی خطبہ دہ «اللہ ک قادر و قیوم اولدینی سویلہ دکدن صوکرہ» بویلہ بر اللہ والدیہ مقتدر اولورمی؟ «دہ باغیرمش، سن سیریلہ اعلان حرب ایلشدی. نسطوریوس حیرمہ (ام اللہ) دینیلدیہ رك (عیسی) ک صفت انسانیه سی اعتباریلہ والدہ سی اطلاق ایدیلہ سنی توصیه ایدیور، عیسی ک انسانیتی ایلہ الوہیتی بر معبدلہ اورادہ پرستش ایدیلن معبود قدر بر برندن خرقلی اولدینی سویلیوردی.

نسطوریوس ایلہ سن سیریل آره سنده کی منازعہ کیتدیکہ بو بودی. استانبول پاپاسلری دہ سن سیریلہ طرفدار ایدیلر. نہایت ایمراطور (افس) شہرندہ برقونسیل طوپلامغہ مجبور اولدی. سن سیریل، ایمراطورک ہمشیرہ سنی آلدہ ایدہ رك سراک مظاہرتی قازاندی. سوریه پاپاسلری کلکسزین قونسیل نسطوریوسی محکوم ایتدی. زوالی آدم آفریقا چوللارینہ نقل ایدیلدی. طرفدارلری حقندہ تشکیل سیاستی باشلادی. بونك اوزرینہ بوفکر دہ بولونان پاپاسلر فرات نہری بویلرینہ ہجرت ایدہ رك کلدانی کلیساسنی تشکیل و ایران دولتی حمایت سنہ کیردیلر. بعضیلری دہ سوریه ایلہ حجاز آره سنده کی بادیهیه صیغینہ رق بورالده مزویانہ یا شامغہ مجبور اولدیلر.

خرستیانان لغات یمن و جنوبی عربستانه دخولی دردنجی عصر میلادی واسطه دوغرو اولمشدر. میلادی ۳۴۳ تاریخده رومایمپراطوری (قونستانس) ایران علیه بر اتفاق عقد ایتک اوزره یمنده کی حمیریلر نزدینه بر هیئت سفارت کوندرمشدی. هیئت میاننده بر یسقیوس ایله متعدد راهبر بولونیوردی. یهودیلر عینی زمانده دینی بر مقصدله کان بو هیتک فعالیتنه ممانعت ایتکه چالیشمشارسده تشبیلرنده موفق اوله نامشدردی. یسقیوس، حمیر حکمدارندن اوچ کایسا انشاسی ایچون ساعده آتش، بونلردن برینی حمیریلرک اووقت مرکز حکومتی اولان (ظفار) ده ایکهنجینی (عدن) ده اوچونجینی ده بصره کورفری کنارنده انشا ایتدیرمشدی.

فقط یمن داها اول خریستیانانی قبول ایتش اولان حبشانه مجاور بولوندیغندن قونستانس هیئت کلدیکی زمان خریستیانان کلیاً مجهول بر دین دکلدی. (فرومتوس ساموه) اسمنده بر روم پاپاسک غیرتیه خریستیانانی قبول ایتش اولان حبشیلر یمن و جنوبی عربستانه پک صیقی مناسباتده بولونیوزلردی. حبش نجاشیلرندن (العلی اسکندی) نك میلادی ۳۴۰ تاریخده بر حیات اولان حمیری حکمداری (هدهاد) ایله مجار به ایتدیکی حقنده بعض کتابه لر بولونمشدر. (العلی اسکندی) نك خلفی (العلی عمیده) اسمنده کی نجاشی ده بیرانس ایمپراطوری قونستانس (قسطنطینوس) ک امر و تشویقی ایله میلادی ۳۴۵ تاریخده یعنی ضبط واستیلا ایلمشدر. خریستیان حبشیلرک میلادی ۳۴۵ - ۳۷۴ تاریخده قدر یعنی ۲۹ سنه یمن ده دوام ایدن برنجی استیلالری زماننده نصرانیت نجوان عربلری آره سنده انتشار ایلمشدر. فقط حمیریلردن (ملکیکرب یوهنم) میلادی ۳۷۴ تاریخده تکرار یعنی استرداد ایدنجه خریستیانان لغات انشاری طبیعتیه طور مش، حتی یهودیلکی ترویج ایدن بعضی حمیر حکمدارلری دورنده خریستیانانی قبول ایتش اولان عربلر تنکیله اوغرامشدر. از جمله آلتنجی عصر میلادی اوائلنده حمیر تحت صغود ایدن (ذونواس) یهودیلک ده پک متعصب اولدیغندن نجوان خریستیانانغی احیایه قالدشمش، رئیسری (عبدالله بن التامر) ی اعدام و مالارینی یغما ایتدیرمشدر. (ذونواس) ک یمن خریستیانانغی احساساتی، باشد استانبول اولقی اوزره خریستیان عالمی تلاشه دوشورمشدی. تاریخ مذکورده بر حیات اولان (بت آشام) یسقیوسی (سیمه نون) ماجرای شو صورتله تصویر ایلمشدر: سبأ حکمداری نجوانه بر معاهده اوزرینه کیرمشدی

حَقَط شهره داخل اولدقدن صوکره معاھدہ احکامنه رعایت ایتدی . هر طرفی یعما ایتدیردی . کلیسایہ النجایدن پاپاسلرله خلقی اورادہ یاقدیردی . بسقیوس (پول) ک میکلرینی مزارندن چیقارتدیره رق آنشه آتدیردی

نجران رؤساسندن (دوس بن ثعالبان) بر قولاینی بوله رق حبشانه کچد کدن صوکره خزنواسک خرسیتیانلر حقنده کی مظالمه دأربورادہ وە صرده برچوق پروباغاندا یابدقدن صوکره ایستانبوله قدر کیتمش ، ایمپراطور برنجی (ژوستین) له استانبول باطریقخانه سفی ده تلاشه دوشورمشدر . نہایت ایمپراطور حبشتان نجاشیسنه یعنی استیلا ایدہ رک حمیریلردن خرسیتیانلرک انتقامنی آلمی توصیه ایتمشدر . نجاشی (آراحمیس زبیمان) عموجه زاده لرندن (اریاط بن اضخم) اداره سنده یمنه آلتش بیک کشیلک بر اوردو کوندردی . عرب تاریخلرنده مشهور اولان (ابرهہ بن الصباح) ده بو اوردو قوماندانلرندن ایدی . (اریاط) ذونواسک اوردوسنی بریشان ایتدیکندن حمیریلرک بوبدبخت حکمداری دکزه آتیلہ رق انخار ایلدی . بوصورتله جنوبی عربستان میلادی ۵۲۵ تاریخنده تکرار حبشیلرک حکمی آلتہ کیرمش اولدی نجاشی (الیسیاس) طرفندن یمنه والی عمومی تعیین ایدیلن (اسیا فیوس) متعصب بر خرسیتیان اولدیفندن مذهبنی عربلر آرسنده نشر ایتکی مقدس بر وظیفه تلقی ایتمشدی . خطابت وقوة اقتاعیه سیله مشهور اولان (جریجتوس) اسمنده کی پاپاسی خرسیتیانلق حقنده پروباغاندا یایمغه مأمور ایلدی . شرق کلیسا موخرلی بو خصوصده شو معلوماتی قید ایدیورلر : « جریجتوسک خرسیتیانانی نشره چالیشدینی اسنادہ یمن ده یهودیلک خیلی منتشر بولونیوردی . بوایکی دین حقنده مناقشاتده بولونمق وحق اولانی تعیین ایتک اوزره راھب (جریجتوس) ایله اجبار یهوددن (هر بان) آرسنده بر مجلس دینی عقد اولوندی . مناقشه اثناسنده یهودیلرک کافه سنہ بردنبرہ عماطاری اولدی . بوفلا کتدن آنجق (جریجتوس) ک دطاسی سایه سنده قور تولدیلر . جریجتوس ولینک بو کرامتی یمنلیرک تنصرینی تأمین ایلدی » . بو وثیقه ده جریجتوس ولی به اسناد ایدیلن کرامتک کلیسا تاریخنده کی شفا نا پذیر کرامت خستہ لغتک ایجاباتندن اولان صایقلاما محصولی عد وینلیرک تنصری خبرینی ده قید احتیاطله تلقی ایتک ضروریدر . چونکہ کلیسا تاریخنک ادطاسی وجهله بوتون یمن خلقی تنصر ایتمش اولسیدی ظھوری بو استیلادن چوق اوزاق اولمایان اسلامیتک یمنی خرسیتیان بولمش اولسی ایجاب

قبل الاسلام عربلر و تدینلری

محیط طبیعی — تاریخک عربلرک بشیکی اوله رق طائیدینی شبه جزیره یه آسیا سبتیلرنده کی بویوک یا بلانک جنوبه متوجه بر استطاله سی نظریله باقه بیلیرز. شمال بادیه سیله صاعدن. (عراق) ده، صولدن (سوریه) یه باغلانان بواسطاله، (موآب) طاغلرنده باشلايان (جبل السمراة) سلسله سیله بری (تهامه) یعنی ساحل قسمی، دیکری (نجد) یعنی داخلی یوکسک حوالی اولوق اوزره ایکی یه آیریلقدردر. تهامه، بویدن بویه (بحرا حمراء) منتهی اولدینی کی (نجد) ده غریدن شرقه دوغرو محسوس برمیل ایله (سماوه) وبصره کورفزی منطقه نه قدر امتداد ایدر.

نجد ایله تهامه آره سته کی طاغاق ساحی تشکیل ایدن (حجاز) خطه سی تهامه کی (غرائیت) و (پورفیر) دن منتهک طاغلرله مستوردردر. حجازک برژه نولوزیک آشه کلانی آره سنده عربلرک [حره] دیدکاری بر جوق سونمش و واقانلر موجوددر. بونک ایچوندرکه قدما حجازله تهامه نك طاغاق اقسامنه (بحریه) اسمنی ویرمشلردر.

نجد قطعه سی شبه جزیره نك مرکز یا یلاسی تشکیل ایدر. (جبل السمراة) دن (سماوه) یه وبصره کورفزی ساحلارینه قدر امتداد ایدن بومرکز یا یلاسی (نجد حجازی) و (نجد عارض) ناملریله ایکی یه آیریلشدر. نجد اراضی سنک قسم اعظمی کاسی، بر مریدونه نك باصا ماقلری شکنده یا یلا صره لرندن متشکلدر.

نجدک شرقنده وبصره کورفزی سواحانده (یمامه)، (بحرین) و (عمان) خطه لری، جنوبنده ایسه معظم (دهنا) چولی و اردر. ایری دانلی و قرمز رنگده قوملرله مستور اولان (دهنا)، یازین قیزغین کونش آلتنده بر خون و آتش منظره سی عرض ایدر. بدویلری بیله تدهیش ایدن بوجسیم چولده سنه نك همان هر موسمنده بر برلری آرقه سندن قوشان قوم طالع لری اراضینک سیاسی دائمی صورتده تبدیل ایتدکه، سن روزکارلر وولتاندن فیشقیران لاولر کی حیوانی، نباتی بوتون عضویتلری یاقوب قاوورمقدهدر.

عمان خطه سی، غرائیت بر طاغله دکز آره سنه صیقیشمش طار بر ساحه اولوب قره جهتی سیاه قایلردن متشکل یوکسک تپه لرله محاطدر. ساحل طرفی ایسه آچلاق و قوم سالدره شبه جزیره نك جنوب حوالیسی (یمن) دینیان خطه یی احتوا ایدر. بو خطه هیئت

ایدردی . حالبوکه بدایت اسلامده جنوبی عربستانده خرسیتیانلغک آنجق نجرانیلر آره سنده منتشر بولوندیغی تاریخاً مثبت بر حقیقتدر . حبشیلرک عربستانک دیگر اقسامنده خرسیتیانلغی نشر خصوصنده کی تشبیلرینک نتیجه سی ده (وقعه فیل) بلیغ بر صورتده افاده ایتمکده در . دور اسلامی به قدر نجرانیلر حدودینی کچه مه مش اولان خرسیتیانلق اسلامک ظهورندن صوکره بوس بوتون اهمیتی غائب ایتمشدر . باشده (ابن سعد) اولق اوزره عرب مورخلرینک ویردیکی معلوماته کوره هجری او تیحی سنه ده نجرانیلر (عاقب بن عبدالمسیح الکندی) نک تحت ریاستنده (مدینه) به اون دورت کشیلک بر هیئت اعزام ایده رک اسلام پیغمبرینک عهد وامانته کیرمش وبرصلاح معاهده سی یاپه رق عودت ایلشلردر . مصالحه نامه به کوره نجرانیلر پیغمبرک حمایه سی آلتنده خرسیتیانلقلرینی محافظه ایده جک . بوکا مقابل کندیلری ده مسلمانلره قارشی مخاصم بر وضعیت آلمقدن توقی وهرسنه بیکی رجب آینده بیکی ده صفر آینده تسلیم ایدیلک اوزره ایکی بیک لباس ویره جکلردی . نجرانیلر برنجی خلیفه ابوبکر زماننده ده بومعاهده به توفیقاً دینلرینی محافظه ایتشلردی . فقط ایکنجی خلیفه عمر الفاروق، عربستانی غیرمسلملردن تطهیر ایتدیکی زمان خرسیتیانلقده قالمق ایسته ین نجرانیلرده عربستاندن چیقمنه مجبور اولشلردر .

مدرس

م . شمس العبدیه

